

KATALOG MANUSKRYPTÓW CHORAŁU ŁACIŃSKIEGO W ZBIORACH LWOWSKICH

WSTĘP

Manuskrypty chorałowe, znajdujące się obecnie w księgozbiorach lwowskich, wywołują uzasadnione zainteresowanie historyków i muzykologów¹. Te rękopiśmienne zabytki są częścią wielowiekowej kultury, związanej z dawną polsko-katolicką tradycją Galicji, która mimo na ogół dobrego opracowania, wykazuje niemało białych plam, zwłaszcza w okresie średniowiecznym. W tej dziedzinie znaczącą pozycję zajmuje Lwów, gdzie łączyły się niegdyś interesy trzech wyznań chrześcijańskich: katolickiego, prawosławnego i ormiańskiego. Lwów był wymieniany przez historyków jako drugie miasto po Krakowie pod względem liczby świątyń chrześcijańskich². Na przestrzeni dziejów istniały we Lwowie 43 kościoły katolickie³ posiadające obszerne księgozbiory. Zbyt mało jednak wiemy o produkcji rękopisów liturgicznych we Lwowie i o lwowskich

---

* Gonczarowa Wiktoria Nikolajewna (ur. 6.11.1963). W 1988 r. ukończyła fakultet muzykologiczny Kazańskiego Konserwatorium. W latach 1988-1992 pracowała jako wykładowca teorii i historii muzycznej w Kazańskim Instytucie Sztuki i Kultury. Od 1992 r. jest aspirantką St.-Petersburgskiego Konserwatorium. Interesuje się łacińską hymnografią i łacińskimi manuskryptami chorałowymi. Jej praca kandydacka pt. *Łacińska tradycja chorałowa* była pisana w oparciu o zbiory archiwalne. Jest to katalog zabytków muzycznych i opracowań muzykologicznych najbardziej znanych źródeł ze Lwowa, St.-Petersburga, Tallina i Wilna.

¹ Zob., *Notolinijni rukopisi XVI-XVIII st. Katalog*, red. J. P. Jasinovs'kij za udziału O. O. Dz'obana, L'viv 1979; T. Baranowa, *Pamiętniki grigorińskiego chorała w rękopisnych zbraniach Lwowa*, w: *Musica Antiqua Europae Orientalis*, t. 8, vol. 1 *Acta Musicologica*, s. 57-77.

² *Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich*, pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego i W. Walewskiego, t. 5, Warszawa 1884, s. 513 (dalej cyt. SGKP).

³ I. Chodynicki, *Historia stołecznego królestw Galicji i Lodomeryi miasta Lwowa od założenia jego aż do czasów teraźniejszych*, Lwów 1865², s. 317-398; *Encyklopedia kościelna*, pod red. W. Nowodworskiego, A. Zaremby, S. Biskupskiego, t. 12, Warszawa 1879, s. 460-524 – art.: *Lwów, Lwowskie biskupstwo*; SGKP, t. 5, s. 496-554 – art.: *Lwów*; *Lexikon für Theologie und Kirche*, Breslau 1934, Bd 6, s. 485 – art.: *Lemberg*.

bibliotekach kościelnych w okresie średniowiecza⁴. Z powodu szczupłości informacji źródłowych trudno jest konkretnie określić, jaką rolę odegrał Lwów w dziejach polskiej kultury muzycznej na przestrzeni XIV – XVI w. Zagadnieniem tym interesowali się już w latach 1920-1930 muzykolodzy polscy: dr Adolf Chybiński (1880-1952), dr Hieronim Feicht (1894-1967), dr Maria Szczepańska (1902-1962) oraz archiwiści: dr Józef Skoczek (1903-1966) i dr Karol Badecki (1886-1953), którzy odkryli kilka zabytków muzycznych oraz cenne wiadomości archiwalne z okresu XVI – XVII w. przechowywane wówczas we Lwowie⁵.

Obecnie rękopisy chorału łacińskiego ze zbiorów lwowskich wymagają dokładnego i pełnego skatalogowania. Na wniosek Sekcji Muzykologii Lwowskiego Towarzystwa Naukowego im. T. G. Szewczenki taka praca została wykonana i jej rezultaty przedstawione są w danej publikacji⁶.

Zabytki rękopiśmienne przechowywane obecnie we Lwowie są tylko niewielką częścią pozostałości po tych drogocennych skarbach, które niegdyś znajdowały się w bibliotekach kościołów i klasztorów lwowskich. Wiele z nich zaginęło już w ciągu XV-XIX w., w czasach wojen, pożarów, jak również kasat klasztorów w okresie rządów austriackich. Obecny stan zbiorów lwowskich jest znacznie korzystniejszy w porównaniu do okresu międzywojennego. Niektóre zbiory lwowskie przeniesione zostały do polskich kolekcji i znajdują się obecnie w Dziale Rękopisów Biblioteki Ossolineum we Wrocławiu⁷, w Zakładzie Rękopisów Biblioteki Narodowej⁸, w Bibliotece Prowincji OO. Bernardynów⁹

⁴ E. Potkowski, *Książka rękopiśmienna w kulturze Polski średniowiecznej*, Warszawa 1984, s. 110-111, 157-158.

⁵ A. Chybiński, *Do historii muzyki we Lwowie w XVI wieku I. Materiały do Historii Muzyki Polskiej*, „Kwartalnik Muzyczny”, 1 (1929) z. 2, s. 180-181; H. Feicht, *Historyczno-muzyczne uwagi o lwowskich rękopisach Bogarodzicy*, „Przegląd Muzyczny”, 1 (1925) nr 2, s. 10-14; nr 3, s. 5-8; J. Skoczek, *Cech muzyczny lwowski w XVI i XVII wieku. II. Materiały do Historii Muzyki Polskiej* (résumé A. Chybiński), „Kwartalnik Muzyczny”, 1 (1929) z. 2, s. 182-185; M. Szczepańska, *Bezcenny zabytek*, „Dziennik Polski” 1936 nr 136 (z 17 V).

⁶ W 1988 r. Tatiana Baranowa opracowała 34 lwowskie rękopisy muzyczne (zob. przypis nr 1). Jej rezultaty badań różnią się w wielu miejscach od moich, które przedstawiam w niniejszym opracowaniu.

⁷ Zob. *Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie*, Lwów t. 4 (1926), t. 5 (1934); *Zbiory rękopisów w bibliotekach i muzeach w Polsce*, oprac. D. Kamolowa, Warszawa 1988, s. 330-333.

⁸ *Zbiory rękopisów*, s. 254, 332.

⁹ H. E. Wyczawski, *Katalog Archiwum Prowincji OO. Bernardynów w Krakowie*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, cz. 1: *Dokumenty*, 3 (1961), s. 25-102, cz. 2: *Rękopisy*, 4 (1962), s. 23-225; W. Pabın, *Książka rękopiśmienna w środowisku bernardyńskim do poł. XVI wieku. Zarys problematyki księgoznawczej*, w: *Z badań nad polskimi księgozbiorami historycznymi. Książka rękopiśmienna XV-XVII w.*, red. B. Bieńkowska, Warszawa 1980, s. 91-105; *Zbiory rękopisów*, s. 144-145.

i w Archiwum Prowincji OO. Dominikanów w Krakowie¹⁰. Szkoda, że niektóre rękopisy, umieszczone w starych inwentarzach, zaginęły w czasie drugiej wojny światowej. W tym samym czasie inne kolekcje przeniesiono z kościołów do bibliotek naukowych.

W pięciu księgozbiorach miasta, tj. w Bibliotece Uniwersyteckiej, Bibliotece Akademii Nauk USSR im W. Stefanika, Archiwum Historycznym, w Dziale Rękopisów Muzeum Historycznego i Muzeum Sztuki Ukrainskiej¹¹, znaleziono 86 manuskryptów liturgicznych z notacją muzyczną (47 kodeksów i 39 fragmentów). Wśród tych ksiąg obecnie jest 25 antyfonarzy, 25 kancjonałów, 17 gradualów, 4 brewiarze, 4 kyriały, 3 sekwencjarze, 3 psalterze, 2 procesjonały i 1 mszał. Zabytki te pochodzą z okresu od początku XII w. do początku XIX w. Manuskrypty z XII-XIII w. zachowały się jedynie we fragmentach. Większa część manuskryptów powstała w okresie od połowy XVI w. do lat siedemdziesiątych XVIII w., to znaczy od czasów Kazimierza Wielkiego (1333-1370), kiedy to w wybudowanym od nowa mieście zaczęły szybko powstawać kościoły i klasztory, i gdy Lwów stał się w 1414 r. siedzibą utworzonej kilkadziesiąt lat wcześniej (1375), drugiej w średniowiecznej Polsce metropolii kościelnej – aż do przyłączenia w 1772 r. do Austrii. Większa część manuskryptów pochodzi z konkretnych kościołów lwowskich (49 manuskryptów). W trzech wypadkach postawiłam proveniencję ogólną Polska (Lwów?), zatem 24 manuskrypty są polskie, a tylko 9 – obcych. Co do manuskryptów lwowskich, to obecnie we Lwowie znajdują się, w mniej więcej całościowym stanie, dwie biblioteki kościelne – zbiór kościoła archikatedralnego Wniebowzięcia NMP i zbiór kościoła Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek. Z 86 manuskryptów 32 należą do tych kolekcji.

Kolekcja, która została ofiarowana w końcu 1930 r. przez kościół katedralny lwowskiej bibliotece uniwersyteckiej, zawiera 18 manuskryptów, datowanych od wieku XIV do połowy XVIII. Większość rękopisów wykazuje niektóre cechy wspólne i niewątpliwie wyprodukowane zostały w miejscowych skryptoriach. Główną częścią całej kolekcji są cztery antyfonarze – manuskrypty sygn. 1552/V, 1553/V z połowy XIV w. i sygn. 1554/IV, 1555/IV z drugiej połowy XIV w., jak również dwa gradualy sygn. 1557/V, 1558/V, które zachowały się we fragmentach. Antyfonarze sygn. 1554/IV, 1555/IV są późniejszymi kopiami z antyfonarzy sygn. 1552/V, 1553/V. Wszystkie cztery księgi wykazują oczywiście podobieństwo tak w piśmie i zdobnictwie, jak i w treści, a szczególnie w składzie oficjów i doborze prozów responsorialnych.

¹⁰ *Zbiory rękopisów*, s. 146.

¹¹ Dalej w tekście przyjęte są następujące abrewiacje: Archiwum Historyczne we Lwowie – LAH, Biblioteka Akademii Nauk USSR im W. Stefanika – LBAN, Biblioteka Uniwersytecka we Lwowie – LBU, Muzeum Historyczne we Lwowie – LMH, Muzeum Sztuki Ukrainskiej we Lwowie – LMSU.

Wydaje się, że te antyfonarze mogły należeć jeszcze do kościoła parafialnego Panny Marii Śnieżnej na Przedmieściu Krakowskim¹², założonego około roku 1340 przez Niemców, którzy pełnili służbę w wojsku Kazimierza Wielkiego. Dokument historyczny, przechowywany niegdyś w archiwum miasta i przytaczany już kilka razy w literaturze historycznej, podaje co następuje: „Casimirus Magnus a. 1340 Leopolim expugnaturus venit, quam per sponteam incolarum deditioem recepit et partem Russiae usque ad Halicz subegit. Reportata victoria, quum Leopoli nullum templum invenisset, ubi sacrificium gratiarum actionis Deo offeret, in medio veteris illius Leopolis ecclesiam sub titulo B. Mariae V. ligneam egri fecit, quae tamen novem modo annis ad 1349 perstitit, anno 1350, quum novae struendae urbis, ut superius dictum est, locum designasset, eodem anno exstruendae cathedralis fundamenta iecit. Verum plerique Germani sub signis militantibus Casimiri M. existentes, domicilia sua hic figentes, collatis oblationibus extra moenia urbis ecclesiam B.M.V. ad nives reaedificarunt”¹³. Kościół Panny Marii Śnieżnej miał niewątpliwie wielkie znaczenie dla Lwowa w czasie budowy kościoła archikatedralnego. Stąd Jakub Strepa (arcybiskup halicki 1391-1409), chcąc odprawić nabożeństwo w kościele parafialnym, prosił o pozwolenie Jana Rusina (pleban 1402-1414): „Hic idem Jacobus, Anno 1402, ad instantiam Magistratus Lemburgensis, solemnes preces instituit ad gloriam Omnipotentis Dei, et Genitricis Dei Mariae, in Ecclesia Parochiali Lemburgensi, cum consensu (ut autenticum habet) et voluntate, Honorabilis viri Joannis Rutheni, Plebani Ecclesiae Lemburgensis, qui fuit, ut in superioribus vidimus, animosus, et zelosus bonum et Jurium Ecclesiae suae vindex et desensor”¹⁴. Franciszek Ksawery Zacharyasiewicz – kanonik kapituły lwowskiej i profesor teologii Uniwersytetu Lwowskiego – pisał: „Z pewnością atoli wiedzieć można, iż pod ten czas Lwów nie był jeszcze na więcej oddzielonych parafii obrządku łacińskiego podzielony; lecz wszyscy to byli katolicy obrządku rzymskiego do jednego plebana należeli, i tymczasowo zapewne w niedostatku dogodnego kościoła chodzili na Służbę Bożą tak nazwe do kaplicy na Krakowskim Przedmieściu”¹⁵.

¹² Chodynicki, dz. cyt., s. 372; *Encyklopedia kościelna*, t. 12, s. 472; SGKP, t. 5, s. 515; F. K. Zacharyasiewicz, *Początki katedralnego kościoła obrządku łacińskiego we Lwowie*, „Czasopism naukowy księgozbioru publicznego imienia Ossolińskich”, Lwów 1829, t. 2, z. 4, s. 78-89; M. Dzieduszycki, *Kościół katedralny lwowski obrządku łacińskiego pod wezwaniem Wniebowzięcia Najśw. Panny*, Lwów 1872, s. 1-2.

¹³ Cytuję według W. Abraham, *Powstanie organizacji Kościoła łacińskiego na Rusi*, Lwów 1904, s. 251; F. K. Zacharyasiewicz, *Vitae episcoporum Premisliensium ritus latini*, t. 1, Wiedeń 1844, s. XXII; Tenże, *Początki*, s. 79.

¹⁴ *Vitae Archiepiscoporum Haliciensium et Leopoliensium per Jacobum Scrobissevium canonicum Leopoliensem editae*, Leopoli 1628, s. 29.

¹⁵ Zacharyasiewicz, *Początki*, s. 89.

Wyżej wymienione antyfonarze wykazują właściwości, które wyraźnie wskazują na ich pochodzenie z kościoła MB Śnieżnej. I/ Treść antyfonarzy przejawia obecność tak polskich, jak i niemieckich elementów. Wśród prozów responsorialnych jest wiele prozów charakterystycznych dla repertuaru źródeł niemieckich¹⁶. W tym samym czasie są również oficja o dwóch najważniejszych świętych kalendarza polskiego – św. Stanisławie i św. Wacławie.

Takie zestawienie patronów wskazuje też na fakt, że kościół MB Śnieżnej był zbudowany dla Niemców, wojowników Kazimierza Wielkiego. II/ Inne argumenty na rzecz takiej interpretacji rękopisów dają miniatury. A/ Przede wszystkim zwraca na siebie uwagę chorągiew św. Jerzego¹⁷, patrona rycerstwa, występująca w trzech miniaturach. Po raz pierwszy pojawia się ona w ręku zamartwychwstałego Chrystusa w inicjale na k. 200, co spotkać można również na licznych obrazach średniowiecznych. Po raz drugi figuruje ona w miniaturze na k. 246v, przedstawiającą procesję w dzień Bożego Ciała; jeden z dwóch księży trzyma tę chorągiew. Trzecie jej pojawienie się ma dla nas największe znaczenie; miniatura na k. 312v przedstawia kościół, na dalszym planie wieżę warowną z krenelażem i powiewającą chorągwią. Znak ten był rozpowszechniony w całej średniowiecznej Europie. W bitwie pod Grunwaldem w 1410 r. rycerze tak w wojsku krzyżackim, jak i po stronie polskiej i litewskiej występowali pod tym samym znakiem. Krzyżacy bili się pod chorągwią białą z krzyżem czerwonym, a Polacy pod chorągwią czerwoną z krzyżem białym. Andrzej Nadolski podaje, że między połową XIV a początkiem XVI w. w polskim materiale ikonograficznym przykłady odwrócenia kolorów są częstym zjawiskiem, a św. Jerzy bywał wyobrażany z białym krzyżem na polu czerwonym. W miniaturach lwowskiego rękopisu chorągiew ma układ barw powszechnie przyjęty, tj. czerwony krzyż na białym polu – k. 200, 312v. Układ barw odwrotnych jest na k. 246v. Niemcy, których sprowadził do Lwowa Kazimierz Wielki, mogli oczywiście mieć właśnie taki znak. Najprawdopodobniej biała chorągiew, jak i inne symbole wojskowe, zdobiły fortyfikacje miasta, np. wieże obu zamków i baszty muru obronnego, które wybudowane zostały już około r. 1341¹⁸. Figurując w różnych miniaturach, chorągiew ta miała widocznie określać związek z rycerstwem, założycielem kościoła.

Wydaje się, że wizerunki kościoła na k. 312 w rękopisie LBU sygn. 1553/V (zob. ilustr. 3) i na k. 45 w rękopisie LBU sygn. 1555/IV (zob. ilustr. 4) nawiązują treściowo do początku oficjum z uroczystości Dedykacji Kościoła. Nie jest całkiem wykluczone, że skryptor w ten sposób próbował się przedstawić: *Ecc-*

¹⁶ H. Hoffmann-Brandt, *Die Tropen zu den Responsorien des Officiums*, Erlangen-Nürnberg 1971, Bd 2, nr 25, 199, 213, 223, 243, 416, 537, 611, 639.

¹⁷ A. Nadolski, *Grunwald. Problemy wybrane*, Olsztyn 1990, s. 76-77; tenże, *Znaki bojowe*, w: *Uzbrojenie w Polsce średniowiecznej 1350-1450*, pod red. A. Nadolskiego, Łódź 1990, s. 201.

¹⁸ Chodynicki, dz. cyt., s. 38.

lesia Parochialis S. Mariae in Lemburga. O wyglądzie zewnętrznym kościoła Panny Marii Śnieżnej w okresie średniowiecznym nic nie wiemy. Kościół wiele razy płonął, był niszczony i znów odbudowywano go. Pierwsze zapisane wiadomości o wyglądzie zewnętrznym kościoła pochodzą z początku XVII w.

Na miniaturach lwowskich manuskryptów przedstawiony jest ten sam kościół w dwóch ujęciach: w LBU sygn. 1555/IV – prawdopodobnie, od strony muru warownego; w LBU sygn. 1553/V – na odwrót, z widokiem na miasto – tu za budynkiem kościelnym wznosi się okazała wieża zamkowa. Dwa wizerunki mają wspólne szczegóły, na których widać: dwie prostokątne, tarasowate przybudówki, obok każdego rogu budowli kościoła, niewielką wieżę (dzwonnicę) przylegającą do budynku kościelnego, która w LBU sygn. 1553/V znajduje się po prawej stronie, w LBU sygn. 1555/IV – po lewej stronie od kościoła. Widać również różnice w obu obrazach. W inicjale w LBU sygn. 1553/V widoczne są mury kościelne z grubych cegieł, zaś w inicjale w LBU sygn. 1555/IV kościół ma gładkie, równe, białe ściany. W inicjale LBU sygn. 1553/V wieża, która wieńczy dach kościelny, jest prostokątna i bardzo masywna; w inicjale LBU sygn. 1555/IV odwrotnie, jest niewielka, proporcjonalna i ozdobna.

Uwzględniając umowny charakter miniatur książkowych, powstrzymujemy się od tego, żeby przyjąć te wizerunki jako dokładny obraz kościoła z tamtego czasu, tym bardziej że świadectwa z początku XVII w. mówią o drewnianym kościele¹⁹.

Drugim argumentem, który popiera proveniencję rękopisów lwowskiego kościoła parafialnego jest dekoracja antyfonarzy uwydatniająca patronalny kult NMP.

Antyfonarz LBU sygn. 1552/V, zawierający głównie antyfony i responsoria *de sanctis i commune sanctorum*, ma zaledwie trzy karty iluminowane, z których dwie związane są z obrazem Matki Boskiej (k. 1 Ukrzyżowanie św. Andrzeja, k. 157 Wniebowzięcie NMP, k. 166 NMP z Dzieciątkiem i św. Katarzyną). Od samego początku kult Matki Boskiej był bardzo żywy we Lwowie; dwa kościoły – katedralny i dawny parafialny z przedmieścia – były związane z Jej imieniem. Specjalna cześć dla NMP charakteryzuje działalność błogosławionego Jakuba Strepy arcybiskupa halickiego, który nawet na swojej pieczęci umieścił wizerunek NMP z Dzieciątkiem, a siebie klęczącego obok Niej²⁰.

¹⁹ Kościółek podmiejski, jak pisze Ignacy Chodynicki, założony został: „początkowo drewniany i szczupły, na miejscu którego stanął murowany, z poszerzonym Prezbiterium”, zob. Chodynicki, dz. cyt., s. 372; Istnieją pamiętniki Marcina Grünewega (1562-1606), który wspomina o wymurowaniu od nowa dawnego drewnianego kościoła. Przeważająca część tych pamiętników powstała w latach 1601-1606, kiedy przebywał jako zakonnik w klasztorze dominikańskim we Lwowie, zob. J. D. Isajewicz, *Najdawniszy historyczny opis Lwowa*, „Zowtień”, 10 (1980), s. 105-108; F. Papée, *Historia miasta Lwowa w zarysie*, Lwów 1924, s. 52 (ryc. 5: Wysoki Zamek za czasów staropolskich), s. 115 (ryc. 18: Widok Lwowa w początkach XVII w.).

²⁰ K. Kantak, *Franciszkanie polscy*, t. 1, Kraków 1937, s. 286.

Można także przypuszczać, że rękopisy te powstały około 1350 r., kiedy w kościele Panny Marii Śnieżnej założono Konfraternię NMP²¹, czyli Bractwo Literatów, które w 1406 przeniesione zostało do archikatedry. W związku z tą zmianą manuskrypty, o których mowa, najprawdopodobniej mogły dostać się do biblioteki archikatedralnej.

W różnych księgozbiorach lwowskich znajduje się szereg fragmentów pergaminowych z XIV w., wykazujących bliskie podobieństwo z wyżej rozpatrzonymi kodeksami. Dotyczą one: typu pisma, notacji muzycznej (gotyckiej), stylu wykonania drobnych i średnich inicjałów, w szczególności, rysunku floratury. Fragmenty rękopisów LBN sygn. 222:1.3; 222:1.5; LAH sygn. 30:1.3; LMSU sygn. 898c są analogiczne w stosunku do manuskryptów LBU sygn. 1552/V; 1553/V. Również fragmenty manuskryptów LBN sygn. 222:1.4; LAH sygn. 40:1.3; 40:1.6 zbliżone są do rękopisów LBU sygn. 1554/IV; 1555/IV. Nie jest całkiem wykluczone, że stanowią one szczątki liturgicznych ksiąg kościoła Panny Marii Śnieżnej. Warto tu dodać, że rękopisy zbioru katedralnego w późniejszym czasie znajdowały się często poza kościołem i dostawały się do kolekcji osób prywatnych, gdzie poszczególne karty z nich mogły być wykorzystane jako oprawy dla książek. Teoria ta może być przyjęta tylko jako hipoteza, gdyż obecnie nie ma możliwości do prześledzenia dziejów konkretnych fragmentów rękopisów. Fragmenty te określiliśmy ogólnie jako polskie i równocześnie nadmieniamy o ich podobieństwie do antyfonarzy z kościoła parafialnego. Tylko w dwóch wypadkach ustaliliśmy ścisłą lokalizację – antyfonarz LBN sygn. 222:1.2; 222:1.5 i antyfonarz LMSU sygn. 898c, które, jak myślę, wyszły spod pióra kopisty manuskryptów: LBU sygn. 1552/V; 1553/V.

Jeśli istniał jakiś warsztat kopistów przy kościele parafialnym, to miał on niewielkie znaczenie. W związku z tym warto przytoczyć i ten fakt, że Grzegorz, pierwszy znany pleban lwowski, który objął swe obowiązki w roku 1359, był jeszcze w roku 1353 pisarzem miejskim. Być może w/w postać historyczna brała udział w powstawaniu tych manuskryptów²².

Wśród manuskryptów z biblioteki archikatedralnej chciałabym także wyróżnić wymienione już fragmenty gradułów LBU sygn. 1557/V, 1558/V, które datowane są na początek XV w. W Muzeum Sztuki Ukraińskiej przechowywane są fragmenty antyfonarza LMSU sygn. 892a, 894, 897a, mającego analogiczną datę. Powstanie tych ksiąg wiąże się niewątpliwie z rokiem 1405, datą poświęcenia chóru kościoła archikatedralnego Wniebowzięcia NMP. Fragment LMSU sygn. 897a zawiera miniaturę przedstawiającą koronację NMP. Na marginesie dolnym znajduje się kłęcząca postać księdza, który odmawia

²¹ Chodynicki, dz. cyt., s. 372; SGKP, t. 5, s. 517; *Relatio Status Almae Archidioecesis Leopoliensis accedunt testamenta eiusdem Th. Pirawski et Joannis Zamoisicii, Archiepiscopi Leopoliensis*, Lwów 1891-1893, s. 92.

²² W. Abraham, *Początki arcybiskupstwa łacińskiego we Lwowie*, Lwów 1909, s. 29.

modlitwy do patronki kościoła. Fragment LMSU sygn. 894 ma inicjał przedstawiający wysoki kościół w stylu gotyckim. Obraz jest dość fantazyjny²³. Prawdopodobnie iluminator miał zamiar przedstawić archikatedrę lwowską, lecz budowla na miniaturze tylko trochę przypomina lwowską *ecclesia major*²⁴. Przypuszczam, iż można to tłumaczyć tym, że gmach kościelny wówczas jeszcze nie posiadał wyglądu ostatecznego. Budowa katedry, rozpoczęta jeszcze w czasach Kazimierza Wielkiego, posuwała się bardzo powoli i została ostatecznie ukończona dopiero w roku 1481²⁵. W omawianych trzech rękopisach nie widać jakichkolwiek wspólnych cech w piśmie, notacji czy nawet w detalach dekoracji. Niektóre podobieństwa dają się zauważyć między ręką LBU sygn. 1557/V i ręką LMSU sygn. 829 a, 894, 897 a, aczkolwiek nie można z całą pewnością twierdzić, że manuskrypty te wykonał ten sam kopista. Prawdopodobnie w wytworzeniu ksiąg liturgicznych, niezbędnych dla odprawiania nabożeństwa w kościele archikatedralnym, brało udział dość wielu kopistów, iluminatorów i introligatorów. Być może, do tej pracy zostali sprowadzeni mistrzowie z innych miast. Niestety, nie ma informacji o zasobie tego księgozbioru z początku XV w. Dopiero od drugiej połowy XV w. znane są ze źródeł archiwalnych imiona świeckich katedralistów, którzy zajmowali się pisaniem ksiąg, introligatorstwem i iluminowaniem kodeksów liturgicznych²⁶.

Wśród rękopisów z XIV-XVI w. znajdują się trzy kodeksy, które wyróżniają się ze zbioru manuskryptów. Pierwszy z nich – graduał LBU sygn. 1548/V z XVI w. – to rękopis na grubym pergaminie, z ozdobami w stylu nadzwyczaj kwiecistym²⁷ (liczne inicjały z wizerunkami smoków, twarzy błaznów itp., przy bardzo ubogiej gamie barw: czerwona, niebieska, żółta, zielona i fioletowa, które iluminator miał do swojej dyspozycji). Kodeks ten widocznie napisany został dla któregoś ze skasowanych później kościołów lwowskich. Dwa inne kodeksy są psalterzami polskimi. Pierwszy z nich, LBU sygn. 1549/IV z XV w., mógł być już wówczas przywieziony do Lwowa. Drugi, LBU sygn. 1551/V, jest wspaniale iluminowanym kodeksem z pierwszej połowy XVI w. z kościoła katedralnego w Krakowie. Miniatury kodeksu dokładnie opisał Mieczysław Gębarowicz²⁸. Przypuszczać należy, że lwowska archikatedra mogła dostać ten psalterz w podarunku od króla Zygmunta I (1506-1548) podczas jego

²³ Abraham, dz. cyt., s. 27, ryc. 5 (Katedra lwowska w dawniejszym stanie).

²⁴ Tak nazywano kościół archikatedralny w odróżnieniu od kościoła Panny Marii Śnieżnej na Krakowskim Przedmieściu; zob. Dzie duszycki, dz. cyt., s. 8.

²⁵ Abraham, dz. cyt., s. 27; Dzie duszycki, dz. cyt., s. 9.

²⁶ A. Jędrzejowska, *Książka polska we Lwowie w XVI w.*, Lwów-Warszawa 1928, s. 77-84; Potkowski, dz. cyt., s. 110-111.

²⁷ Faksymile zob. Baranowa, dz. cyt., s. 78.

²⁸ M. Gębarowicz, *Nowo odnaleziony zabytek iluminatorstwa epoki Zygmuntowej*, „Prace Komisji Historii Sztuki Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego”, 2 (1960), s. 5-78.

wizyty we Lwowie w roku 1505, 1525 lub 1527²⁹. Prawie wszystkie wyżej omawiane rękopisy, przynajmniej na przełomie XVI-XVII w., rzeczywiście znajdowały się w kościele archikatedralnym. Świadczą o tym liczne dodatki, dopisy i glosy, wykonane w ciągu XVI-XVIII w., wśród których jest 15 rąk, powtarzających się w szeregu kodeksach (zob. tablica I). Tylko graduał LBU sygn. 1548/IV nie ma takich oczywistych zgodności w glosach i dlatego należy przypuszczać, że rękopis ten znalazł się w bibliotece archikatedralnej nie wcześniej niż w końcu XVIII w., po przeprowadzonej kasacie kościołów przez rząd austriacki, gdy te dawne księgi rękopiśmienne, prawdopodobnie, nie były już wykorzystywane do odprawiania nabożeństw.

Książki z XVII-XVIII w. z kolekcji archikatedralnej także stanowią jednolitą grupę, prawie wszystkie są napisane przy tym kościele. Ręce tutejszych kopistów widoczne są w tych rękopisach, w podstawowym tekście lub w glosach; razem 7 stale powtarzających się rąk (zob., tablica II). Kilka książek należało niegdyś do Bractwa Bożego Ciała i Bractwa Trójcy Świętej³⁰ przy kościele archikatedralnym. Świadczą o tym notatki i autografy kopistów. Jedną książką – LBU sygn. 1561/IV z roku 1618, była własnością niejakiego Grzegorza z Krosna, franciszkanina, magistra nowicjatu przy franciszkańskim kościele Św. Krzyża³¹ we Lwowie. Później książka należała do kaplicy Ogrójcowej, czyli Boimów przy kościele archikatedralnym.

W Archiwum Historycznym, wśród dokumentów kapituły (zbiór 197) przechowywane są dwa inwentarze z roku 1756 (jednakowe)³², jak również inwentarze z roku 1839³³ i 1840³⁴ (prawie jednakowe). Ciekawe wyniki daje porównanie obecnego zasobu kolekcji archikatedry z wykazami manuskryptów w starych inwentarzach. Cytuję niżej wycinkowo inwentarze z roku 1756, to jest te miejsca, które dotyczą ksiąg chorałowych:

²⁹ Dzierżuszycki, dz. cyt. s. 15; Barbara Miodońska zwraca uwagę na związek części dekoracji psalterza z iluminacją manuskryptu BBK r sygn. 7/RL *Graduale* z roku 1515 fundacji Odrowążów, przypuszczając, że jest to produkcja tego samego iluminatora; zob. B. Miodońska, *Iluminacje Graduału bernardyńskiego fundacji Odrowążów*, „Rocznik Krakowski” 39 (1968), s. 58.

³⁰ Chodynicki, dz. cyt., s. 372; *Relatio Status Almae*, s. 92-93.

³¹ Chodynicki, dz. cyt., s. 379, 381; *Encyklopedia kościelna*, t. 12, s. 476; SGKP, t. 5, s. 518; Kantak, dz. cyt., s. 276.

³² LAH sygn. 197.1.1147 i 197.1.1156, *Inwentarz Rzeczy i Apparatu Kościoła Archikatedralnego Metropolitańskiego, w roku 1756 Mense Maio spisany*.

³³ LAH sygn. 197.2.831, *Consignatio librorum Capituli Metropolitanii Leopoliensis... confecta per reverendissimum Adamum Zasinski Vicarios ejusdem et Carolum Rynkiewicz. Ecclesia Metropolitana Anno 1839*.

³⁴ LAH sygn. 197.2.654, *Consignatio librorum qui reperiuntur in Bibliotheca Capituli Metropolitanii Leopoliensis, die 19 Mai 1840... Adamus Zasinski Vicaarius Ecc. Metrop., Carolus Rynkiewicz Vicarius Ecc. Metrop.*

- „... 5. Antyfonarz in folio.
8. Antyfonarz na pergaminie pisany z nutami do intonowania nieszpornych scholnych antyfon służący, jeden.
  9. Ksiąg wielkich do kantorów służących choralnych bardzo dawnych osiem.
  19. Psalterz, Graduał i Antyfonarz na dolnym chórze, bardzo dobre.
  20. Psalterz, Graduał i Antyfonarz na chórze wyższym, bardzo złe.
  21. Antyfonarz bardzo dawny na pergaminie gothico wielki nieczytelny nullus usus.
  22. Na pulpicie choralnym konserwowali się
    - 1mo antyfonarz wielki pergaminowy gothico nieczytelny nullus usus.
    - 2do graduał rzymski na papierze wielki nullus usus in hoc Ecclesia.
    - 3tio antyfonarz wielki na pergaminie gothico bardzo dawny, z początku folia powrywana, nullus usus.
    - 4to psalterzów trzy do niczego się nie zdadzą, bardzo podarte.
    - 5to Procesjonał jeden, który jest in usus.
  23. Psalterz na którym psalterzystowie co dzień śpiewają per usus podarty...”

Wymieniono 25 manuskryptów: 7 antyfonarzy, 6 psalterzy, 3 graduały, jeden procesjonał i 8 ksiąg dla kantorów. Dziesięć ksiąg jest opatrzonych epitetem „bardzo dawny”. W tym inwentarzu szczególną uwagę zwrócono na stan konserwacji. Można według szczegółów przedstawiać sobie nasze rękopisy, aczkolwiek między stanem ich całości w końcu XVIII w. i obecnym jest oczywiście wielka różnica. Zarówno psalterz LBU sygn. 1549/IV, jak i rękopis z defektami, znajduje się wśród psalterzy pod numerem 22.4. Psalterz LBU sygn. 1551/V (“podarty”) prawdopodobnie jest pod punktem 23 i mógł być wyróżniony z powodu swych wymiarów i wspaniale wykonanej iluminacji. Nie ulega wątpliwości, że pod punktem 22.3 jest wzięty pod uwagę antyfonarz LBU sygn. 1553/V, w którym brakuje na początku siedmiu kart³⁵. Para do LBU sygn. 1553/V – LBU sygn. 1552/V może być pod 22.1 lub 21, ale w tym inwentarzu tylko antyfonarze pod numerami 22.3 i 22 mają notatkę „bardzo dawny”. Antyfonarze LBU sygn. 1554/IV, 1555/IV, które są o wymiarach mniejszych, znajdowały się prawdopodobnie wśród ksiąg na chórach, pod punktami 19 i 10. Zaznaczyć należy, że książki na górnym chórze są „bardzo złe”, a na dolnym chórze są „bardzo dobre”. LBU sygn. 1554/IV jest rzeczywiście rękopisem z wielkimi uszkodzeniami, w odróżnieniu od LBU sygn. 1555/IV, który został bardziej oszczędzony przez czas. Fragmenty graduałów LBU sygn. 1557/V, 1558/V, prawdopodobnie, znajdują się wśród „bardzo dawnych” i jednocześnie „wielkich” ośmiu ksiąg dla kantorów pod numerem 9. Kancjonał (lub antyfonarz według treści) LBU sygn. 1560/III, napisany wy-

³⁵ Cytuję za Gębarowicz, dz. cyt., s. 20.

rażnie dla nauki szkolnej, może być pod numerem 8. Widocznie już w 1756 r. większość starych rękopisów nie była wykorzystywana, stając się w ten sposób książkami „nullus usus”.

W inwentarzach z roku 1839 i 1840, gdzie rękopisy i druki są pomieszone, występują także punkty, pod którymi figurują nasze manuskrypty. Cytuję wy-cinkowo zapisy z obu inwentarzy:

„Inwentarz z roku 1839	Inwentarz z roku 1840
1287 Antiphonarium (script., incompl.) 1530 circiter	(script.) orient. 1534
1288 Antiphonarium	script.
1289 Antiphonarium	
1290 Antiphonarium	
1291 Gradual ... 1500 circiter	1500
1292 Antiphonarium (script., incompl.) 1510 circiter	1510
1293 Antiphonarium	
1294 Antiphonarium	
1295 Antiphonarium ... 1690 circiter	1690
1298 Officium Scte Crucis Gregor. Crosnensis (Franciscanus 1618)	Officium S. Crucis Gregor. Crosnensis (Franciscanus) (script.) Leopoli 1618
1353 Antiphonarium scriptum ... 1631”	

Zwraca na siebie uwagę fakt, że antyfonarze 1287, 1288, 1289, 1290 w inwentarzu z roku 1840 połączono parami przez nawiasy kłamrowe. Możliwe, że są to antyfonarze LBU sygn. 1552/V, 1553/V i 1554/IV, 1555/IV. W obu inwentarzach zostały wpisane orientacyjne daty; w pierwszym wypadku – rok 1530, w drugim – rok 1534. Pozostałe numery mają daty jednakowe w obu inwentarzach. Daty te są oczywiście dowolne: autorzy inwentarzy kierowali się zapewne datą pożaru w 1527 r., kiedy ucierpiała znacznie archikatedra. Pod numerem 1298 pojawia się franciszkański LBU sygn. 1561/III, a pod numerem 1353 może znajdować się kyriał LBU sygn. 1559/IV, który na oprawie ma wytłaczaną datę – rok 1631.

Wśród zbiorów lwowskich kolekcja archikatedry jest najbardziej cenną. Zbiór ten, co jest zrozumiałe, nie zachował się w pełnym stanie do czasów obecnych. Znaczna liczba zabytków została prawdopodobnie zagubiona jeszcze w okresie XVIII-XIX w.; niektóre księgi już wówczas przeniesiono do kolekcji prywatnych. Przykładowo, według opisu z roku 1907³⁶, w kolekcji Wiktora Baworowskiego znajdowały się trzy części rękopisu „Kancjonał trzeb-

³⁶ *Inwentarz rękopisów biblioteki fundacyj Wiktora Hr. Baworowskiego*, sporządzony przez Edmunda S. Naganowskiego, Lwów 1907 (rękopis LBAN).

nicki Św. Jadwigi z pocz. XIV w.”, sygn. X.A. 3-5(nr 2-4), który „był niegdyś w archikatedrze lwowskiej”. Fragment sygn. X.A. 4 znajduje się obecnie wśród rękopisów zbioru Wiktora Baworowskiego w Bibliotece Narodowej³⁷. Pozostałe, prawdopodobnie, zaginęły w czasie II wojny światowej.

Druuga biblioteka kościelna, zachowana mniej więcej w całości, jest biblioteką klasztoru benedyktynek lwowskich, a obecnie znajduje się w Dziale Rękopisów Biblioteki Akademii Nauk (zbiór 8).

Klasztor i kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek na Przedmieściu Krakowskim³⁸ założono w roku 1596. Jest to jeden z licznych klasztorów żeńskich reguły św. Benedykta, które powstały w czasach reformy tego zakonu, związanej ze słynnym średniowiecznym klasztorom benedyktynek w Chełmnie nad Wisłą³⁹. Ignacy Chodynicki o powstaniu tego klasztoru tak pisze: „Klasztor ten wziął początek od następującego zdarzenia: Adam Saporowski, obywatel lwowski, miał trzy córki dorosłe, i dobrze uposażone, o których dożywotnią przyjaźń starało się wielu młodzieńców; jednakże wszystkie razem postanowiły rzadkiem w owe czasy przykładem, dziewictwo swoje Bogu poświęcić. Dwie młodsze udały się po śmierci Matki swojej do Klasztoru Chełmińskiego, w którym przyjęły Regułę św. Benedykta, a starsza nakłoniła ojca swego, iż dobra swoje dziedziczne darował na klasztor założyć się mający, na który ona kupiła dom i grunt w r. 1595, i w tymże z początku drewnianym, od Solikowskiego Arcybiskupa, z kilka innemi Pannami przyjęła welum zakonne, zostawszy onegoż najpierwszą Xienią, po której śmierci dwie młodsze siostry następnie tym klasztorom rządziły [...]”⁴⁰.

Kolekcja zawiera 14 rękopisów chorałowych od końca XVI do końca XVIII w. Manuskrypty benedyktynek stanowią zbiór jednolity co do pisma, dekoracji i treści. Na przykład, manuskrypty LBA sygn. 8:72, 8:73, 8:77, 8:79, jak również, manuskrypty LBA sygn. 8:74, 8:75 zostały napisane przez tych samych kopistów. Rękopisy wykazują wiele wspólnych cech w treści, np. rękopisy LBA sygn. 8:77 i 8:78 zawierają hymnarze mające analogiczny zespół melodii. W rękopisach LBA sygn. 8:75 i 8:77 znajdują się podobne polskie pieśni kościelne z okresu Wielkiego Tygodnia. Rękopisy LBA sygn. 8:73, 8:75, 8:77 mają Gloria in excelsis na jutrznię Bożego Narodzenia z tropami i polskimi pieśniami. Rękopisy LBA sygn. 8:72, 8:78, 8:79 zawierają hymn i antyfony z oficjum na cześć zwycięstwa nad Turkami w roku 1621. Nie ulega wątpliwości, że prawie wszystkie manuskrypty lwowskich benedy-

³⁷ Nowa sygnatura BN Akc. 9759, *Sequentia de sancta Hedwige. Ympnus ad terciam cantandus per septimam Corporis Christi festum XIV-XV w.*, k. 1, 375 x 270 mm, oprawa półpłócienna.

³⁸ Chodynicki, dz. cyt., s. 386; *Encyklopedia kościelna*, t. 12, s. 477; SGKP, t. 5, s. 518.

³⁹ E. Janicka-Olczakowa, *Zakony żeńskie w Polsce*, w: *Kościół w Polsce*, pod red. J. Kłoczowskiego, t. 2, Kraków 1969, s. 713.

⁴⁰ Chodynicki, dz. cyt., s. 386.

kynek zostały napisane w klasztorze, a tylko niektóre rękopisy zostały wykonane poza klasztorem (np. LBAŃ sygn. 8:78) i specjalnie ofiarowane benedyktyńkom.

W swym przeglądzie archiwów Galicji prof. dr B. Dudik wymienia 12 manuskryptów chorałowych z archiwum dominikanów lwowskich: „[...] An grossen Antiphonarien besitzt der Convent 13 Pergament Codices, sämtlich aus dem XVII. Jahrhundert, mit einigen grösseren Miniaturen”⁴¹. Kolekcja dominikanów⁴² (we Lwowie z roku 1234)⁴³, jak wiadomo, jest przechowywana w Archiwum OO. Dominikanów w Krakowie – razem 12 manuskryptów z notacją muzyczną; wśród nich znajdują się najwcześniejsze księgi chorałowe z XV-XVI w.⁴⁴ Także w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu znajduje się gradual z XIV w. sygn. 1132/II⁴⁵. W księgozbiorach lwowskich przechowuje się obecnie 5 manuskryptów dominikanów lwowskich. W Dziale Rękopisów Muzeum Historycznego znajdują się dwa graduały – LNH sygn. 192 z lat 1608-1611, LMH sygn. 287 z roku 1736 i dwa antyfonarze – LMH sygn. 286, 288 z ok. 1738 r. W Dziale Rękopisów Muzeum Sztuki Ukrainkiej znajdują się fragmenty antyfonarza z XVII-XVIII w. – LMSU sygn. 884, 895, 898. Kodeksy LMH sygn. 286, 286, 288 są napisane i ozdobione przez tego samego kopistę. Rękopisy zawierają nabożeństwa o świętych zakonu dominikańskiego – św. Dominiku, św. Katarzynie ze Sieny, św. Wincencie z Ferrary, św. Rajmundzie⁴⁶, św. Jacku, patronie dominikanów prowincji ruskiej⁴⁷.

Niewielką grupę rękopisów polskich, których proveniencja jest niejasna, określono według cech paleograficznych lub na podstawie obecności formularzy o polskich świętych. Są to przeważnie rękopisy z Instytutu Ossolineum, kolekcji Wiktora Baworowskiego, znajdujące się w Bibliotece Akademii Nauk

⁴¹ B. Dudik, *Archive im Königreiche Galizien und Lodomerien*, „Archiv für Kunde österreichischer Geschichtsquellen”, 39 (1867), s. 141-146.

⁴² I. Szostek, *Biblioteka dominikanów lwowskich w świetle katalogu z roku 1776*, w: *Studia nad historią dominikanów w Polsce 1222-1972*, pod red. J. Kłoczowskiego, t. 2, Warszawa 1975, s. 409-465.

⁴³ Chodynicki, dz. cyt., s. 394; *Encyklopedia kościelna*, t. 12, s. 473; S. Kunasiewicz, *Przewodnik po kościele Bożego Ciała ojców dominikanów we Lwowie*, Lwów 1876; tenże, *O dominikanach lwowskich*, „Przyjaciel Domowy”, 3 (1854), s. 11-66; SGKP, t. 5, s. 518.

⁴⁴ Zob. B. Bartkowski, *Hymn „Gloria laus” w polskich zabytkach chorałowych*, „Musica Medii Aevi”, 6 (1977), s. 68, 154.

⁴⁵ Zob. J. Pikulik, *Sekwencje polskie*, cz. 2, „Musica Medii Aevi”, 5 (1976), s. 194.

⁴⁶ *Liber mortuorum monasterii Leopoliensis Sancti Dominici*, wyd. W. Kętrzyński, w: *Monumenta Poloniae Historica*, t. 5, Lwów 1888, s. 541.

⁴⁷ *De vita et miraculis sancti Iacchonis (Hyacinthi) ordinis fratrum praedicatorum auctore Stanislao lectore Cracoviensi ejusdem ordinis*, wyd. L. Ćwikliński, w: *Monumenta Poloniae Historica*, Lwów 1884, t. 4, s. 818-903.

(zbiór 5, 4), z kolekcji metropolity Andrzeja Szeptyckiego⁴⁸, przy czym przeważają wśród nich fragmenty. Oprócz wymienionego wyżej krakowskiego psalterza w Bibliotece Uniwersyteckiej, tylko jeden rękopis ma ścisłą proveniencję. Mam tu na myśli graduał LBAN sygn. 4:1356 z roku 1621 z klasztoru dominikanów w Poznaniu. Dość interesującym przypadkiem jest rękopis LBAN sygn. 1:163, który stanowi malutki kancjonał (lub antyfonarz według treści). Sądząc ze śpiewów o św. Bernardynie, św. Franciszku, św. Stanisławie należy stwierdzić, że należał on do bernardyna z polskiej prowincji. Bernardyni zostali sprowadzeni do Lwowa w roku 1460⁴⁹. Data powstania manuskryptu – koniec XV w. – jest zbieżna z początkowym okresem istnienia bernardyńskiego klasztoru we Lwowie, kiedy równocześnie powiększała się jego biblioteka⁵⁰. Trudno jest jednak wskazać na oczywiste dowody, które świadczyłyby o lwowskim pochodzeniu rękopisu. W okresie XVII-XVIII w. manuskrypt znajdował się już w konwencie bernardynów w Sokalu (założony w 1599 r.).

Grupa manuskryptów obcych zawiera fragmenty trzech niemieckich brewiarzy: LBAN sygn. 77:99/3 z XI-XII w.; LAH sygn. 814.1.1 z XIII w.; LBAN sygn. 222.1.6 z XIII w.; niemieckiego gradułu LMSU sygn. 898 b z XIII w. oraz pięciu rękopisów włoskich, z których cztery pochodzą z kolekcji metropolity Andrzeja Szeptyckiego, znajdującej się obecnie w Muzeum Sztuki Ukraińskiej; LMSU sygn. 107 mszał rzymski z drugiej połowy XV w.; LMSU sygn. 896 fragment hymnarza z XV w. ze środkowych Włoch; LMSU sygn. 2143 graduł dominikański z przełomu XVI i XVII w.; LMSU sygn. 2198 antyfonarz z XIII/XIV w. z Sieny. Rękopis piąty, LBAN sygn. 5:5453 psalterz z północnych Włoch z XIII-XIV w., należał prawdopodobnie niegdyś do jakiegoś kościoła lwowskiego, ponieważ w litaniach ręką z XVIII w. wpisano imiona niektórych świętych, charakterystycznych dla Galicji – św. Brunona, św. Hugona i św. Serwacego, jednego z patronów miasta Lwowa⁵¹.

⁴⁸ E. Chwałewik, *Zbiory polskie. Archiwa, biblioteki, gabinety, galerie, muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie w zestawieniu alfabetycznym według miejscowości*, t. 1-2, Warszawa 1926-1927².

⁴⁹ N. Golichowski, *Kościół OO. Bernardynów we Lwowie*, Lwów 1911, s. 7; Chodynki, dz. cyt., s. 373-376; SGKP, t. 5, s. 151.

⁵⁰ K. Kantak, *Bernardyni polscy*, t. 1, Lwów 1933, s. 166 i spis źródeł rękopiśmiennych.

⁵¹ Por. kalendarze w: *Compendium missarum sanctorum patronorum regni Poloniae, Sveciae et ad libitum celebrandarum, a Sacra Rituum Congregatione approbatarum*, Leopoldis 1681 (LBAN, Dział druków nr 104056); *Missale propriae Sanctorum juxta decreta Sanctae Sedis Apostolicae... Ex mandato... Nicolai Ignatii...*, Wyzycy Dei et Apostolicae Sedis Gratiam Impressae, Leopoldis: Typis Confraternitatis Sanctissimae Trinitatis. Anno Domini 1742 (LBAN, Dział druków, nr 102751); zob. także J. Kurczewski, *Święci biskupi i apostołowie Litwy i Rusi litewskiej*, Wilno 1913, s. 12-15; tenże, *Biskupstwo wileńskie od jego założenia aż do dni obecnych*, Wilno 1912, s. 501-503.

Źródła chorału łacińskiego ze zbiorów lwowskich zawierają dość ciekawy materiał muzyczny, który bez wątpienia wymaga dalszych badań. Obecnie istnieje możliwość przestudiowania najwcześniejszych lwowskich zabytków muzycznych, od połowy XIV w. Myślę, że lwowskie rękopisy muzyczne mogą stać się podstawą do badań nad lokalną tradycją chorałową, mimo że zachowane źródła nie przedstawiają jej pełnego obrazu. Moim zdaniem, specjalne zainteresowanie wzbudzają antyfonarze z kościoła Panny Marii Śnieżnej. Badanie tych zabytków pozwoli lepiej przestudiować drogę kształtowania się lokalnej praktyki oficjum, wyświetli, w jakim stopniu była ona wyjątkowa, i ukaże tradycje jeszcze innych ośrodków kościelnych, które miały wpływ na miejscowe zwyczaje. Ciekawe dane o stanie tradycji chorałowej mogłyby dać badania nad niektórymi rękopisami z XVI-XVII w., np. kyriałami LBU sygn. 1556/IV, 1559/IV, zawierającymi polskoločacińskie adwentowe i bożonarodzeniowe pieśni kościelne, jak również sekwencje i prozy. Interesujące byłyby badania nad rękopisami benedyktynek lwowskich, które zawierają polskie tropy do ordinarium missae, pieśni kościelne, jak również antyfony o błogosławionym Jakubie Strepie (beatyfikacja 11 września 1790 r.). Wszystkie te materiały mogłyby wypełnić białe plamy w ogólnym obrazie polskiej tradycji chorału łacińskiego z terenu Galicji, naświetliłyby lepiej muzycznoliturgiczne tradycje Lwowa i jego rolę w dziejach polskiej kultury muzycznej w okresie XIV-XVII w.

Za pomoc w przygotowaniu katalogu serdeczne podziękowanie składam dr Zygmuntowi G. Blumszteinowi (Kazań) [†], doc. dr hab. Juriowi P. Jasinowskowi (Lwów), doc. dr hab. Pawłowi A. Konakowi (Sankt-Petersburg), doc. dr hab. Ryszardowi Marciniakowi (Poznań), dr Zygmuntowi Mazurowi (Kraków), dr hab. Wiesławowi Murawcowi (Kraków), dr Andrzejowi Piberowi (Warszawa), doc. dr hab. Janowi Pirożyskiemu (Kraków), Natalii P. Szwiec (Lwów).

WYKAZ SKRÓTÓW

BBKr	= Biblioteka OO. Bernardynów w Krakowie.
BDKr	= Biblioteka OO. Dominikanów w Krakowie.
BN	= Biblioteka Narodowa w Warszawie.
BOssol	= Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu.
J	= <i>Notolinijni rukopisi XVI-XVIII st. Katalog</i> , red. J. P. Jasinovskij za učeustju O.O. Dz'obana, L'viv 1979.
LAH	= Archiwum Historyczne we Lwowie.
LBAN	= Biblioteka Akademii Nauk USSR we Lwowie.
LBU	= Biblioteka Uniwersytecka we Lwowie.
LMH	= Muzeum Historyczne we Lwowie.

- LMSU = Muzeum Sztuki Ukrainńskiej we Lwowie.
 MA = Baranowa T., *Pamiętniki grigorianского chorała w rękopisnych sobranijach Lwowa*, „Musica Antiqua Europae Orientalis”, t. 8, vol. 1: *Acta Musicologica*, s. 57-77.

1. LBAN sygn. 1:163. Kancjonał (Antyfonarz), koniec XV w., Polska, należał do osoby duchownej z zakonu bernardynów (niegdyś był w ich konwencie w Sokalu), łac., perg., k. 116, 102 x 95 mm.

Bez oprawy. Zachowane są folia 23-138 dawnej paginacji; nowa foliacja sporządzona została ołówkiem (XX w.). Składki: na początku są dwie karty pozostałe ze zniszczonej składki – k. 1, 2 (23, 24 dawnej foliacji), dalej jest 19 ternionów (3+3) – k. 3-8 (25-30 dawnej foliacji), 9-14 (31-36), 15-20 (37-42), 21-26 (43-48), 27-32 (49-54), 33-38 (55-60), 39-44 (61-66), 45-50 (67-72), 51-56 (73-78), 57-62 (79-84), 63-68 (85-90), 69-74 (91-96), 75-80 (97-102), 81-86 (103-108), 87-92 (109-114), 93-98 (115-120), 99-104 (121-126), 105-110 (127-132), 111-116 (133-138); brak zakończenia rękopisu. Pergamin jest gruby, twardy, na pierwszych dwóch kartach bardzo wytarty, k. 63-66 mają górne marginesy równo obcięte.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty rzadkie, nazalizacje, suspensje i kontrakcje zasadniczo występują w notach rubrycystycznych; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący po 4 linie na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 77 x 68 mm. Notacja kwadratowa na czteroliniu, linie czerwone, klucze f i c, znak bemola. Rubrowanie i poszczególne wyrazy w tekście są czerwone. Inicjały czarne, wewnątrz których znajdują się kwadraciki, każdy w innym kolorze: żółtym, czerwonym, granatowym, niebieskim.

Treść: k. 1-7 antyfony, responsoria i hymny wielkanocne; k. 8-9v antyfony na cześć Krzyża Św.; k. 10-11v antyfony o św. Stanisławie; k. 11v-18 antyfony na Wielkie Litanie; k. 18v-19v responsoria na uroczystość Wniebowstąpienia; k. 20-22 responsoria na uroczystość Zielonych Świąt; k. 22-23v responsoria o Św. Trójcy; k. 23v-38 responsoria na Boże Ciało; k. 39-52 antyfony i responsoria na uroczystość Zwiastowania NMP; k. 52-54v responsoria o św. Apostołach; k. 55-56 responsoria o św. Marii Magdalenie; k. 56-60v responsoria na uroczystość Wniebowzięcia NMP; k. 63-65 responsoria o św. Marcynie biskupie; k. 65v-67v responsoria na Boże Narodzenie; k. 67v-69v responsoria na uroczystość Trzech Króli; k. 69v-70 responsoria o św. Franciszku; k. 71v antyfony o św. Bernardynie; k. 71v-81v antyfony na Wielki Tydzień; k. 81v-110v oficjum o zmarłych; k. 111-116v antyfony i responsoria ad mandatum.

Na podstawie cech pisma można przyjąć, że rękopis powstał w końcu XV w. Z uwagi na to, że w manuskrypcie znajdują się śpiewy o św. Stanisławie, św. Bernardynie, św. Franciszku, należy przyjąć, że manuskrypt pochodzi z zakonu bernardynów prowincji polskiej. Brak innych oznak. Napis na k. 79, na górnym

marginiesie – *Cantus Socaliensis*, kursywą humanistyczną z XVII-XVIII, wyraźnie potwierdza fakt przynależności tego rękopisu do konwentu bernardyńców w Sokalu (założony 1599). Rękopis został ofiarowany bibliotece lwowskiego Towarzystwa Literackiego im. T. Szewczenki przez Bohdana Janusza w roku 1908. Obecnie jest przechowywany w LBAN od roku 1940. J s. 76; MA s. 70-71, 73.

2. LBAN sygn. 2:105. Graduał, XIV w., Polska, łac., perg., k. 2, 174 x 149 mm, 174 x 95 mm.

Dwie ćwiartki pergaminu znajdują się na okładce tego graduału. Wymiar kart nierówny. Pergamin cienki, miękki, przyciemniony.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje (na zachowanym odcinku tekstu); atrament brązowy. Tekst, prawdopodobnie, był ułożony w jednej kolumnie; zachowano 5 linii, liniowanie atramentem, wymiar tekstu obecnie na k. 1 – 140 x 115 mm, na k. 2 – 174 x 75 mm. Notacja gotycka w systemie pięcioliniowym, klucze podwójne c i f. Miniatury przedstawiają: k. 1 Zmartwychwstanie Pańskie, k. 2 zakonnika wskazującego palcem ku górze. Kolory: błękitny, granatowy, zielony, czerwony, bordowy, złoty.

Treść: introit mszy św. na oktawę w okresie wielkanocnym – *Ressurexit et adhuc tecum sum alleluia*.

Date i proveniencję określono na podstawie cech pisma i ozdób. Rękopis LBAN sygn. 2:105 *Соборник поморанский...* zob. w: *Иларион Свенцький: Опис рускописив народного дому, 3 колекции Ант. Пешпрушевича, частина I-II.* – Львів 1911, s. 158-162. J s. 76; MA s. 61.

3. LBAN sygn. 3:669. Lamentacje Jeremiasza, XVII-XVIII w., Polska (Lwów?), łac., pol., papier., k. 22, 320 x 200 mm.

Bez oprawy. Brak paginacji pierwotnej; nowa foliacja sporządzona ołówkiem (XIX w.) – k. 2-22 (1-21). Składki: brak początkowych kart, następnie (1+1)=1-2 (-1), własnej foliacji rękopisu, dalej jest 18 kart ze zniszczonych składek, które zostały umocowane sznurkiem (brak obecnie możliwości zorientowania się w dawnej strukturze), potem k. 3-20 (2-19), (1+1)=21-22 (20-21), brak zakończenia rękopisu. Papier jest przyciemniony, atrament i pozostałe są barwy wypłowiałe, brzegi kart są bardzo wystrzępione.

Pismo gotyckie, książkowe z XVII-XVIII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczy po 7 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 275 x 170 mm. Notacja kwadratowa na pięciolinii, linie brązowe, klucze f i c. Rubrowanie czerwone, inicjały czerwone i brązowe.

Treść: lamentacje od Wielkiego Wtorku do Wielkiej Soboty.

Data i proveniencja ustalone zostały na podstawie cech paleograficznych. Rękopis był przechowywany w bibliotece klasztoru bazylianów we Lwowie, na

k. 1 i 12 pieczęć: ВІВІЮТЕКА ОО. ВАСИЛИЯН *КРЕХІВ* J s. 77; МА s. 74.

4. LBAN sygn. 4:340. Procesjonał, XVIII-XIX w., Polska (Lwów ?), łac., pol., papier., k. 32, 177 x 225 mm.

Oprawa z XVIII-XIX w. z brązowej tektury. Paginacja wykonana atramentem – k. 1-32 (1-64). Składki: (2+2)=1-4 (1-8 własnej paginacji rękopisu), (2+2)=5-8 (9-16), (2+2)=9-12 (17-24), (2+2)=13-16 (25-32), (2+2)=17-20 (33-40), (2+2)=21-24 (41-48), (2-2)=25-28 (49-56), (2+2)=29-32 (57-64). Papier biały, przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII-XIX w., jednej ręki; skróty: suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący po 7 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 161 x 207 mm. Notacja gotycka w systemie czteroliniowym, linie pomarańczowe, klucze podwójne c i f.

Treść: k. 1-4 antyfony na Aspersion; k. 4-28 antyfony, responsoria, hymny na procesje od I Niedzieli Wielkiego Postu do uroczystości Bożego Ciała; k. 29-41 antyfony na procesje od I Niedzieli Adwentu do Quinquagesimy; k. 41-45 kondukty i *Libera me Domine*; k. 46-54 oficjum o zmarłych; k. 55-60 incypity *Gloria in excelsis*; k. 61-64 czyste.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych. Pieczęć: „Biblioteka Fundacji W. Hr. Baworowskiego” na k. 1, 13 i na spodniej wyklejce okładki.

5. LBAN sygn. 4:1356. Graduał, rok 1624, klasztor dominikanów w Poznaniu, łac., perg., k. 176, 725 x 500 mm.

Oprawa z XVII w. z drewnianych, gładkich, brązowych desek, dość dobrze zachowanych, z metalowymi wzorzystymi narożnikami, zapinanymi na jedną metalową klamrę, która znajduje się na spodniej okładce. Na wierzchniej okładce znajdują się zapinki i skórzany pasek zakończony metalową skuwką. Foliacja pierwotna obejmuje k. 3-141 (I-CXXXIV). Składki: (1+1)=k. 12, (2+2)=3-6, (4+4)=7-14, (2+2)=15-18, (4-4)=19-26, (2+2)=27-30, (4+4)=31-38, (2+2)=39-42, (4+4)=43-50, (2+2)=51-54, (4+4)=55-62, (2+2)=63-66, (4+4)=67-74, (2+2)=75-78, (5+5)=79-88, (7+7)=89-92, (4+4)=93-100, (2+2)=101-104, (4+4)=105-112, (2+2)=113-116, (4+4)=117-124, (2+2)=125-128, (4+4)=129-136, (2+2)=137-140, (3+3)=141-146, (2+2)=147-150, (2+2)=151-154, (2+2)=155-158, (2+2)=159-162, (2+2)=163-166, (2+2)=167-170, (3+3)=171-176. Ostatnia składka uszkodzona; k. 151 wypadła z bloku książkowego. Pergamin gruby, twardy.

Pismo gotyckie, książkowe z XVII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący po 7 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 590 x 390 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f, znak bemola.

Rubrowanie czerwone, inicjały drobne, na przemian czerwone i niebieskie, rzadziej jasnoblękitne, obok inicjały czarne z wnętrzem zafarbowanym różnymi kolorami: turkusowym, żółto-pomarańczowym, żółto-pomarańczowo-turkusowym, żółto-turkusowo-pomarańczowo-jasnobordowym. Duże inicjały wielobarwne o motywach roślinnych na k. 1, 5, 6v, 17, 24v, 30, 32v, 35, 61v, 69, 73, 73v, 145, 162v. Miniatury malarskie: k. 3 – św. Andrzej z krzyżem na ramieniu i księgą w lewej ręce, k. 42 – św. Jan Chrzciciel klęczący przed Jezusem Chrystusem, k. 47 – zakonnik z aniołem i wojownik turecki na tle twierdzy, k. 52 – św. Dominik z księgą, k. 65 – NMP z Dzieciątkiem, k. 81 – Apostołowie: św. Piotr i Andrzej. Przeważają kolory: pomarańczowy, żółty, jasnobordowy, zielony, ciemnozielony, jasnioletowy, granatowy, szary, malinowy, turkusowy, bordowy, błękitny, ołowiany. Na k. 1, 3, 42v, 47v, 52v, 65v, 81, 173 do inicjałów dodano dekorację marginesów o typie ornamentyki roślinnej, na k. 3, 42 w ozdobę marginalną wplecione zostały figurki ptaków i aniołów.

Treść: k. 1-2v doksologie; k. 3-73 i 79-81v proprium de sanctis od wigilii św. Andrzeja do uroczystości św. Klemensa I, papieża i męczennika; k. 73v-79 missa pro defunctis; k. 81-142 commune sanctorum; k. 143-145 missa votiva; k. 145-161v ordinarium missae; k. 161v-176v sekwencje. Na wyklejce spodniej okładziny znajduje się werset wielkopostny *Disciplina pacis* z XVIII w.

W subskrypcji na k. 176v podane jest imię kopisty oraz data i miejsce ukończenia kodeksu: „Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Vigesimo primo. Auxiliante Domino Deo: hoc opus Gradualis de Sanctis secundum usum ordinis Praedicatorum perfectum en pro Conventu Posnaniensi sub Prioratu R. P. J. Valeriani Strzysewic Sac. T. L. filio eiusdem Conventus. Scripsit P. T. Petrus Lobelinus filius eiusdem Conventus”. Rękopis pochodzi z kolekcji Wiktora hr. Baworowskiego – zob. *Inwentarz rękopisów biblioteki fundacji Wiktora hr. Baworowskiego*, sporządzony przez Edmunda S. Naganowskiego, 1907 (LBAN, Inw. 4). J s. 77, MA s. 69, 70, 74.

6. LBAN sygn. 5:2147/II. Antyfonarz, XIV-XV w., Polska, łac., perg., k. 2, 93 x 353 mm.

Dwie ćwiartki rękopisu znajdują się na okładce tego antyfonarza. Pergamin cienki, twardy, mocno przyciemniony, tekst rozmyty i miejscami nieczytelny.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV-XV w., jednej ręki; skróty: kontrakcje, suspensje (w miejscach czytelnych); atrament brązowy. Tekst liczy obecnie 10 linii, liniowanie atramentem, wymiar tekstu 93 x 288 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czerwone, klucze f i c. Rubrowanie czerwone, drobne inicjały są brązowe z pionową, czerwoną linią wewnątrz.

Treść: antyfona o św. Łucji.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych. Manuskrypt LBAN sygn. 5:2145/II, *Metryka i spominki samborskie*

1571, 1688-1706, zob. opis w: *Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (nr 1505-5500)*, t. 4, Lwów 1926, s. 96.

7. LBAN sygn. 5:5453/I. Psalterz, XIII-XIV w., północne Włochy, łac., perg., k. 80, 230 x 160 mm.

Oprawa z XIX w. z tektury, oklejona jasnobezowym papierem. Brak pierwotnej paginacji, nowa foliacja wykonana została atramentem. Obecnie kodeks składa się z 10 kwaternionów. Składki: brak początkowych kart, następnie idą k. 1-8, 9-16, 17-24, 25-32, 33-40, 41-48, 49-56, 57-64, 65-72, 73-80, brak zakończenia rękopisu. Ślady reklamantu, wyklejki papierowe. Brzegi uszkodzone występują na kartach: 39, 40, 50, 51, 57-59, 63, dolna połowa kart 78, 79 obcięta. Pergamin cienki, miękki, bardzo dobrze gładzony.

Pismo gotyckie, książkowe, włoskie z XIII-XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący po 28 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 176 x 120 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucz c. Rubrowanie czerwone, inicjały na przemian czerwone i niebieskie, różnej wielkości, z niebieską lub czerwoną, włoskową floraturą.

Treść: k. 1-66v psalmy (od ps. I do ps. CL), godziny kanoniczne, antyfony (w kształcie incypitów); k. 66v-71v canticae; k. 71v-72v *Symbolum S. Athanasii*; k. 72v modlitwy; k. 73-74v litania do Wszystkich Świętych; k. 74-77 czytania i modlitwy; k. 77v-80 collectae.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych. Rękopis widocznie należał niegdyś do jednego z lwowskich kościołów, ponieważ do litanii z XVII w. dodano między innymi imiona św. Brunona, św. Hugona, św. Serwacego. Pod sygnaturą w opisie Instytutu Ossolineum z roku 1934 wymieniono „Missale fragmentum”, zob. *Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (nr 5501-6000)*, t. 5, Lwów 1934, s. 44. MA s. 70, 73.

8. LBAN sygn. 5:5786/III. Sekwencjarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 34, 378 x 276 mm.

Oprawa z XIX w. z tektury, oklejona brązowym papierem. Paginacja pierwotna łacińskimi literami pozwala na określenie braków. Rękopis składał się z kwaternionów. Składki: (4+4)=18 (I-VIII dawnej paginacji), (4+4)=9-14 (IX-XVI), w tej składce brak piątej i szóstej karty (po k. XI), (4+4)=15-18 (XVII-XXIV) w tej składce brak karty od trzeciej do szóstej (po k. XVIII), (4+4)=19-24 (XXVI-XXXI) w tej składce brak karty na początku (po k. XVIII) i na końcu (po k. XXI), (4+4)=25-32 (XXXIII-XXXX), dwie oddzielne karty ze zniszczonych składek, które zostały umocowane sznurkiem do składek poprzednich – k. 33 (XLIX) i 34 (XXXXI), brak dalszego ciągu tzn. końca

rękopisu. Brak śladów reklamantu. Pergamin gruby, twardy. Karty uszkodzone zostały poprzez rozcięcie: k. 7 (VII), 11 (XI) – u dołu, k. 28 (XXXVI) – u góry, k. 14 (XVI) – pośrodku.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczy po 7 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 285 x 200 mm. Notacja gotycka (rombowa) w systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone, inicjały średnie na przemian czerwone i niebieskie, inicjały niebieskie o większych rozmiarach zafarbowane są wewnątrz kolorami: żółtym i pomarańczowym.

Treść: sekwencje de tempore i de sanctis, zasadniczo maryjne.

Data i proveniencja rękopisu określone zostały na podstawie cech pisma i układu sekwencjarza. Na k. 6 widnieje próba pióra i napis „A. D. 1608”. Na wierzchniej okładce, w lewym górnym rogu, umieszczono ex libris i sygnaturę: „Manuskripta Instituti Ossoliniani III/5786”. Rękopis wymieniony jest w inwentarzu biblioteki Ossolineum, zob. *Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (nr 5501-6000)*, t. 5, Lwów 1934. s. 44. J s. 78; MA s. 66, 68, 69, 74.

9. LBAN sygn. 8:71. Kancjonał, XVIII lub początek XIX w., kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier, k. 59, 95 x 115 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury obciążonej gładką ciemnobrązową skórą. Paginacja występuje na stronach – k. 2-34 (s. 1-65). Składki: na początku są trzy oddzielne karty – k. 1-3 (s. 14 własna paginacja rękopisu) wypadają z bloku książkowego, dalej są (3+3)=4-9 (5-16), (4+4)=10-17 (17-32), (4+4)=18-25 (33-48), (4+4)=26-33 (49-64), (4+4)=34-41 (65), (4+4)=42-49, (4+4)=50-57. Papier przyciemniony, k. 7(13/14) jest rozdarta.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII-XIX w., wykonane różnymi rękami; skrótów brak; atrament brązowy i ołówek. Tekst jednokolumnowy liczy po 4 linie na stronie, bez specjalnego liniowania, jedynie pięciolinia służy jako podstawa, wymiar tekstu 63 x 135 mm. Nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego, klucz f. tenorowy.

Treść: k. 1-12 partie violino I, II na nabożeństwa o różnych świętych; k. 19v-21 antyfony na uroczystość Dedykacji Kościoła; k. 51v-52v antyfony na uroczystość Trzech Króli; k. 52v-54v antyfony o św. Scholastyce; k. 55-58 antyfony maryjne.

Datę określono na podstawie cech pisma. Proveniencja – zob. wstęp. J s. 78.

10. LBAN sygn. 8:72. Kancjonał, rok 1697, kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 19, 182 x 140 mm.

Oprawa z końca XVII w. z tektury obciągniętej ciemnobrązową skórą. Brak paginacji. Składki: (5+5)=1-10, (5+4)=11-19 – składka nieregularna. Blok książkowy rozpada się. Papier przyciemniony, k. 3 jest rozdarta.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., jednej ręki; skróty bardzo rzadkie, zasadniczo nazalizacje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 7 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 158 x 124 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Rubrowanie brązowe, inicjały czerwone.

Treść: k. 1-7v hymny de tempore i de sanctis; k. 8 hymny na uroczystość Dedykacji Kościoła; k. 8v-9v hymny na cześć zwycięstwa nad Turkami w roku 1621; k. 10-14v hymny commune sanctorum; k. 15 hymn o św. Józefie; k. 16 hymn o św. Elżbiecie; k. 17v-18 śpiewy *Benedicamus Domino*; k. 18 czysta.

Data A.D. 1679 uwidoczniła jest na k. 1. Proweniencja zob. wstęp. J s. 78; MA s. 69, 74.

11. LBN sygn. 8:73. Kancjonał, lata 1670-1680, kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 35, 187 x 153 mm.

Oprawa z końca XVII w. z tektury obciągniętej ciemnobrązową skórą z tłoczeniami. Paginacja występuje na stronach – k. 1-29 (1-63). Składki: (3+3)=1-6 (1-12 własnej paginacji rękopisu), (2+2)=7-10 (13-20), (2+2)=15-18 (29-36), (2+2)=19-22 (37-44), (2+2)=23-26 (45-52), dwie oddzielne karty – 27-28 (53-56), s. 57-62 brak, (3+3)=29-34 (63), k. 35 na końcu sporządzone. Blok książkowy wypada z oprawy. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., sporządzone różnymi rękami: ręka 1 – k. 1-25 (1-50), ręka 2 – k. 29-32 (63); skróty bardzo rzadkie, zasadniczo nazalizacje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczący po 6 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 158 x 133 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone i czarne, inicjały czarne.

Treść: k. 1-22v (1-44) hymny de tempore i de sanctis; k. 22v-25v (44-50) śpiewy *Benedicamus Domino*; k. 25v-26 (50-53) *Kyrie eleison*, antyfony i hymny na Wielką Środę; k. 26-v (53-54) hymny na Wielki Czwartek na Mandat; k. 27(54) antyfony o NMP z Góry Karmel, hymn o św. Józefie; k. 28-v (55-56) śpiew *Benedicamus Domino* na Boże Narodzenie; k. 29-32 (63-) *Gloria in excelsis* na jutrznię Bożego Narodzenia z tropami pieśni kościelnych.

Data została określona na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Ręka 1 = ręce kopisty LBN sygn. 8:72. J s. 78; MA s. 75.

12. LBN sygn. 8:74. Kancjonał, lata 1670-1680, kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 132, 185 x 150 mm.

Oprawa z drewna, pochodząca z końca XVIII w., obciągnięta jest gładką brązową skórą; brak brązowych zapinek; deseczki i skóra uszkodzone przez

robactwo. Brak paginacji. Składki: brak początkowych kart, następne są (3+3)=1-6, potem 2 karty oddzielne k. 7, 8, (3+3)=9-14, (3+3)=15-20, (1+1)=21-22, karta 23, (4+4)=24-31, (4+4)=32-39, (4+4)=40-47, (4+4)=48-55, (4+4)=56-63, (4+4)=64-71, (4+4)=72-79, (5+5)=80-89, (5+5)=90-99, (4+4)=100-107, (4+4)=118-125, (4+4)=126-133, brak dalszego ciągu tzn. końca rękopisu. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., jednej ręki; skrótów brak; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczący po 4 linie na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 165 x 125 mm. Notacja kwadratowa na systemie pięcioliniowym, linie pomarańczowe, klucze podwójne f i c. Rubrowanie i inicjały czerwone.

Treść: k. 1-3v koniec nabożeństwa z Niedzieli XIII po Zesłaniu Ducha Świętego; k. 4-13 antyfony na procesje podczas Adwentu, Wielkiego Postu i Wielkiej Soboty; k. 14-17 śpiewy *Benedicamus Domino*; k. 20-21 śpiew *Kyrie eleison*; k. 22-33 msza św. na I Niedzielę Adwentu; k. 56-65 msza św. na IV Niedzielę Adwentu; k. 65-93 msza wotywna na cześć NMP; k. 93-104 msza św. na wigilię Bożego Narodzenia; k. 105-116 msza św. I na Boże Narodzenie; k. 117-133 msza św. III na Boże Narodzenie.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Rękopis został napisany przez tego samego kopistę, co i ŁBAN sygn. 8:75. J s. 78-79; MA s. 74-75.

13. ŁBAN sygn. 8:75. Kancjonał, lata 1670-1680, kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 61, 245 x 190 mm.

Oprawa z końca XVII w. z tektury obciągniętej brązową skórą, ozdobioną tłoczeniami. Skóra miejscami rozdarta, widoczne przetarcia na narożach i krawędziach; zapinki brązowe zepsute; tektura i skóra uszkodzone przez robactwo. Brak paginacji pierwotnej, foliacja późniejsza zrobiona jest ołówkiem (XIX w.) – k. 1-11. Składki: (1+1)=1-2, (2+1)=3-5 składka nieregularna, (1+1)=6-7, (1+1)=8-9, (3+3)=10-15, (5+5)=16-25, (3+3)=26-31, (4+4)=32-39, (3+3)=40-45, (2+2)=46-49, (2+2)=50-57 i cztery karty na końcu – 58-61. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., jednej ręki; bardzo rzadkie skróty, zasadniczo nazalizacja; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczący po 5 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 205 x 160 mm. Notacja kwadratowa – k. 1-40 i menzuralna biała – k. 53v-59 na czteroliniu, linie czerwone, klucze podwójne f i c. Rubrowanie i inicjały czerwone.

Treść: k. 1-25 hymny de tempore i de sanctis na cały rok kościelny, k. 25v-32v hymny commune sanctorum, k. 33v-37 hymny na uroczystość Dedykacji Kościoła, k. 37-40 śpiewy *Benedicamus Domino*, k. 40-53 *Gloria in excelsis* na Jutrznie Bożego Narodzenia z tropami i pieśniami kościelnymi, k. 53v hymny

o św. Józefie na Wielki Czwartek na Mandat, k. 54-59 credo, k. 59v czysta, k. 60-61 antyfona de unius confessorum.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Rękopis został napisany przez tego samego kopistę, co i rękopis LBN sygn. 8:74. J s. 79; MA s. 75.

14. LBN sygn. 8:76. Graduał, przełom XVI/XVII w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., perg., papier., k. 34, 530 x 335 mm.

Oprawa z XVI-XVII w. z desek obciążonych gładką, brązową skórą, wierzchnia okładzina rozbita, zachowana jest jedynie połowa deseczki z rozdartą na niej skórą; na spodniej okładce dwie brązowe kłamry. Paginacja wykonana atramentem na stronach k. 2-34 (570). Kodeks składa się zasadniczo z binionów. Składki: k. 1 dodano później, dalej są (2+2)=2-5 (5-12 własnej paginacji), (2+2)=6-9 (13-20), (1+1)=10-11 (21-24), (2+2)=12-15 (25-32), (2+2)=16-19 (33-40) – między k. 17 i 18 (36 i 37) wstawiona karta papierowa, (2+2)=20-23 (41-48), (2+2)=24-27 (49-56), (2+2)=28-31 (57-64), (2+2)=32-34 (65-68) – składka nieregularna, k. 35 (69/70) – pochodzi z innej książki (widoczny numer CCCXX) i przyklepiona jest do poprzedniej składki. Brak śladów reklamantu. Wyklejki pergaminowe. Pergamin gruby, twardy, karty pomięte pośrodku, k. 1 obcięta pionowo pośrodku.

Pismo gotyckie, książkowe z XVI-XVII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący po 9 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 430 x 273 mm. Notacja kwadratowa na czteroliniu, linie czerwone, klucze c i f, znak bemola. Drobne inicjały: na przemian czerwone z niebieską floraturą i niebieskie z czerwoną floraturą, czasami czarna. Inicjały większych rozmiarów, ornamentalne, zasadnicze są czerwono-niebieskie, a czasami czerwono-niebiesko-zielone. Dodatki do podstawowego tekstu z XVII-XVIII w. wykonane są różnymi rękami (pismem humanistycznym, kursywnym i książkowym okrągłym), notacją późnogotycką i menzurálną czarną. Ręka 2 – k. 1v i wyklejka wierzchniej okładki; ręka 3 – karta między k. 17 i 18 (36 i 37); ręka 4 – k. 33-34v (68-70); ręka 5 – wyklejka na wierzchniej i spodniej okładce.

Treść: k. 2-11v (5-24) proprium missae de tempore od soboty w okresie Quinquagesimy do IV Niedzieli Wielkiego Postu; k. 12 (25-26) msza wotywna na uroczystość Wszystkich Świętych; k. 12v-14v (26-28) msza o św. Annie; k. 14-15v (29-32) msza na dzień Bożego Ciała; k. 15v-16 (32-33) msza wotywna z Niedzieli Pasyjnej; k. 16v-19v (34-38) msze wotywny na święta maryjne; k. 20 (41) msza za zmarłych; k. 20v-29v (42-60) ordinarium missae; k. 29v-33 (60-67) sekwencje. Dodatki: wyklejka wierzchniej okładki – śpiew *Agnus Dei*; k. 1 inwitoria na Wielkanoc, Zielone Świątki, śpiew *Benedicamus Domino* na Boże Narodzenie, formularze mszalne o Niepokalanym Poczęciu NMP, śpiewy

Benedicamus Domino o NMP i św. Łucji; karta między 17 i 18 (36 i 37) antyfony o NMP *Ave Maria Regina Coelorum*; k. 33-34v (68-70) credo na dwa głosy.

Datacja rękopisu ustalona została na podstawie cech paleograficznych; proveniencja – zob. wstęp. J s. 76; MA s. 74.

15. LBAN sygn. 8:77. Antyfonarz, rok 1673, kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 124, 290 x 175 mm.

Oprawa z końca XVIII w. z tektury obciążonej gładką, brązową skórą, zniszczoną na grzbiecie. Ozdobnie wyrzynane są brązowe zapinki, blok książkowy rozpada się. Napis na wyklejce wierzchniej okładki: „Roku 1794, Dnia 17 Lipca Dałam oprawić ten Antyfonarz”. Oprawa powstała więc po tej dacie. Paginacja z licznymi pomyłkami i opuszczeniami na k. 9-122 (s. 1-222). Kodeks składa się zasadniczo z binionów (2+2). Składki: osiem kart na początku, które dodano później – k. 1-8, następnie (3+2)=9-13 (1-9 własnej paginacji rękopisu) – składka nieregularna, (2+2)=14-17 (12-18), 18-21 (19-26), 22-25 (27-34), 26-29 (35-42), 30-34 (43-50), 35-38 (51-58), 39-42 (59-66), 43-46 (67-73), 47-50 (74-81), 51-54 (82-94) – pomyłka w numeracji, 82-85 (90-94) w tej składce brak karty na końcu, (101/102), 59-62 (103-110), 63-66 (111-118), 67-70 (119-126), 71-74 (127-134), 75-78 (135-142), 79-82 (144-151), karta 83 (152/153), 84-87 (157-164), 88-91 (165-168 – pomyłka w numeracji – po 185 jest 163), 100-103 (169-182 – pomyłka w numeracji – po 174 jest 181), (2+1)=104-106 (190-195) – składka nieregularna, (2+2)=107-110 (196-203), (3+3)=111-116 (204-214), karta 117 (215/216), (2+2)=118-121 (217-222), karta 122(225/-) i dwie połówki włożono do rękopisu na końcu – k. 123, 124. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., jednej ręki; skróty rzadkie, występują zasadniczo w notach rubrycystycznych: suspensje, kontrakcje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący po 7 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 260 x 150 mm. Notacja kwadratowa na systemie czteroliniowym, linie czerwone, klucze podwójne f i c. Rubrowanie pomarańczowe i czarne. Dodatek z XVIII w. – k. 1-4v kursywą humanistyczną, nuty okrągłe na czterolinii, linie brązowe.

Treść: k. 1-4v psalmy de sanctis; k. 5-6v czyste; k. 6v rejestr śpiewów; k. 9-13 (1-9) klucze dla rozpoczynających naukę; k. 14-339v (12-59) hymny na cały rok kościelny; k. 39v40v (59-61) *Kyrie eleison* i antyfony na Wielką Sobotę na Litanie; k. 40v-42v (61-65) antyfony i responsoria na procesję w Boże Ciało; k. 42v-43 (65-68) antyfony i responsoria na oktawę Bożego Ciała; k. 43-45 (68-71) antyfony na procesję na Wielkanoc; k. 45v-46 (71-72) sekwencja *Grates nunc omnes* na Boże Narodzenie; k. 46 antyfony na Aspersion; k. 46v-50 (75-85) antyfony na podniesienie Najświętszego Sakramentu; k. 50v-51 (83-85) suplikacja na czas niepogody lub wielkiej suszy, antyfony na Wielkie Litanie; k. 51-53v (85-93) suplikacje na czas „morowego powietrza” do NMP i świętych patronów; k. 55-58v (95-99) śpiewy *Benedicamus Domino* na różne okresy;

k. 59-77v (103-140) wiersze de tempore na cały rok kościelny; k. 77v-83 (140-153) wiersze commune sanctorum; k. 83 (153) hymn o św. Michale Archaniele; k. 84-94 (157-180) *Gloria in excelsis* z tropami i pieśniami kościelnymi na Jutrznę Bożego Narodzenia; k. 94-109 (180-190) *Kyrie eleison*, antyfony, hymny i pieśni kościelne na Wielki Piątek, Wielką Środę i Wielki Czwartek; k. 107-117 (196-215) *Venite exultemus* na różne czasy; k. 117v (216) czysta; k. 118-122 (217-225) antyfony o NMP; k. 122v-123 (226-) antyfony różne de sanctis; k. 124 końcówka *Deo gratias*.

Data Anno Domini 1673 uwidocznioma jest na k. 9 (I). Proweniencja – zob. wstęp. J s. 79; MA s. 69- 75.

16. LBAN sygm, 8:78. Antyfonarz, rok 1691, kościół Wszystkich Świętych siośtr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 106, 470 x 300 mm.

Oprawa z roku 1690, drewniana, obciągnięta brązową skórą z wytłoczonym ornamentem i napisem na wierzchniej okładce: „Ad. M.D. CCXC R.A.S. Reliquissimi Monial. Ord. S. Benedicti”. Paginacja została wykonana atramentem na stronach – k. 1-97 (1-197). Składki: karta 1 (recto – tytułowa, verso – s. 1 własnej paginacji rękopisu), k. 2 (2-3), dalej są (2+2)=3-6 (4-11), (2+2)=7-10 (12-19), (5+5)=11-20 (29-30), (1+1)=21-22 (40-43), (5+5)=23-32 (44-63), (1-1)=3-34 (64-67), (5+5)=35-44 (68-85), (2+2)=45-48 (86-93), (4+4)=49-56 (94-109), (2+2)=57-60 (110-117), (4+4)=61-68 (118-133), (2+2)=69-72 (134-141), (5+5)=73-82 (142-161), (2+2)=83-86 (162-169), (5+5)=87-93 (174-189) – brak pierwszej (170/171), drugiej (172/173) i czwartej (176/177) karty, potem idą karty (2+2)=94-97 (190-197), (3+3)=98-103 (-) oraz trzy karty – k. 104-106 przylepione do poprzedniej składki. Papier jest przyciemniony, brzegi kart są wystrzępione.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z końca XVII w., ręka 1 – k. 1-86 (1-168), ręka 2 – k. 86-100v (168-); skróty: nazalizacje, kontrakcje, nomina sacra; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący po 9 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 415 x 270 mm. Notacja kwadratowa na systemie czteroliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Rubrowanie i inicjały czerwone.

Treść: k. 1v-24 (1-46) antyfony de sanctis, łącznie z antyfonami na cześć zwycięstwa nad Turkami w roku 1621 (k. 17-19 (32-36)); k. 24v-34v (47-67) wersety de tempore i de sanctis na cały rok kościelny; k. 35-v (68-69) wersety na cześć zwycięstwa nad Turkami; k. 36-40 (70-78) wersety commune sanctorum w okresie wielkanocnym; k. 40-41 (78-80) wersety na uroczystość Dedykacji Kościoła; k. 40v-44v (81-85) śpiewy *Benedicamus Domino*; k. 46-48 (86-92) antyfona o NMP; k. 48v-62v (98-121) hymny na cały rok kościelny, łącznie z hymnem na cześć zwycięstwa nad Turkami (k. 58-v (112-113)); k. 63-64 (122-124) antyfona Wielkie Litanie; k. 64v-70v (129-137) inwitalia, antyfony i responsoria na Boże Narodzenie; k. 71-85v (138-167) antyfony i responsoria

na oktawę w okresie wielkanocnym; k. 86-v (168-169) śpiewy Sanctus na Wielkanoc, k. 87, 88, 92 (174-186) nieszpory ze wspomnienia o NMP z Góry Karmel; k. 92v-97 (187-196) nieszpory o św. Józefie; k. 97v (197-) wersety o NMP; k. 98-102 początki nauki śpiewu chorałowego; k. 103-105 *Salve Regina* bernardyńskie; k. 106 responsorium *Specia tua*.

Tytuł (k. 1): *Compendium quarundam antiphonarum et cantuum usui servientium accurate est collectum atque coordinatum. Ad M.D.C. Anno Domini M.DC.XC.I. die XXII Mensis Iunii. Scriptor istius operis Ioannes Ignatius Woytanowic...* Ze wspomnianych wyżej napisów na wierzchniej desce i karcie tytułowej wynika, że rękopis ten został ofiarowany około roku 1691 do lwowskiego klasztoru benedyktynek. Prawdopodobnie, wymieniony w tytule Jan Ignacy Wojtanowicz jest jednocześnie ofiarodawcą i kopistą tego kodeksu. J s. 78; MA s. 69, 75.

17. LBAN sygn. 8:79. Antyfonarz, II połowa XVII w., kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 146, 360 x 295 mm.

Oprawa z końca XVII w., drewniana, obciążnięta gładką brązową skórą, z ozdobnie wyrzynanymi brązowymi narożnikami, zapinki brązowe zepsute. Paginacja atramentem, w pierwszej części rękopisu na stronach – k. 2-71 (1-133) została wykonana z pomyłkami i opuszczeniami, w drugiej części na kartach 72-137 (1-68). Składki: na początku karta tytułowa i karta ochronna, dalej są (3+3)=2-6 (1-12 własnej paginacji rękopisu), (3+3)=7-12 (13-24), (3+3)=13-18 (25-26, pomyłka w numeracji – 25-29, 20-26), (3+3)=19-24 (27-38), (3+3)=25-30 (39-50), (3+3)=31-36 (51-62), (3+3)=37-42 (63-74), (3+3)=43-48 (75-86), (3+3)=49-54 (87-98), (3+3)=55-60 (99-111, pomyłka w numeracji – po 107 jest 109), (3+3)=61-66 (112-123), (3+3)=67-72 (124-133), (3+3)=73-78 (2-7), (3+3)=79-84 (8-13), (3+3)=85-90 (14-19), (3+3)=91-96 (20-25), (3+3)=97-102 (26-31), (3+3)=103-106 (32-37), (3+3)=107-112 (38-43), (4+4)=113-119 (44-50), (2+2)=120-123 (51-54), (1+1)=124-125 (55-56), (1+1)=126-127 (57-58), składka rozpada się, (1+1)=128-129 (59-60), (1+1)=130-131 (61-62), (1+1)=132-133 (63-64), (1+1)=134-135 (65-66), na końcu k. 136 (67) i 137 (68). Dodatki: 9 kart wstawionych później – między pojedyncze 55v i 56 (100 i 101), 56v i 57 (102 i 103), 85 i 86 (14v i 15), 93 i 94 (22 i 23), 97 i 98 (26 i 27), 113 i 114 (44 i 45), trzy między 135 i 136 (66 i 67). Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje i suspensje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący po 8 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 325 x 240 mm. Notacja kwadratowa i menzuralna czarna na systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c i f, na k. 136-137 (67-68) nuty okrągłe. Rubrowanie i drobne inicjałki czerwone, inicjały większych rozmiarów są wklejkami z druków.

Treść: k. 2-71 (1-133) antyfony de tempore na cały rok kościelny; k. 72-121v (1-52v) antyfony de sanctis na cały rok kościelny, łącznie z antyfonami na cześć zwycięstwa nad Turkami w roku 1621 (k. 113-114 (44-45v)); k. 121v-131 (52v-62) antyfony commune sanctorum; k. 131-132 (62-63) antyfony na uroczystość Dedykacji Kościoła; k. 132-135 (63-66v) antyfony na różne święta (In festo S. Joachimi Confessoris, In festo B. Jacobi de Strepa Episcopi et Confessoris, In festo S. Matris Scholasticae, In festo S. Joannis a Capistrano, In festo S. Thome de Villanova, In festo B. Mariae Virginis de Monte Carmelo); k. 67-68 (136-137) credo; k. 68v (137v) hymn wielkanocny. Dodatki późniejsze z XVII-XVIII w., między kartami, zawierają różne antyfony: karta między 55 i 56 (100 i 101) antyfony na Zielone Świątki; karta między 56 i 57 (102-103) antyfony z IV Niedzieli po Zielonych Świątkach; karta między 85 i 86 (14 i 15) antyfony o św. Benedykcie; karta między 93 i 94 (22 i 23) antyfony o św. Echilu; karta między 97 i 98 (26 i 27) antyfony o św. Apostołach; karta między 113 i 114 (44 i 45) antyfony o św. Fortunacie, Józefie i Janie Nepomucenie; karta między 135 i 136 (66 i 67) antyfony na święta maryjne.

Rękopis datowany został na podstawie cech pisma; proveniencja wynika z tytułu, który zawiera dedykację ksieni lwowskiego klasztoru benedyktynek (k. 1): *Antiphonarium juxta Ritum Breviarii Romani przewielebni w Chrystusie i mości Pannie Dorocie Danilowiczównie ksieni konwentu lwowskiego reguli Ojca św. Benedykta, ubogie wiązanie przymi od kochający siostry i uniżony slugi...* Kodeks napisany jest przez tego samego kopistę, co i rękopis LBN sygn. 8:77. J s. 79; MA s. 75.

18. LBN sygn. 8:80. Kancjonał, lata 1730-1740, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie, łac., papier, k. 64, 335 x 215 mm.

Bez oprawy. Brak paginacji pierwotnej, nowa foliacja wykonana ołówkiem (XIX w.). Składki: (3+3)=1-6, (5+5)=7-16 – między k. 10 i 11 wstawiono jedną kartę, (3+3)=17-22, (5+5)=23-32, (2+1)=33-35 – składka nieregularna, (4+4)=36-43, (4+4)=41-51, (4+4)=52-59, (2+2)=60-63. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., jednej ręki; bardzo rzadkie skróty, nazalizacja, w notach rubrycystycznych występują suspensje, kontrakcje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczy po 7 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 295 x 205 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie i inicjały czerwone.

Treść: k. 1-49 antyfony i responsoria de sanctis; k. 49-55 proprium missae de sanctis; k. 55v-58 credo; k. 58v-62 antyfony na Niedzielę Palmową; k. 63-v *Salve Regina* z oficjum o zmarłych. Wstawka między k. 10 i 11 zawiera antyfonę na Wielkie Litanie *Alma Redemptoris Mater*.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proveniencja – zob. wstęp. J s. 80; MA s. 75.

19. LBAN sygn. 8:81. Kyriał, rok 1703, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 43, 445 x 297 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury, obciążona brązową skórą, brak skórzanych rzemyków zapinających niegdyś rękopis. Paginacja wykonana została na stronach – k. 1-16 (1-31), k. 18-34 (1-37). Składki: karta ochronna niepaginowana na początku, dalej są (2+2)=1-4 (1-8 własnej paginacji rękopisu), (2+2)=5-8 (9-16), (2+2)=9-12 (17-24), karta 13 (25/26), (1+1)=14-15 (27-30), (1+1)=16-17 (31-), (1+1)=18-19 (1-4), (1+1)=20-21 (5-8), (1+1)=22-23 (9-12), brak jednej składki (1+1), (1+1)=24-25 (17-20), (1+1)=26-27 (21-24), (1+1)=28-29 (25-28), (1+1)=30-31 (29-32), (1+1)=32-33 (33-36), (1+1)=34-35 (37-), (1+1)=36-37, karta 38, (1+1)=39-40, i karta ochronna na końcu. Kartę papieru wstawiono między k. 13 (25/26) i 14 (27/28), oraz połówkę karty między k. 36 i 37, 39 i 40. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) i kursywne z XVIII w., wykonana różnymi rękami: ręka 1 – k. 1-13 (1-26), 16-16 (31-); ręka 2 – k. 14-15 (27-30); ręka 3 – k. 18-38 (1-); ręka 4 – wstawki między k. 37 i 38, 39 i 40; brak skrótów; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 6 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 327 x 267 mm. Notacja menzuralna czarna na systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c i f, znak bemola. Rubrowanie czerwone i czarne, inicjały i tytuły czerwone.

Treść: k. 1-5 Missa Cassinensis, ordinarium; k. 5-10 Missa Sum Farfensis, ordinarium; k. 10-12 Missa votiva de S. Patre Benedicto; k. 12v hymn *Jam lucis orto sidere*; k. 13-15 credo; k. 16-17v Officium SS. Cordis Domini Nostri Jesu Christi; k. 18 werset allelujacyjny Benedicite Dominum; k. 18v sekwencja *Grates nunc omnes* na Boże Narodzenie; k. 19-21v ordinarium missae, antyfona na Niedzielę Kwietną; k. 21v23 ordinarium missae i antyfona na Wielki Czwartek i Wielką Sobotę; k. 23v-30 antyfony o różnych świętych; k. 30v-35 różne credo; k. 35v-37 hymn o św. Stanisławie i hymn wielkanocny; k. 37-338 antyfony o Wszystkich Świętych; k. 38v-40 antyfony na Aspersion.

Data A.D. III uwidoczniła jest na k. 18. Proweniencja – zob. wstęp. J s. 80; MA s. 75.

20. LBAN sygn. 8:82. Oficjum o zmarłych, lata 1730-1740, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie, łac., papier., k. 8, 374 x 380 mm.

Oprawa z XVII-XIX w. z tektury, oklejona cienkim, malinowym papierem, który jest miejscami nadarty. Brak paginacji. Książka składa się z jedyne go kwaternionu (4+4). Papier ma odcień brązowy, uszkodzone karty naprawione zostały skrawkami białego i bladobłękitnego papieru.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., jednej ręki; bardzo rzadkie skróty: nazalizacje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 8 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania

333 x 250 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Rubrowanie brązowe i czerwone, inicjały czerwone.

Treść: oficjum o zmarłych.

Data określona została na podstawie cech paleograficznych. Proweniencja – zob. wstęp. MA s. 75.

21. LBN sygn. 8:83. Kancjonał, lata 1738-1764, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie, łac., pol., papier., k. 16, 427 x 290 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury oklejonej bordowo-malinowym papierem. Brak paginacji pierwotnej, nowa foliacja z XIX w. wykonana została ołówkiem. Składki: (2+2)=1-4, pozostałe karty włożone są wprost do oprawy, trzy karty k. 5-7, k. 8, cztery karty k. 9-12, (1+1)=13-14, k. 15, k. 16. Papier jest przyciemniony; k. 8 uszkodzona i uzupełniona papierem.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., różnymi rękami: ręka 1 – k. 1-4; ręka 2 – k. 5-7, 9-12; ręka 3 – k. 8; ręka 4 – k. 13-14; ręka 5 – k. 15; ręka 6 – k. 16; skrótów brak; atrament czarny i brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 6 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 365 x 240 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone lub czarne, klucze c i f. Drobne inicjały czerwone i brązowe, inicjały większych rozmiarów są wklejkami z druków.

Treść: k. 1-4 hymn na Zielone Świątki, Te Deum laudibum; k. 5-7 oficjum o św. Gabrieli Archaniele; k. 8 antyfony na Środę w okresie Quinquagesimy; k. 9-12 oficjum o św. Józefie; k. 13-14 ordinarium missae na dwa głosy; k. 15, 16 modlitwy po polsku.

Data dolna uwidoczniiona jest na k. 4: „Roku Pańskiego 1738 Dnia 31 Marca”; data wierzchnia jest na k. 14: „Opera Fratris Ignatii 1764”. Proweniencja – zob. wstęp. J s. 81.

22. LBN sygn. 8:86 a. Kancjonał, XVIII w., Kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie, łac., papier., k. 1, 395 x 290 mm.

Karta na okładce wykonana jest z tektury oraz jest rozszczepiona (brak tekstu na stronie odwrotnej).

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., jednej ręki; zasadniczo rzadkie skróty, nazalizacja; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy 7 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 320 x 250 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie brązowe.

Treść: antyfona na cześć Krzyża Św.: *Salvator mundi salva nos omnes*.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp.

23. LBN sygn. 8:86 b. Kancjonał, XVIII w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie, łac., papier., k. 2, 510 x 305 mm.

Karty na okładce wzięto z tektury, są rozszczepione (brak tekstu na stronie odwrotnej). Marginesy zostały obcięte wraz z tekstem.

Pismo humanistyczne (imitacja pisma drukowanego) z XVIII w., jednej ręki; skrótów brak; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 7 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, wymiar tekstu obecnie ma 415 x 270 mm. Notacja menzuralna białą-czarną na pięciolinii, linie brązowe, klucze podwójne c i f, znak bemola.

Treść: fragment credo.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp.

24. LBAN sygn. 8:86 c. Kancjonał, XVIII w., kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, łac., papier., k. 2, 480 x 310 mm.

Karta wzięta z tekturowej okładki.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., jednej ręki; zasadniczo rzadkie skróty, nazalizacje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczy po 8 linii na stronie; liniowanie ołówkiem, wymiar tekstu obecnie ma 435 x 290 mm. Notacja kwadratowa na pięciolinii, linie brązowe.

Treść: fragment credo.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp.

25. LBAN sygn. 77:99/1. Graduał, XV w., Polska, łac., perag., k. 1, 193 x 350 mm.

Dolna połowa karty jest zdjęta z okładki. Pergamin jest gruby, twardy, bardzo przyciemniony, na stronie odwrotnej jest wybrudzony czarną barwą, miejscami tekst jest nieczytelny.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty, nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament ciemnobrązowy. Tekst jednokolumnowy, zachowano po 3 linie, liniowanie atramentem, wymiar tekstu obecnie ma 170 x 247 mm. Notacja gotycka na systemie czteroliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Rubrowanie czerwone, inicjały na przemian są czerwone i niebieskie.

Treść: fragment mszy św. na wigilię św. Wawrzyńca męczennika.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych. J s. 81; MA s. 73.

26. LBAN sygn. 77:99/3. Brewiarz, XI-XII w., Niemcy, łac., perg., k. 2, 140 x 128 mm, 140 x 85 mm.

Arkusze wycięte z książki, wymiar kart jest nierówny, brzegi są obcięte. Pergamin jest cienki, miękki, przyciemniony.

Pismo: minuskuła romańska, książkowa z początku XII w., jednej ręki; skróty, nazalizacje, kontrakcje, suspensje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczy 27 linii na stronie, liniowanie prętem metalo-

wym, schemat liniowania 138 x 83 mm. Neumy sanktgalleńskie, ligatury podkreślono czerwoną linią. Rubrowanie i drobne inicjały są czerwone, inicjały większych rozmiarów zielone, z czerwoną floraturą.

Treść: nabożeństwa od I Niedzieli po uroczystości Trzech Króli do Niedzieli Septuagesimy.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych. Fragment należał do kolekcji A. S. Petruszewicza; pieczęć: МУЗЕЙ А.С. ПЕТРУШЕВИЧА na obydwóch kartach. J s. 81; MA s.63, 64-65.

27. LBAŃ sygn. 222:1.2. Graduał, XIV w., Polska, łac., perg., k. 1, 150 x 225 mm.

Arkusz został wyjęty z książki; jedna karta zachowała się w całości, z drugiej pozostał wąski pasek. Karty są zgięte w połowie, brzegi załamane. Pergamin jest gruby, twardy, bardzo zakurzony.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy 6 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 135 x 277 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czerwone, klucze c, g. Rubrowanie czerwone, inicjały na przemian czerwone i niebieskie.

Treść: antyfony na Wielki Wtorek.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych.

28. LBAŃ sygn. 222:1.3. Antyfonarz, połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?), łac., perg., k. 1, 337 x 197 mm.

Pozostała jedna trzecia karty, która została zdjęta z okładki. Pergamin jest gruby, twardy, bardzo wytarty, miejscami tekst jest prawie nieczytelny.

Pismo gotyckie, książkowe z połowy XIV w., jednej ręki; skróty, nazalizacje, suspensje (w miejscach czytelnych); atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, zachowano 3 linie, liniowanie prętem metalowym, obecny wymiar tekstu 275 x 197 mm. Notacja gotycka na systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Inicjały drobne, brązowe z brązową floraturą, wewnątrz zafarbowane kolorami czerwonym i żółtym.

Treść: antyfona na Wielki Czwartek.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma. Ręka, która sporządziła ten fragment, jest zbliżona do ręki kopisty manuskryptów LBU sygn. 1552/V, 1553/V. Druga część tej samej karty jest fragmentem LBAŃ sygn. 222:1.5.

29. LBAŃ sygn. 222:1.4. Antyfonarz, druga połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?), łac., perg., k. 1, 455 x 383 mm.

Karta została zdjęta z okładki, zgięta jest na pół, brzegi są obcięte. Pergamin jest cienki, twardy.

Pismo gotyckie, książkowe z drugiej połowy XIV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy 11 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 435 x 277 mm. Notacja gotycka na systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucz c. Rubrowanie czerwone, inicjały na przemian czerwone i niebieskie.

Treść: responsoria commune virginum.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych.

30. LBN sygn. 222:1.5. Antyfonarz, połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?), łac., perg., k. 1, 320 x 195 mm.

Pozostała jedna trzecia karty, która została zdjęta z okładki. Pergamin jest gruby, twardy, bardzo wytarty, tekst jest prawie nieczytelny.

Pismo gotyckie, książkowe z połowy XIV w., jednej ręki; skróty – kontrakcje, suspensje, nazalizacje (w miejscach czytelnych); atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, zachowano 2 linie, liniowanie prętem metalowym, wymiar obecny tekstu 255 x 197 mm. Notacja gotycka na systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Drobne inicjały brązowe z floraturą brązową, wewnątrz zafarbowane kolorem zielonym i czerwonym.

Treść: antyfona na Wielki Czwartek.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych. Ręka wykonawcy jest zbliżona do ręki kopisty manuskryptów LBU sygn. 1552/V, 1553/V. Druga część tej samej karty jest fragmentem LBN sygn. 222:1.3.

31. LBN sygn. 222:1.6. Brewiarz, XIII w., Niemcy, łac., perg., k. 1, 3 x 135 mm.

Pozostała wycięta ćwiartka karty. Pergamin jest cienki, twardy, przyciemniony.

Pismo gotyckie, książkowe z XIII w., jednej ręki; skróty, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, zachowano 3 linie, liniowanie atramentem, obecny wymiar tekstu 35 x 80 mm. Neumy metzkie na systemie czteroliniowym, linie brązowe. Rubrowanie i inicjały czerwone.

Treść: fragment oficjum na uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego.

Data i proveniencja ustalone zostały na podstawie cech pisma i notacji.

32. LBU sygn. 3134/III. Antyfonarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 1, 355 x 475 mm.

Zachowana ćwiartka karty została zdjęta z okładki. Pergamin jest gruby, twardy. Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, suspensje; atrament czarny. Wymiar tekstu = wymiarowi fragmentu; zachowano 4 linie na stronie, liniowanie atramentem. Notacja gotycka na czterolinii,

linie czerwone, klucz c. Rubrowanie i drobne inicjały są brązowe; jeden z nich większy od innych; o brązowej floaturze ukazują dwie niewidome twarze w kolorach: bładoniebieskim szarym, brązowym, różowym.

Treść: antyfona na oktawę w okresie wielkanocnym *Super muros tuos Jerusalem*.

Data i proveniencję określono na podstawie cech paleograficznych. MA s. 72.

33. LBU sygn. 940/II. Kancjonał, XVIII w., Polska, łac., pol., papier., k. 10, 197 x 160 mm.

Oprawa z XIX w. z papieru. Brak paginacji pierwotnej. Składki: brak początkowych kart, dalej są (2+2)=1-4, (1+1)=5-6, (1+1)=7+8, (1+1)=9-10. Papier jest mocno przyciemniony, brzegi kart są bardzo wystrzępione.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII-XIX w., jednej ręki; skrótów nie ma; atrament brązowy i czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący 5-8 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 175 x 138 mm. Nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego na pięciolinii, klucz f tenorowy.

Treść: k. 1-4 motety; k. 5-6v śpiewy ordinarium missae; k. 7-11 modlitwy.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych. Napis na wierzchniej okładce: „Rzeczowski: Szczascina druga 1992. Dar prof. Chybińskiego. Biblioteka Uniwersytecka we Lwowie. Zbiór Rękopisów 940/II.” W opisie biblioteki uniwersyteckiej tę książkę oznaczono jako „fragment zbioru kompozycji religijnych (msze, hymny, motety itp.), kon. 17 – pocz. 18 w.”

34. LBU sygn. 1548/V. Graduał, XVI w., Polska (Lwów?), łac., perg., k. 232, 445 x 325 mm.

Oprawa z desek obciążniętych jasnobeżową skórą, ozdobioną drobnym, wytłoczonym ornamentem; na grzbiecie została wzmocniona przez dwie metalowe blaszki, z których górna została zagubiona. Deski i skóra miejscami uszkodzone są przez wilgoć i owady. Na początku i w środku kodeksu są wstawki z XVII-XVIII w. (k. 1-5v, między 151 i 152, k. 160-161). Brak końca, więc oprawa jest wtórna. Kodeks był oprawiany ponownie w XVII-XVIII w. – wówczas gdy blok książkowy już miał uszkodzenia. Paginacja obejmuje k. 6-171, 176-229 (I-CCXXI). Składki: na początku karty oddzielne – k. 1-3, 4-5, dalej są: k. 6 (I – własnej paginacji rękopisu), (5+5)=7-16 (II-XI), (6+6)=17-28 (XII-XXIII), (6+6)=29-40 (XXIV-XXXV), (6+6)=41-52 (XXXVI-XLVII), (6+6)=53-64 (XLVIII-LIX), (6+6)=65-76 (LX-LXXI), (6+6)=77-88 (LXXII-LXXXIII), (6+6)=89-100 (LXXXIV-LXXXV), (6+6)=101-112 (LXXXVI-CVII), (6+6)=113-124 (CVIII-CXIX), (6+6)=125-136 (CXX-CXXXI), (6+6)=137-147 (CXXXII-CXLIII) – w tej składce brak karty po środku k. 142 (CXXXVIII), (6+6)=148-159 (CXLIV-CLV) – wstawiona karta

między 151 i 152 (CXLVII i CXLVIII), (6+6)=160-171 (CLVI-CLXVII) wstawiona karta między 160 i 161 (CLVI-CLVII), (2+2)=172-175(-), (6+6)=176-187 (CLXVIII-CLXXIX), (6+6)=188-199 (CLXXX-CLXXXI), (6+6)=200-211 (CLXXXII-CCIII), (6+6)=212-223 (CCIII-CCXV), (3+3)=224-229 (CCXVI-CCXXI), (2+2)=230, 231 – w tej składce brak dwóch pierwszych kart; ostatnia k. 232 zachowana ze składki zniszczonej, przyklepiona jest do spodniej okładziny. Pergamin jest gładki po obydwu stronach, gruby; k. 141 (CXXXVII) rozcięta.

Pismo gotyckie, książkowe z XVI-XVII w., (głównej części) jednej ręki (ręka 1); skróty rzadkie, nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniowanie ołówkiem i atramentem, schemat liniowania 335 x 225 mm. Notacja kwadratowa na pięciolinii, linie brązowe, klucz c. Rubrowanie czerwone, inicjały średnie na przemian czerwone i niebieskie z czerwoną floraturą lub jasnofioletową, w którą często wplecione są wizerunki smoków i groteskowe twarze błaznów. Inicjały większych rozmiarów mają ornament zawierający smoki, w kolorach: czerwonym, niebieskim, jasnofioletowym, żółtym z czerwoną floraturą lub niebieską. Liczne drobne litery zafarbowane są wewnątrz kolorem zielonym, bordowym lub żółtym. Dekoracja rękopisu wskazuje co najmniej na dwóch autorów: duży inicjał na k. 1 i kilka następnych, mniejszych, wypełnione są przez mistrza, pozostałe widocznie dopisane zostały przez ucznia. Dodatek (k. 1-3v) jest fragmentem z antyfonarza XV w.; pismo gotyckie, książkowe z XV w. (ręka 2) liniowanie atramentem, schemat liniowania 355x235 mm. Tekst jednokolumnowy liczy 12 linii na stronie. Notacja gotycka na czterolinii, linie brązowe, jedna czerwona – klucz c. Drobne inicjały na przemian czerwone i niebieskie, obok litery brązowe z floraturą i z dopisanymi później groteskowymi twarzami. Dodatek (k. 4-5) jest z XVII-XVIII w., pismo gotyckie, książkowe z XVII/XVIII w. (ręka 3). Tekst jednokolumnowy, liczy 14 linii, liniowanie atramentem, schemat liniowania 385 x 200 mm. Notacja menzuralna na czterolinii, linie brązowe, klucze podwójne c i f, znak bemola.

Treść: k. 6-225 proprium de tempore od I Niedzieli Adwentu do XXI Niedzieli post festum Pentecostes; k. 226-229v msza św. na uroczystość Poświęcenia Kościoła; k. 230-231v proprium de tempore od XXII do XXIV Niedzieli post festum Pentecostes; k. 232 resztki prozarium; k. 1-3v fragment oficjum na uroczystość Narodzenia NMP; k. 4-5v credo.

Kodeks jest dekorowany wyjątkowo fantazyjnie przy bardzo skąpej gamie barw. Manuskrypt został wykonany najprawdopodobniej dla jednego z kościołów lwowskich. Iluminacje są imitacją stylu francuskiego, być może zostały wykonane na życzenie fundatora kodeksu. Datacja została ustalona na podstawie cech pisma i ozdób. Na k. 231 jest pieczętka: Bibliotheca Universitatis Leopoliensis. Jest też wkładka z opisem archiwariuszy biblioteki katedralnej z początku XX w.: „Graduale romanum z pierwszej połowy XV w., rkps perg.,

bogato zdobionymi inicjałami, oprawa współcz., deski powleczone świńską skórą”. MA s. 63, 70, 71.

35. LBU sygn. 1549/IV. Psalterz, XIV w., Polska, łac., perg., k. 102, 327 x 272 mm.

Oprawa z roku 1575 z drewnianych desek, powleczonych brązową skórą, ozdobioną tłoczeniami, z metalowymi narożnikami; jest bardzo uszkodzona. Blok książkowy wypada z oprawy, deska przedniej okładki ma pośrodku przełom, tak że zachowała się tylko połowa deseczki. Przetarcia skóry występują na narożach, krawędziach, około nie istniejących już dziś wiązań, zapinających niegdyś rękopis na dwie klamry. Brak pierwotnej paginacji, nowa foliacja sporządzona ołówkiem. Kodeks składał się z kwinternionów (5+5). Składki: brak początkowych kart, (1-10), (11-20), (21-30), (31-40), (41-49) – w tej składce brak karty na końcu (po k. 49), (50-51) – jeden arkusz zachowano z tej składki, brak ośmiu kart pośrodku (po k. 50), (52-66) – w tej składce brak karty na początku (po k. 51), (61-70), (71-80), (81-90), (90-92) – brak ośmiu kart pośrodku (po k. 91), (93-100) – w tej składce brak jednego arkusza pośrodku (po k. 96), k. 101, 102 – dwie karty ze zniszczonych składek, k. 102 przyklepiona jest do spodniej okładki. Brak śladów reklamantu. Pergamin cienki, twardy, bardzo przyciemniony; karty są mocno pogniecione; górne i dolne marginesy większej liczby kart są uszkodzone przez wilgoć. Rozdarcia i rozcięcia mają k. 1, 31, 71.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., sporządzone różnymi rękami; skróty, nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament ciemno- i jasnobrązowy. Ręką 1 (główną) przepisane są k. 1-97, przez inne ręce dokonane zostały poprawki i wniesione uwagi ok. XV-XVI w. do podstawowego tekstu: ręka 2 – k. 17, 20-v, 24-27v, 28v, 32-v, 50-51v, 58-v, 60, 63, 74, 90, 91, 102; ręka 3 – k. 98-99; ręka 4 – k. 99v-100; ręka 5 – 100v; ręka 6 – 101-v. Tekst jednokolumnowy, liczący 24 linie na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 272 x 190 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie brązowe – dwie są czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone, drobne inicjały na przemian czerwone i niebieskie z niebieską lub czerwoną floraturą, obok inicjały brązowe z brązową floraturą wewnątrz z czerwoną linią; inicjały większych rozmiarów ornamentalne, dwubarwne – czerwone z niebieskim. Wiele glos z XVII-XVIII w. na marginesach i w tekście wykonano minuskułą gotycką, kursywą gotycką lub humanistyczną: ręka 7 – k. 17, 18; ręka 8 – k. 62v, 65, 71-72v, 77, 98v; ręka 9 – k. 64v; ręka 10 – k. 66v-67; ręka 11 – k. 78v-79, 81, 83; ręka 12 – k. 91, 95; ręka 13 – k. 91v.

Treść: k. 1-73v psalmy (od ps. XLVIII do ps. CXLVIII), godziny kanoniczne, antyfony (w kształcie incypitów); k. 74-v *Canticum Zachariae*; k. 74v-75 *Canticum B. Mariae*; k. 75v-76v; *Symbolum S. Athanasii*; k. 77-v Litania do Wszystkich Świętych; k. 78-79v *collectae*; k. 79v-86 oficjum o zmarłych; k. 86-99v hymny; k. 99v-100 wykaz śpiewów; k. 100-102 hymny.

Data i miejsce powstania rękopisu określone zostały na podstawie cech paleograficznych. Na k. 99v figuruje data 1549 sporządzona ręką 4. Ręka 3 = ręka 30 w manuskrypcie LBU sygn. 1553/V, ręka 8 = ręka 3 LBU sygn. 1553/V, ręka 10 = ręka 6 LBU sygn. 1553/V, ręka 11 = ręka 3 LBU sygn. 1551/V, ręka 5 LBU sygn. 1553/V, ręka 5 LBU sygn. 1557/V. MA s. 63,71.

36. LBU sygn. 1551/V. Psalterz, pierwsza połowa XVI w., kościół katedralny w Krakowie, łac., perg., k. 116, 553 x 365 mm.

Oprawa drewniana jest zupełnie zniszczona, brak wierzchniej okładki; ze spodniej okładki zachowała się tylko połowa deseczki, która oprócz tego uszkodzona jest przez owady, na niej naklejona jest po stronie wewnętrznej karta papieru z zapisem łacińskiej modlitwy *Preces contra fidei* ręką z XVII w. Kodeks niefoliowany, nowa foliacja sporządzona została ołówkiem. Składki: brak kart początkowych, (4+4)=1-8 – składka oddziela się od całego bloku książkowego, (4+4)=9-16, (4+4)=17-24, (4+4)=25-32 – brak seksternu ośmiokartkowego, (5+5)=33-40, (4+4)=41-48, (4+4)=49-54 – w tej składce brak arkusza pośrodku (po k. 51), (5+5)=55-62, (5+5)=63-71 – w tej składce brak karty szóstej (po k. 67), (4+4)=72-79, (3+3)=80-85, (5+5)=86-93 – w tej składce brak kart drugiej i dziewiątej (po k. 86, 92), (4+4)=94-101, (4+4)=102-109, (4+4)=110-116 – w tej składce brak karty drugiej (po k. 110), brak dalszego ciągu tzn. końca rękopisu. Ślady reklamantów, składki oznaczone są na pierwszej stronie u dołu po stronie prawej literami łacińskimi: b-e, g-s. Karty są pogniecione na brzegach, rozdarcia mają k. 3, 17, 42, 101. Pergamin gruby, po obydwu stronach dobrze gładzony.

Pismo gotyckie, książkowe z XVI w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst ułożony w dwu kolumnach, liczący 15 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniovania 390 x 280 mm. Notacja gotycka na systemie czteroliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Rubrowanie czerwone, drobne inicjałki na przemian czerwone i niebieskie, w częściach z nutami – brązowe; inicjały większych rozmiarów są ornamentalne: k. 14, 24v, 27, 30, 92, 95v, 97v, 99, 101, 104, 107v, o kolorach bordowym, jasnobordowym, pomarańczowym, zielonym, niebieskim, czerwonym, z pozłotą. Kilka wielkich miniatur jest bogato złożonych i malowanych, z ozdobami marginalnymi, które stanowią typową późnogotycką dekorację w kształcie łodyżek, z fantastycznie stylizowanymi kwiatami, pączkami i owocami, wśród których ukazują się ptaki, motyle, owady. Na k. 78 w kielichach kwiatów umieszczone są postacie ludzi – błazen z małym ceberkiem i stara kobieta trzymająca oburącz drewniany kufel. Miniatury są następujące: k. 53v modląca się niewiasta w postawie klęczącej; k. 46 stara, bosa kobieta i diabeł wręczający jej na widłach buty jako nagrodę; k. 53v chłopiec zanurzony po piersi w wodzie i w obłokach postać Boga w koronie cesarskiej; k. 67 chłopiec grający na lutni; k. 78 chór kościelny, k. 93 Bóg Ojciec i Chrystus siedzący naprzeciw siebie i trzymający wspólnie kulę globu. Dość

wiele glos na marginesach i w samym tekście z XVII-XVIII w., zapisanych jest różnymi rękami (pismem gotyckim, kursywą gotycką i humanistyczną): ręka 2 – k. 2v; ręka 3 – k. 6, 14, 21, 53, 91v, 99v, 101v, 109, 109v, 110; ręka 4 k. 11; ręka 5 – k. 72v; ręka 6 – k. 94v, 116v; ręka 7 – k. 96v, 97, 115; ręka 8 – k. 104; ręka 9 – k. 112v; ręka 10 – wyklejka na spodniej okładce (p. wyżej).

Treść: k. 1-31v psalmy (od ps. XV do XXI), godziny kanoniczne, antyfony, hymny; k. 32v resztki hymnarza; k. 33-100v psalmy (od XXXVI do CXLVII), godziny kanoniczne, antyfony, kantyki, hymny; k. 103-107 oficjum o zmarłych; k. 107-116v resztki hymnarza.

Na k. 31v rubryka – „Incipit hymni horarum prodeunt canuntur in Ecclesia cathedrali Cracoviensi...”. Mieczysław Gębarowicz określił datę i proveniencję, omówił elementy zdobnicze w kodeksie (zob. M. G ę b a r o w i c z, dz. cyt., s. 5-78). Ręka 3 = ręka 11 w manuskrypcie LBU sygn. 1549/IV, ręka 5 LBU sygn. 1553/V, ręka 5 LBU sygn. 1557/V. MA s. 61-62, 66, 71.

37. LBU sygn. 1552/V. Antyfonarz, około 1350 r., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie, łac., perg., k. 275, 480 x 348 mm.

Oprawa XIV-XV w. z drewnianych desek, powleczonych jasnobeżową skórą, ozdobioną drobnym, wytłaczanym ornamentem, z metalowymi narożnikami. Skóra miejscami jest uszkodzona, przetarcia występują na krawędziach i około nie istniejących już dziś wiązań. Powierzchnia skóry nosi ślady różnych zadrapań. Pośrodku wierzchniej okładki są ślady po blaszce metalowej już zagubionej. Paginowane są k. 232-275v (I-XLIV). Nowa foliacja została wykonana ołówkiem. Kodeks składa się zasadniczo z kwinternionów (5+5). Składki: (1-10) – składka rozpada się, (11-20), (21-30), (31-40), (41-50), (51-60), (61-70), (71-80), (81-90), (91-100), (101-110), (111-120), (121-130), (131-140), (141-150), (151-160), (161-170), (171-180), (181-190), (191-200), (201-210), (211-220), (221-230), (231-240= I-IX dawnej paginacji), (241-250=X-XIX), (251-260=XX-XXIX), (261-270=XXX-XXXIX), jedna karta oddzielna k. 271 (XXXX), dalej na końcu dwa arkusze (1+1)=272-273 (XLI-XLII), (1+1)=274-275 (XLIII-XLIV). Brak śladów reklamentu. Wyklejki papierowe późniejsze (XX w.). Pergamin gruby, twardy. Wiele kart jest uszkodzonych, szczególnie na końcu kodeksu: dolny zewnętrzny róg obcięty na k. 19, 71, 82, 85, 94, 99, 120, 126, 166, 217; dolny margines obcięty na k. 128, 155, 174, 191, 265 (XXXIV); obcięty dolny róg wewnętrzny na k. 59, 88, 89, 122, 157, 271 (XXXX), 273 (XLII); obcięty górny zewnętrzny margines na k. 46; uszkodzony od strony dolnego marginesu pośrodku k. 6; podniszczony i nadarty dolny margines k. 244-247 (XIII-XVI), 250-252 (XIX-XX), 253-256 (XXI-XXV), 258-265 (XXVII-XXXIV); rozcięty boczny zewnętrzny margines k. 9; rozcięty dolny margines k. 20.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 8

linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 395 x 265 mm. Notacja gotycka na systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucze podwójne c – g i f – c, znak bemola. Rubrowanie czerwone, drobne inicjały na przemian czerwone i niebieskie, obok czarne z brązowym wzorem, do których dość często włączone są groteskowe twarze, k. 232v ornamentalny, dwubarwny inicjał czerwono-niebieski z czerwoną floraturą. Miniatury: k. 1 Ukrzyżowanie św. Andrzeja Apostoła, k. 157 Wniebowzięcie NMP, k. 166 NMP z Dzieciątkiem i św. Katarzyną. Litery miniatur są granatowe, z deseniem wyłoniowym w sposób reliefowy, subtelnie ocieniowanym szarym, ołowianym i błękitnym kolorem. Inicjały umieszczone są w wąskiej czerwonej ramce, tło inicjałów wewnątrz litery jest żółte, poza literą – złote. Kolory figur w miniaturach: jasnobordowy, bordowy, zielony, granatowy, malinowy, szary, czerwony. Miniatury łączą się z szeroką bordiurą, która stanowi zawiły splot łodyżek koleczastego liścia i pączków kwiatowych. Ta fantastyczna roślinność przypomina oset. Na k. 157 wśród liści, pędów i kwiatów wpisane są figurki zwierząt – niedźwiedzi pożerających zające, lwów i osłów ze skrzydełkami. Bordiura na k. 166 przedstawia fantastyczne ptaki siedzące na pączkach kwiatowych. Kolory przeważające to: bladobordowy, bordowy, granatowy, ciemnozielony. Na k. 1 ozdoby, marginesowe zajmują tylko górny i boczny zewnętrzny margines, a na k. 157, 166 wypełniają one trzy zewnętrzne marginesy. Wiele dodatków do podstawowego tekstu pochodzi z XVI-XVIII w. na marginesach i w samym tekście, które sporządzone są różnymi rękami (minuskulą gotycką, kursywą gotycką i humanistyczną): ręka 2 – k. 31, 31v, 33, 45v, 46, 47, 47v, 48; ręka 3 – k. 1v, 3, 5, 65, 69, 82v, 124, 141, 144, 148, 178, 179v, 184v, 192v, 201, 203, 259v (XXVIIIv); ręka 4 – k. 2v, 6, 6v, 7v, 50, 52, 53, 55, 69, 69v, 70, 75, 78, 80v, 81, 84v-85, 86, 87v, 89, 90v, 91v, 92, 93, 94, 98, 100v, 104, 104v-105v, 108v, 109, 110, 110v-110f, 113v, 114v-115, 115v-119, 124, 131v, 153v-154, 159, 170, 206, 212v-214, 222, 222v, 224, 224v, 227, 233(II), 235 (IV), 237 (VI), 261v (XXXv), 262 (XXXI), 267v (XXXXVIv), 267v-272v (XXXVI-XXLIv), później, ale zapewne tą samą ręką 248-250 (XVII-XIX), 252v (XXIV), 256v (XXVv), 257-258 (XXVI-XXVII), 260v-261 (XXIXv-XXX), 274-275 (XLIII-XLIV), ręka 5 – k. 3v, 14, 56, 121; ręka 6 – k. 6, 73; ręka 7 – k. 22, 194, 197, 199v, 200, 203, 203v; ręka 8 – k. 14v, 34v-35, 41v, 48v-49, 57, 74v-75, 83, 83v-84, 89v, 94v, 98v, 158, 159v-161v, 168v-169, 170, 173, 204v, 208v, 218v, 238v-239 (VI-VII), 251 (XX), 258 (XXVI), 261-265 (XXXIII-XXXIV), 274-275 (XLIII-XLIV); ręka 9 – k. 44; ręka 10 – k. 44, 45, 46v; ręka 11 – k. 69, 207v, 208v; ręka 12 – k. 74, 101, 104, 116v, 126v, 165, 173, 201v, 202, 202v, 204, 211, 220v, 262 (XXXI); ręka 13 – k. 109, 112, 142, 225; ręka 14 – k. 109-110, 111v, 112, 151, 153, 200, 200v-201, 236 (V), 261 (XXX), 268 (XXXVII).

Treść: k. 1-232v antyfony, responsoria i prozy responsorialne de sanctis na cały rok kościelny, od wigilii św. Andrzeja do uroczystości św. Katarzyny, łącznie z oficjami o św. Stanisławie (k. 182-191) i o św. Wacławie (k. 191-199); k. 232v-273 (I-XLII) antyfony i responsoria commune sanctorum;

k. 274 (XLIII) antyfony i responsoria na uroczystość Narodzenia NMP; k. 274v-275 (XLIII-XLIV) antyfony i responsoria na cześć Krzyża Św.

Data i proveniencja kodeksu określone zostały na podstawie cech pisma, zdobnictwa i treści (zob. wstęp). Kodeks jest przepisany i ozdobiony przez tego samego mistrza, który wykonał manuskrypt LBU sygn. 1553/V. Ręka 2 = ręka 17 w manuskrypcie LBU sygn. 1553/V; ręka 4 = ręka 8 LBU sygn. 1553/V, ręka 6 LBU sygn. 1555/IV; ręka 6 = ręka 13 LBU sygn. 1553/V; ręka 7 = ręka 18 LBU sygn. 1553/V; ręka 8 = ręka 9 LBU sygn. 1553/V, ręka 4 LBU sygn. 1554/IV; ręka 8 = LBU sygn. 1555/IV; ręka 9 = ręka 10 LBU sygn. 1553/V; ręka 11 = ręka 3 LBU sygn. 1554/IV, ręka 5 LBU sygn. 1555/IV; ręka 14 = ręka 4 LBU sygn. 1553/V. MA s. 66, 67, 71.

38. LBU sygn. 1553/V. Antyfonarz, około 1350 r., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie, łac., perg., k. 313, 485 x 350 mm.

Oprawa XIV w. z drewnianych desek, powleczonych gładką, brązową skórą, z ozdobnie wyrzynanymi metalowymi narożnikami; przetarcia skóry występują na krawędziach. Brak pierwotnej paginacji; późniejsza foliacja została wykonana ołówkiem – k. 7-320. Kodeks składa się z kwinterionów (5+5). Składki: trzy karty na początku, które pozostały ze składki zniszczonej – k. 7-9, dalej są k. 11-20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60, 61-70, 71-80, 81-90, 91-100, 101-110, 111-120, 121-130, 131-140, 141-150, 151-160, 161-170, 171-180, 181-190, 191-200, 201-210, 211-220, 221-230, 231-240, 241-250, 251-260, 261-270, 271-280, 281-290, 291-300, 301-310, 311-320. Składki oznaczono rzymskimi cyframi. Pergamin gruby, twardy. Kart uszkodzonych jest niewiele: oderwany dolny róg na k. 7, 22, 87, 90, 133, 147, 200, 207, 227, 228, 231, 239, 306; poszarpany dolny margines na k. 77, 79, 128, 133, 196; poszarpany boczny, zewnętrzny margines k. 320.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniownie atramentem, schemat liniowania 403 x 269 mm. Notacja gotycka na systemie pięcioliniowym, linie czerwone, klucze podwójne – c, g i c, f, znak bemola. Rubrowanie czerwone, drobne inicjały na przemian czerwone i niebieskie, obok czarne z brązowym wzorem, występującym czasami na groteskowych twarzach. Miniatury: k. 200 Zmartwychwstanie Pańskie, k. 225 Wniebowstąpienie Pańskie, k. 232 Zesłanie Ducha Świętego, k. 239 Trójca Święta, k. 246v procesja w dzień Bożego Ciała, k. 312v bazylika kościelna i wieża. Litery prawie we wszystkich wypadkach są granatowe z deseniem reliefowym, ocieniowanym kolorami: szarym, ołowianym, błękitnym. Litera na k. 239 jest zielona. Tło wewnątrz liter jest żółte, poza literami złote, ramki są czerwone. Najczęściej do miniatur dodano szeroką bordiurę, obramowującą tekst z trzech stron. Ornament bordiury jest o motywach roślinnych i stanowi fantastyczny splot z łądźek, pędów, kolczastego liścia i pączków kwiatowych. Przeważające kolory to: bladobordowy, bordowy, gra-

natowy, ciemnozielony (trawiasty). Ozdoby marginalne na k. 225 przedstawiają zwijające się i bujnie rosnące listowie. Inicjał na k. 200 jest bez bordiury. Bardzo wiele dodatków do podstawowego tekstu z XVI-XVII w. jest na marginesach i w samym tekście, które sporządzone są różnymi rękami (minuskulą gotycką, kursywą gotycką i humanistyczną): ręka 2 – k. 7, 7v, 13, 17v, 31, 45, 45v, 46, 48, 59v, 62v, 63, 78, 79, 196v, 238v, 263, 267, 280, 280v, 281, 297v, 314; ręka 3 – k. 7v, 8, 8v, 9, 9v, 16v, 38, 46, 46v, 56, 57v, 73, 75, 82, 83, 117v, 180v, 215v-216, 226-228, 229v-230; ręka 4 – k. 11, 63v, 80, 90, 93v-94, 94v, 96, 96v, 97v, 98, 106v, 109, 110-v, 115v-116, 117, 129, 130v, 131, 131v, 137v, 138, 138v, 151, 154v, 155, 155v, 156, 156v, 163-164v, 171v, 205v, 207, 207v, 209, 209v-210, 269, 273, 283, 284, 285, 286, 288-v, 290v, 291, 291v, 292v, 295, 295v, 317v; ręka 5 – k. 16, 39; ręka 6 – k. 17; ręka 7 – k. 17v, 18v, 19v, 31v, 39v, 240, 240v, 242, 242v, 247, 254, 259v, 260, 262, 265, 266, 267-v, 272, 274, 275, 315; ręka 8 – k. 23, 24, 24v, 40-v, 41, 54, 55, 55v, 56, 56v, 57, 60, 61, 63v, 65v, 66v, 67v, 70, 70v, 71, 71v, 72, 73-74, 77, 81v, 88v, 89, 108, 108v, 109v, 119v, 120v, 130, 154, 161v, 172, 203, 207, 214, 214v, 215, 215v, 216v, 217, 217v, 229, 230v; ręka 9 – k. 25v-26v, 106, 113, 113v, 120v, 125, 125v, 126, 126v-127, 133-135, 140v-141, 141v-142, 151v-152, 152v-153, 158, 203, 220; ręka 10 – k. 32, 34v, 35, 80, 140, 143, 148, 156, 190v, 193, 193v, 195, 198, 252v, 280v, 283; ręka 11 – k. 51; ręka 12 – k. 69; ręka 13 – k. 73v, 77, 77v, 78, 80, 111, 198, 210v; ręka 14 – k. 75; ręka 15 – k. 77; ręka 16 – k. 111; ręka 17 – k. 121, 121v, 122, 124, 128v, 133; ręka 18 – k. 123; ręka 19 – k. 125; ręka 20 – k. 137; ręka 21 – k. 146v, 173, 177; ręka 22 – k. 159v-160; ręka 23 – k. 163-164, 165v-166, 166v, 168, 173v, 178v, 179v, 182, 213v-214, 214v-215, 220v-221, 221v-222, 222v-223, 223v-224, 225; ręka 24 – k. 66v; ręka 25 – k. 174-175; ręka 26 – k. 202v, 206v; ręka 27 – k. 264, 282; ręka 28 – k. 293v, 319; ręka 29 – k. 311; ręka 30 – k. 230v.

Treść: k. 7-312 antyfona, responsoria i prozy responsorialne de tempore na cały rok kościelny, od I Niedzieli Adwentu do Niedzieli XXIV post festum Pentecostes; k. 312v-320 oficjum na uroczystość Poświęcenia Kościoła.

Kodeks jest przepisany i ozdobiony przez tego samego mistrza, który wykonał manuskrypt LBU sygn. 1552/V.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma, dekoru i treści (zob. wstęp). Ręka 3 = ręka 8 LBU sygn. 1549/IV; ręka 4 = ręka 14 LBU sygn. 1552/V; ręka 5 = ręka 11 LBU sygn. 1549; ręka 3 LBU sygn. 1551/V; ręka 5 LBU sygn. 1557/V; ręka 6 = ręka 10 LBU sygn. 1549/IV; ręka 8 = ręka 4 LBU sygn. 1552/V; ręka 9 = ręka 8 LBU sygn. 1552/V; ręka 4 LBU sygn. 1554/IV; ręka 8 LBU sygn. 1555/V; ręka 10 = ręka 9 LBU sygn. 1552/V; ręka 8 LBU sygn. 1555/V; ręka 10 = ręka 9 LBU sygn. 1552/V; ręka 13 = ręka 6 LBU sygn. 1552; ręka 17 = ręka 2 LBU sygn. 1552/V; ręka 18 = ręka 7 LBU sygn. 1552/V; ręka 30 = ręka 3 LBU sygn. 1549/IV. MA s. 66. 67. 71-72.

39. LBU sygn. 1554/IV. Antyfonarz, druga połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie, łac., perg., k. 142, 390 x 280 mm.

Oprawa z XIV-XV w. z drewnianych desek, obciągniętych brązową skórą z drobnym, wytłaczanym ornamentem; miejscami skóra jest rozdarta. Oprawa ma blaszkę w środku wierzchniej okładki; były także narożniki na obydwu okładkach, ale na wierzchniej zostały już zagubione. Blok książkowy rozpada się. Brak pierwotnej paginacji; późniejsza foliacja wykonana została ołówkiem. Składki: (5+5)=1-10 – karty 5-6 wypadają ze składki, (8+8)=21-36, (5+5)=37-45, (8+8)=46-61, (5+5)=62-71, (7+7)=72-83 – w tej składce brak 8 i 9 karty (po k. 78), (5+5)=84-93, (5+5)=94-103, (8+8)=104-114 – w tej składce brak pierwszej (po k. 103), trzeciej (po k. 104), szóstej, siódmej, ósmej karty (po k. 106), k. 115-116 są ze zniszczonej składki; z bloku książkowego wypadają (8+8)=117-130 – w tej składce brak dziewiątej i szesnastej kartki (po k. 124 i 130), (4+4)=131-138, (2+2)=139-141 – brak karty na początku (po k. 138), k. 142 – ostatnia w kodeksie, pozostała ze składki zniszczonej; brak dalszego ciągu tzn. końca rękopisu. Brak śladów reklamantu. Pergamin jest cienki, twardy, jednak mocno przyciemniony. Jest dość wiele uszkodzonych kart przez rozdarcie: poszarpane pośrodku – k. 81, 140-142, rozdarty dolny lewy róg – k. 32, 91, 122, poszarpany dolny margines – k. 95, rozcięta pośrodku k. 106-107.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 10 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 310 x 195 mm. Notacja gotycka (rombowa) na pięciolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone i brązowe, średnie inicjały są na przemian czerwone z niebieską floraturą i niebieskie z czerwoną floraturą, obok drobne, brązowe inicjałki z brązową floraturą mają wewnątrz czerwone kreski i wzór w formie drobnych wycinanych krzyżyków. Miniatury: k. 1 Prorok Izajasz, k. 114 Apostołowie św. Piotr i Andrzej, k. 142 inicjał został wycięty, zapewne był na nim przedstawiony któryś z apostołów. Litery w miniaturach są błękitne i błękitnoliliowe na bordowym lub czerwonym tle, okrytym drobnym, cienkim, złotym deseniem, w zielonych ramach. Do miniatur dodano winiety w kształcie stylizowanych pędów z drobnymi, kolczastymi listkami; złote kulki są przy listeczkach i łodyżkach. Winiетки są zielono-pomarańczowo-błękitne, bladzielono-pomarańczowo-różowo-bladobłękitne i granatowe. Złoto często zeszkrobane jest z podkładu, linie deseni niegdyś złote, podbarwiono w niektórych miejscach kolorami jasnobrązowym lub pomarańczowym. Glosy z XVI-XVIII w. na marginesach sporządzone zostały różnymi rękami (minuskułą gotycką, kursywą gotycką i humanistyczną): ręka 2 – k. 1, 18, 22, 25v-26, 44-v, 52, 60v, 67, 91v, 97v, 133; ręka 3 – k. 4v, 13, 13v, 14, 19, 23v, 32, 39, 40, 44, 48v; ręka 4 – k. 96; ręka 5 – k. 126.

Treść: k. 1-113v antyfona, responsoria i prozy responsorialne de tempore od I Niedzieli Adwentu do Wielkiej Soboty; k. 114-141v antyfona, responsoria i prozy responsorialne de sanctis od wigilii św. Andrzeja do uroczystości Zwiastowania NMP; k. 142 początek commune sanctorum, antyfona i responsoria.

Datę i proveniencję określono na podstawie cech pisma, dekoracji i szczegółów treści – zob. wstęp. Kodeks jest wykonany przez tego samego kopistę, co manuskrypt LBU sygn. 1555/IV. Ręka 2 = ręka 4 LBU sygn. 1555/IV; ręka 3 = ręka 11 LBU sygn. 1552/V, ręka 5 LBU sygn. 1555/IV; ręka 4 = ręka 8 LBU sygn. 1552/V; ręka 9 LBU sygn. 1553/V; ręka 8 LBU sygn. 1555/IV. MA s. 66, 67, 72.

40. LBU sygn. 1555/IV. Antyfonarz, druga połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie, łac., perg., k. 216, 390 x 260 mm.

Oprawa z XIV-XV w. drewniana, powleczone skórą; jest bardzo uszkodzona. Zachowała się tylko połowa deseczki ze spodniej okładki, skóra brązowa z drobnym, wytłaczanym ornamentem, miejscami jest rozdarta, nosi ślady różnych zadrapań. Brak paginacji pierwotnej, późniejsza foliacja wykonana została ołówkiem. Składki: brak początkowych kart, (8+8)=1-13 – w tej składce brak dziewiętej (po k. 8), jedenastej, dwunastej karty (po k. 9), (6+6)=14-25 (pomyłka w foliacji – k. 20 następuje po k. 18) – w tej składce brak trzeciej karty (po k. 15), (6+6)=26-36 – brak drugiej karty (po k. 26), (5+5)=37-46, (7+7)=47-58 – w tej składce brak trzeciej (po k. 48) i trzynastej (po k. 57), (6+6)=59-70, (6+6)=71-82, (5+5)=83-92, (6+6)=93-104, (5+5)=105-114, (6+6)=115-126, (5+5)=127-135 – brak szóstej karty (po k. 131), (6+6)= zachował się tylko jeden arkusz, brak pięciu arkuszy pośrodku (po k. 136), (6+6)=138-149, (6+6)=150-161, (6+6)=162-171 – brak szóstej i siódmej karty (po k. 166), (7+7)=172-184 – brak piątej karty (po k. 175), (6+6)=185-196, (4+4)=197-203 – brak piątej karty (po k. 200), (2+2)=204-206 – brak czwartej karty (po k. 206), k. 207, 208 – dwie karty zachowano ze zniszczonej składki, brak zakończenia, (3+3)=209-214, (1+1)=215-216 – te ostatnie składki dodano później, są one włożone są do oprawy. Brak śladów reklamantu. Pergamin cienki, twardy, mocno przyciemniony i wytarty na znacznej liczbie kart, szczególnie, na początku kodeksu, co utrudnia korzystanie z tekstu, który miejscami jest ledwie czytelny. Karty uszkodzone: oderwany dolny, zewnętrzny róg na k. 78, 90, 202, 205, 206; poszarpany pośrodku, boczny, zewnętrzny margines na k. 4; obcięty boczny, zewnętrzny margines na k. 5; poszarpany pośrodku, dolny margines na k. 6; rozcięty dolny margines na k. 99, 101; rozcięta pośrodku karta k. 162; obcięta pośrodku, od strony górnego marginesu k. 178; plamy brązowe z wilgoci mają k. 131v-132; bardzo pogniecione i poszarpane od wewnętrznego, bocznego marginesu są k. 209-216; na górnej krawędzi wielkiej liczby kart są ślady zniszczenia przez ogień.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 10 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 318 x 210 mm. Notacja gotycka (rombowa) na pięciolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone i brązowe, średnie inicjały są na przemian czerwone z niebie-

ską floraturą i niebieskie z czerwoną floraturą, obok drobne brązowe inicjałki z brązową floraturą, wewnątrz ze wzorem w formie drobnych wycinanych krzyżyków i z czerwoną linią. Miniatury: k. 4 inicjał wycięty, zapewne przedstawiona była Trójca Święta; k. 45 kościół; k. 50 kapłan z księgą; k. 178 inicjał został wycięty, prawdopodobnie był na nim przedstawiony któryś z apostołów. Litery w miniaturach są bladoliliowe w zielonej ramce lub odwrotnie, litery jasnozielone w liliowej ramce, na czerwonym tle, okrytym drobnym, cienkim złotym wzorem. Złoto miejscami zeszkrobano, linie ozdób złotych podfarbowane są kolorami pomarańczowym lub jasnobrażowym. Miniatury połączone są z winietami w formie stylizowanych pędów z drobnym, kolczastym liściem i złotymi kulkami, winietki są różowozielone, liliowo-różowo-zielone, jasnozielone i granatowe. Głosy na marginesach i dodatek na końcu rękopisu z XVI-XVIII w., wykonane zostały różnymi rękami (minuskulą gotycką, kursywą gotycką i humanistyczną): ręka 2 – k. 2; ręka 3 – k. 3v, 9, 49, 104; ręka 4 – k. 96, 120v, 121v, 155, 158v; ręka 6 – k. 147v, 149, 149v, 150, 150v; ręka 7 – k. 187; ręka 8 – k. 209-216.

Treść: k. 1-44v antyfony, responsoria i prozy responsorialne de tempore od uroczystości Zielonych Świąt do Niedzieli XXIV po nich; k. 45-49v oficjum na uroczystość Dedykacji Kościoła; k. 50-178v antyfony, responsoria i prozy responsorialne od okresu wielkanocnego do uroczystości św. Katarzyny; k. 178v-208v antyfony i responsoria commune sanctorum; k. 209-216 fragment oficjum na uroczystość Narodzenia NMP.

Kodeks został wykonany przez tego samego kopistę, co i manuskrypt LBU sygn. 1554/IV.

Data i proveniencja zostały określone na podstawie cech pisma, ozdób i treści – zob. wstęp. Ręka 4 = ręka 2 LBU sygn. 1554/IV; ręka 5 = ręka 11 LBU sygn. 1552/V; ręka 6 = ręka 4 LBU sygn. 1552/V, ręka 8 LBU sygn. 1553/V; ręka 8 = ręka 8 LBU sygn. 1552/V, ręka 9 LBU sygn. 1553/V, ręka 4 LBU sygn. 1554/IV. MA s. 66, 67, 72.

41. LBU sygn. 1556/IV. Kyriał, początek XVII w., kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., pol., perg., papier., k. 48, 405x300 mm.

Oprawa z XVII w. z desek obciążonych brązową skórą, ozdobioną tłoczeniami; skóra i deski miejscami są uszkodzone przez owady. Brak paginacji pierwotnej; późniejsza foliacja została wykonana atramentem. Składki: karta ochronna papierowa, dalej brak początkowych kart, (2+2)=1-4, (2+2)=5-9 – kartę 7 wstawiono w binion, (2+2)=10-13, (4+4)=14-20 – brak piątej karty (po k. 17), (2+2+2)=21-32 – składka nieregularna, dwa arkusze wstawiono pośrodku, (3+3)=33-38, brak składki pomiędzy k. 38 i 39, (2+2)=39-42, (2+2)=43-46, (1+1)=47-48, karta ochronna na końcu papierowa. Brak reklamantów. Wyklejki pergaminowe. Pergamin gruby, twardy, k. 27, 45, 48 uszkodzone są przez rozdarcie.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., jednej ręki; skróty rzadkie – nazalizacje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 7 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 320 x 250 mm. Notacja późnogotycka i menzuralna czarna na pięciolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone i brązowe, tekst umieszczony jest w czerwono-brązowej prostokątnej ramce. Drobne inicjałki brązowe z floraturą brązową, średnie inicjały na przemian czerwone i niebieskie; inicjały większych rozmiarów są złote na jednobarwnym tle – błękitnym, różowym, turkusowym; tło stanowią wklejki z barwnego papieru. Dopiski na dolnym marginesie na k. 24, 31v-33 pismem humanistycznym, książkowym (okrągłym) z końca XVII – początku XVIII w. (ręka 2). Nuty okrągłe białe na pięciolinii, klucz f, znak bemola.

Treść: missae votivae w okresie Adwentu, łącznie z ordinarium i proprium, tropami, sekwencjami i pieśniami kościelnymi: k. 1-9v missa pro feria secunda; k. 10-17v missa pro feria tertia; k. 18-26v missa pro feria quarta bez początku; k. 24v-34v missa pro feria quinta bez końca; k. 39-48v missa pro die Sabbato.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Na wyklejce wierzchniej okładki jest napis przez archiwariuszy Biblioteki Katedralnej z początku XX w. (maszynopis): „Kyrieale Romanum z uwzględnieniem lokalnych zwyczajów kościoła katedralnego lwowskiego. Rękopis na pergaminie XVI w.” Ręka dopisów marginalnych (ręka 2) – Gaspar Zeisberg (zob. opis LBU sygn. 1562/III) = ręka 2 LBU sygn. 1559/IV, ręka LBU sygn. 1562/III, ręka LBU sygn. 1563/III, ręka 2 LBU sygn. 1564/III, ręka LBU sygn. 1566/III. MA s. 60, 69, 70, 72-73.

42. LBU sygn. 1557/V. Graduał, początek XV w. (około r. 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., perg., k. 36, 400 x 345 mm.

Bez oprawy. Zachowane są folia LXXII-CXLVII dawnej paginacji. Składki: (5+5)=LXXII-XCI, (3+3)=XCII-XCVII, (4+4)=CIX-CXVI, (6+6)=CXXXVII-CXLVIII. Składki są zniszczone. Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony.

Pismo gotyckie, książkowe z początku XV w., dwóch rąk głównych: ręka 1 – k. LXXXII-LXXXVII, ręka 2 – k. LXXXVIIIv, LXXXIX-v, XCIIIv, XCIVv-XCVII; skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje, atrament jasno- i ciemno-brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 9 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 365 x 260 mm. Notacja gotycka na czterolinii, linie czerwone, klucze f i g. Rubrowanie czerwone, inicjały średnich rozmiarów na przemian czerwone i niebieskie, obok drobne brązowe z floraturą czerwoną. Na k. LXXIIv duży inicjał o motywach roślinnych, w kolorach: ciemnozielonym, bordowym, białym z czarną obwódką. Dość wiele glos z XVII-XVIII w. na marginesach i w samym tekście pisanych różnymi rękami (kursywą gotycką

i humanistyczną): ręka 3 – XLXXXIIv-LXIXXIII; ręka 4 – LXXXIII; ręka 5 – LXXXIIIv; LXXXVII, XC, XCV, XCIV, XCIVv, XCVI, CXVv, CXLI, CXLIV; ręka 6 – LXXXVI; ręka 7 – LXXXVI; ręka 8 – CXII, CXLII.

Treść: k. LXXII-CXLIII proprium missae de tempore od uroczystości Zielonych Świąt do Niedzieli XXIV po nich; k. CXIVv-CXLVIII msza za zmarłych.

Data określona została na podstawie cech paleograficznych, proveniencja – zob. wstęp. Rękopis był restaurowany w roku 1965 we Wszeczwiązkowej Centralnej Naukowo-Badawczej Pracowni Konserwacji i Restauracji Zabytków Sztuki w Moskwie (Всесоюзная научно-исследовательская лаборатория по реставрации и консервации музейнохудожественных ценностей), ma świadectwo restauracyjne, sporządzone przez dr I. P. Mokrecową. MA s. 68, 72.

43. LBU sygn. 1558/V. Kyriał, początek XV w. (około r. 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., perg., k. 6, 530 x 360 mm.

Składka (3+3) wyjęta jest z rękopisu. Zachowane są folia 89-93v. Foliacja zrobiona atramentem jest późniejsza od tekstu. Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony po obydwu stronach.

Pismo gotyckie, książkowe z początku XV w., jednej ręki; skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament ciemnobrązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 400 x 247 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czerwone, klucze podwójne c i f. Rubrowanie czerwone; inicjały średnich rozmiarów są czerwone, niebieskie i zielone; obok są drobne brązowe inicjałki zafarbowane wewnątrz kolorem czerwonym z brązową floraturą. Głosy z XVIII w. są na k. 90, 91, 93, 94.

Treść: ordinarium missae, łącznie z tropami do *Gloria in excelsis* (k. 90v-91).

Data określona została na podstawie cech paleograficznych. Proveniencja – zob. wstęp. Rękopis został restaurowany w roku 1965 we Wszeczwiązkowej Centralnej Naukowo-Badawczej Pracowni Konserwacji i Restauracji Zabytków Sztuki w Moskwie (zob. wyżej opis LBU sygn. 1557/V), ma świadectwo restauracyjne, sporządzone przez dr I. P. Mokrecową. MA s. 68, 70, 72.

44. LBU sygn. 1559/IV. Kyriał, początek XVII w. (przed r. 1631), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., pol., perg., papier., k. 51, 378 x 290 mm.

Oprawa z desek obciążonych jasnobeżową skórą z drobnym, cienkim, tłoczonym ornamentem; pośrodku wierzchniej okładki wytłoczono portrecik Matki Boskiej z Dzieciątkiem, umieszczony w obwodzie owalu, poniżej którego jest napis „Tenor. A. D. 1631”. Oprawa więc powstała dopiero po tej

dacie. Paginacja atramentem. Książka składa się z ternionów, następnie dodano karty papierowe (oznaczono kursywą). Składki: na początku trzy karty papierowe niepaginowane, następnie jedna karta pergaminowa niepaginowana (była niegdyś ochronna), dalej są (3+3)=1-6, (3+3)=7-12, (3+3)=13-18, z kolei wstawiono jedną kartę po k. 13 (oznaczono jako 14a), a po k. 15 (jako 15a), (3+3)=19-24, (3+3)=25-30, (3+3)=31-37 oraz wstawiono jedną kartę po k. 36. Występują pomyłki w foliacji – pierwszą kartę oznaczono na stronach – 31/32, (1+1)=38-40 – drugą kartę oznaczono na stronach – 39/40, karta 41 jest oddzielna (niegdyś ochronna); papierowe karty – k. 42-47 przyklejone były później do bloku książkowego. Wyklejki papierowe. Pergamin gruby, twardy. Papier jest przyciemniony. Karty k. 42-44 są rozcięte.

Pismo ręki głównej (ręka 1) humanistyczne, książkowe (okrągłe) z początku XVII w.; skróty rzadkie – nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 285 x 215 mm. Notacja menzuralna biała na pięcioletniej linii, klucz f. Rubrowanie czerwone i czarne, drobne inicjały na przemian czarne i czerwone z floraturą, inicjały większych rozmiarów o motywach roślinnych, kolory: czerwony, zielony, niebieski, biały, z pozłotą. Dodatki do podstawowego tekstu z XVII-XVIII w. różnymi rękami (pismem gotyckim książkowym, pismem humanistycznym książkowym (okrągłym), kursywą humanistyczną; notacja menzuralna czarna, notacja menzuralna biało-czarna, nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego): ręka 2 – trzy karty niepaginowane na początku, k. 14a, 15a, 26v, 34v-35v, 35v, 36, 36v, 37-v, 38-v, 40v-41v, 42-47v; ręka 3 – karta czwarta niepaginowana na początku, k. 41v; ręka 4 – k. 39; ręka 5 – zapis na wyklejce wierzchniej okładki; ręka 6 – zapis na wyklejce spodniej okładki.

Treść: podstawowy tekst to partie tenorowe trzech mszy wotywnych, z ordinarium i proprium, łącznie z tropami, sekwencjami, polskimi pieśniami kościelnymi: k. 1-17 msza roratnia wotywna na uroczystość Wniebowzięcia NMP, k. 17v-29 msza de tempore Adventus Domini, k. 29v-45 msza II na Boże Narodzenie. Dodatki późniejsze są zasadniczo pieśniami kościelnymi: wyklejka na wierzchniej okładce – pieśń łacińska o Niepokalanym Poczęciu NMP, pierwsze cztery karty niepaginowane – credo adwentowe, credo bernardyńskie lwowskie, credo lwowskie; k. 14a pieśń polska o Niepokalanym Poczęciu NMP; k. 15v pieśń polska o św. Barbarze, k. 15a pieśń polska o św. Mikołaju biskupie myreńskim, k. 17v pieśń polska o św. Tomaszu Apostole, k. 34v-35v pieśń o Bożym Narodzeniu, k. 35v-36 pieśń o św. Tomaszu Apostole, k. 36-v pieśń na uroczystość Trzech Króli, k. 38 pieśń łacińska o Niepokalanym Poczęciu NMP, k. 39v fragment pieśni polskiej o Trójcy Świętej, k. 45v pieśń o św. Barbarze, k. 46-v credo na Boże Narodzenie, k. 47-49 pieśń *Rozmowa pasterzów o Narodzeniu Pańskim*; wyklejka spodniej okładki – pieśń łacińska o Niepokalanym Poczęciu NMP.

Data określona została na podstawie cech pisma, proveniencja – zob. wstęp. Podstawowy tekst przepisany został przez brata Franciszka, franciszkanina konwentualnego z Krakowa: napis na k. 39 „Fr. Franciscus Crac. Ord. Min. Con.” Ręka 2 – Gaspar Zeisberg (zob. opis LBU sygn. 1562/III) = ręka LBU sygn. 1563, ręka 2 LBU sygn. 1564/KKK, ręka LBU sygn. 1566/III; ręka 3 = ręka 2 LBU sygn. 1560/III. Sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 79 jest na wyklejce wierzchniej okładki. MA s. 60, 69, 70, 72-73.

45. LBU sygn. 1560/III. Kancjonał, lata 1620-1630 do r. 1674, kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., perg., papier., k. 52, 300 x 246 mm.

Oprawa z XVII w. drewniana, obciągnięta brązową skórą z tłoczeniami; pośrodku wierzchniej okładki wytłoczono monogram IHS w obwodzie owalu. Przetarcia skóry są na narożach i krawędziach; zapinki brązowe ozdobnie wyrzynane zostały zepsute, skórzane rzemyki nie zachowały się. Brak paginacji pierwotnej; nowa foliacja sporządzona została ołówkiem. Kodeks składa się z binionów (2+2). Składki: karta papierowa ochronna na początku, dalej są k. 1-4, 5-8, 9-12, 13-16, 17-20, 21-24, 25-28, 29-32, 33-36, 37-40, 41-44, 45-48, 49-52, karta ochronna na końcu. Składki oznaczono literami łacińskimi (ABCDE...). Pergamin jest gruby, twardy.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVII w., różnymi rękami: ręka 1 – k. 1-39, karty następne wypełniono około r. 1674; ręka 2 – k. 39v-40; ręka 3 – k. 41-42; ręka 4 – k. 42-43v; ręka 5 – k. 43-44v; skróty rzadkie, zasadniczo nazalizacje; atrament brązowy i czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniowanie ołówkiem i atramentem, schemat liniowania 250 x 192 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czerwone, klucze podwójne c i f, k. 41-42 notacja menzuralna czarna. Rubrowanie i drobne inicjały czerwone, inicjały większych rozmiarów fioletowe.

Treść: k. 1-7 oficjum na uroczystość Bożego Narodzenia; k. 7v-10 oficjum na uroczystość Trzech Króli; k. 10-11 oficjum na uroczystość Zwiastowania NMP; k. 11-14 oficjum na Wielki Piątek; k. 14-15 antyfony na Wielką Sobotę; k. 15-16v oficjum na oktawę w okresie wielkanocnym; k. 17-18 antyfona na uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego; k. 18v-21 oficjum na uroczystość Zielonych Świąt; k. 21-22v oficjum na dzień Bożego Ciała; k. 23-24 oficjum na uroczystość Dedykacji Kościoła; k. 24v-25 oficjum na święto Nawiedzenia NMP; k. 25-26v oficjum na uroczystość Wniebowzięcia NMP; k. 26v-27 oficjum na uroczystość Narodzenia NMP; k. 27-28 oficjum na uroczystość Wszystkich Świętych; k. 28 antyfony o św. Andrzeju Apostole; k. 29 antyfony o św. Agnieszce; k. 29 antyfony na cześć Krzyża Św.; k. 30-31v antyfony na uroczystość Narodzenia św. Jana Chrzciciela; k. 31v-32 antyfony na uroczystość św. Piotra i św. Pawła Apostołów; k. 31v-32 antyfony na uroczystość Przemienienia Pańskiego; k. 32 antyfona o św. Michale Archaniele; k. 33-v antyfony o św. Marcinie biskupie;

k. 34-37 antyfony *commune apostolorum* w okresie wielkanocnym; k. 38 oficjum o zmarłych; k. 39-40v antyfony o NMP; k. 41-42 antyfony o św. Michale Archaniele; k. 42-43v antyfony o Niepokalanym Poczęciu NMP; k. 43v-44 oficjum na cześć zwycięstwa nad Turkami w r. 1621; k. 44 antyfona wielkanocna *Regina Caeli laetare*; k. 44 antyfony o NMP; k. 45-52 czyste.

Data określona została na podstawie cech pisma. Data górna – r. 1674 – uwidoczniła jest na k. 39 (ręka 2). Proweniencja – zob. wstęp. Ręka 2 = ręka 3 LBU sygn. 1559/IV; ręka 4 = ręka 1 LBU sygn. 1556. Sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 73 jest na wyklejce wierzchniej okładki. MA s. 73.

46. LBU sygn. 1561/III. Kancjonał, lata 1618-1656, franciszkański kościół Św. Krzyża we Lwowie, łac., perg., k. 30, 293 x 250 mm.

Oprawa z XVII w. drewniana, powleczone brązową skórą, ozdobiona tłoczeniami. Pośrodku wierzchniej okładki wytłoczono napis „Officium Sanc. Crucis”. Klamry brązowe, ozdobnie wyrzynane, zachowały się tylko na spodniej okładce. Foliacja została wykonana atramentem od trzeciej karty, dwie karty tytułowe na początku są niefoliowane. Książka składa się zasadniczo z binionów (2+2): (-2), (3-6), (7-10), (11-14), (15-18), (19-22), (23-26), (1+1)=27-28, ostatnia karta przylepiona jest do spodniej okładki. Pergamin jest gruby, twardy.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z początku XVII w., jednej ręki; skróty rzadkie – nazalizacje, kontrakcje, nomina sacra; atrament ciemno-brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 230 x 195 mm. Notacja gotycka na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f, znak bemola. Rubrowanie czerwone, drobne inicjały czerwone, niebieskie, lazurowe z floraturą bladobordową, czerwone z floraturą zieloną lub błękitną, zielone z floraturą brązową. Na k. 23 inicjał większy od innych, czerwono-niebieski z bladobordową floraturą. Karta 28, ostatnia, stanowi dodatek z roku 1656. Pismo: kursywa gotycka z XVII w., skróty – suspensje, kontrakcje, nazalizacje; atrament czarny. Tekst w jednej kolumnie, liczący 11 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 270 x 234 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czarne, klucze podwójne c i f.

Treść: k. 1-5 oficjum na cześć Krzyża Św.; k. 6-9 missa de *Passionis*; k. 9-11 ordinarium missae na Wielkanoc; k. 11-13v ordinarium missae na oktawę w okresie wielkanocnym; k. 14-22v oficjum o zmarłych; k. 27 czysta; k. 28 antyfona *De passionis Tibi laus* i antyfona o NMP *Ave Regina Coelorum*.

Datę i miejsce powstania manuskryptu podano w dwóch tytułach. Pierwszy tytuł: *Pro Capella Sanctae Crucis in Coemeterio Ecclesia Metropolitana Leopoliensia Boymoi dicta officium hoc s. Crucis, per intranscriptum Fratrem Ordinis Minorem s. Francisci Sumptu Patronorum eiusdem Capellae praedictae connotatum. Anno a Partu Virginis 1618*; tytuł drugi: *Officium sanctae Crucis compositum et notatum per Z. Gregorium Crosnen(sem) Pro tunc Ma-*

gistrum Novitiorum Ex. Ord. Minorum s. Francisci Convent(us) Leopoliensis Ecclesiae Sanctae Crucis Anno Domini M.D.C. XVIII. Widocznie, Grzegorz z Krosna, magister w konwencie franciszkańskim miał także związek z kaplicą „Ogrójcową”, czyli Boimów (zał. w latach 1609-1610) przy kościele katedralnym. Później ten manuskrypt znajdował się w wyżej wymienionej kaplicy. Data górna uwidoczniła jest na k. 28: „Thomas Brzeznicki servitor huius Capellae Anno a partu virginis 1656”. Sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 72 IV jest na wyklejce wierzchniej okładki. MA s. 74.

47. LBU sygn. 1562/III. Kancjonał, roku 1732, bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., pol., papier., k. 28, 230 x 185 mm.

Oprawa z XVIII w. drewniana obciążona brązową skórą z tłoczeniami; pośrodku wierzchniej okładki wytłoczono napis „Tenor”. Foliacja została wykonana ołówkiem na k. 1-26. Składki: karta 1 ochronna, (2+2)=2-5, (2+2)=6-9, (2+2)=10-13 w tej składce brak karty pośrodku (k. 12); (2+2)=14-16 pomyłka w foliacji – dwukrotnie numer 13; (2+2)=17-20, (1+1)=21-22, (1+1)=23-24, (1+1)=25-26, (1+1)=27-28. Wyklejki są papierowe. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., jednej ręki; skróty rzadkie, zasadniczo suspensje; atrament czarny i brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy 8 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 195 x 150 mm. Notacja menzuralna biała na pięciolinii, linie brązowe, klucz f. Rubrowanie i inicjały czarne.

Treść: k. 2-11v msza wotywna na cześć Trójcy Świętej, ordinarium i prorium; k. 12-17v hymny, antyfony, godzinki o Przenajświętszym Sakramencie; k. 20 czysta; k. 20v-21v ofertoria; k. 21v-26v polskie pieśni kościelne; k. 27-v czyste.

Pisarz zamieścił wzmiankę o własnej osobie i dacie powstania manuskryptu w subskrypcji na k. 1: „...Scripsit Gaspar Ceyzberg Jubilier. Anno Domini 1732 Leopoli”. Ręka LBU sygn. 1562/II = ręka 2 LBU sygn. 1556/IV, ręka 2 LBU sygn. 1559/IV, ręka LBU sygn. 1563/III, ręka 2 LBU sygn. 1564/III, ręka LBU sygn. 1566/III.

48. LBU sygn. 1563/III. Kancjonał, około r. 1732, bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier., k. 9, 302 x 222 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury powleczonej brązową skórą, ozdobioną tłoczeniami; pośrodku wierzchniej okładki wytłoczono napis CHORAL. Foliacja została wykonana ołówkiem. Składki: karta ochronna na początku, dalej są (2+2)=1-4, (2+1)=5-7 składka nieregularna, (1+1)=8-9. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., jednej ręki; zasadniczo, rzadkie skróty, suspensje i nazalizacje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy 9 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 246 x 180 mm. Notacja menzuralna biała na pięciolinii, linie brązowe, klucz c. Inicjały czarne.

Treść: k. 1-7 msza wotywna na cześć Trójcy Świętej, k. 7v-8 czyste; k. 8v-9 credo wielkanocne.

Data określona została na podstawie charakteru pisma. Kopista jest ten sam, co i w rękopisie LBU sygn. 1562/III – Gaspar Zeisberg = ręka 2 LBU sygn. 1556/IV, ręka 2 LBU sygn. 1559/IV, ręka 2 LBU sygn. 1564/III, ręka LBU sygn. 1566/III. Napis na karcie ochronnej brzmi: *Liber Confraternitatis SSS. Trinitatis Leopoliensis*, sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 74. IV jest na wyklejce wierzchniej okładki.

49. LBU sygn. 1564/III. Kancjonał, około r. 1698, bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier., k. 21, 270 x 206 mm.

Oprawa z tektury powleczonej ciemnobrązową skórą; pośrodku wierzchniej okładki wytłoczono napis CHORAL. A. D. 1698. Foliacja została wykonana ołówkiem. Składki: na początku karta ochronna, dalej (3+3)=1-5, (2+2)=6-9, (2+3)=10-14 składka nieregularna, (2+2)=15-18, (2+1)=19-21 składka nieregularna. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z końca XVII w., różnymi rękami, ręka 1 – k. 1-13, ręka 2 – k. 13-21; bardzo rzadkie skróty, zasadniczo suspensje i nazalizacje; atrament brązowy i czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 195 x 150 mm. Notacja menzuralna biała na pięciolinii, linie brązowe, klucz f. Inicjały czarne.

Treść: k. 1-9 msza na cześć Trójcy Świętej; k. 9 czysta; k. 10-11v msza na cześć Trójcy Świętej; k. 12-13 credo wielkanocne; k. 13v-21 msza wotywna na cześć Trójcy Świętej; k. 21v czysta.

Data została określona na podstawie napisu znajdującego się na oprawie rękopisu. Napis na karcie ochronnej: *Liber Confraterinitatis SSS. Trinitatis*. Na k. 1 pieczęć: SIGLL. DECANAT. R. L. URBIS. LEOPOLIS. Ręka 1 = ręka LBU sygn. 1567/III a); ręka 2 = ręka 2 LBU sygn. 1556/IV, ręka 2 LBU sygn. 1559/IV, ręka LBU sygn. 1562/III, ręka LBU sygn. 1563/III, ręka 2 LBU sygn. 1564/III, ręka LBU sygn. 1566/III (zob. opis LBU sygn. 1562/III).

50. LBU sygn. 1566/III. Kancjonał, koniec XVII – początek XVIII w., bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier., k. 9, 322 x 205 mm.

Oprawa z XVII-XVIII w. z tektury powleczonej ciemnobrązową skórą. Foliacja została wykonana ołówkiem. Składki: (3+3)=1-6, (2+2)=79 – w tej składce brak karty na początku. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVII-XVIII w., jednej ręki; zasadniczo bardzo rzadkie skróty, suspensje i nazalizacje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 9 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 260 x 107 mm. Notacja menzuralna białoczarne na pięciolinii, linie brązowe, klucz f, znak bemola. Inicjały czarne.

Treść: k. 1-8v msza wotywna na cześć Trójcy Świętej; k. 9 credo wielkocnocne.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Ręka Gaspara Zeisberga (zob. opis LBU sygn. 1562/III) = ręka 2 LBU sygn. 1556/IV, ręka 2 LBU sygn. 1559/IV, ręka LBU sygn. 1562/III, ręka LBU sygn. 1563/III, ręka 2 LBU sygn. 1564/III.

51. LBU sygn. 1567/III a. Kancjonał, około r. 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier., k. 6, 303 x 193 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury oklejonej jasnobordowym papierem z błękitno-pomarańczowo-turkusowym odcieniem; napis „Alto” na wierzchniej okładce. Książka stanowi jedyną składkę nieregularną (4+2)=1-6 plus karta ochronna na początku. Papier jest przyciemniony, k. 6 obcięta u dołu.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., różnymi rękami, ręka 1 – k. 1-6, ręka 2 – zapis na wyklejce wierzchniej okładki; bardzo rzadkie skróty – nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy 9 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 207 x 162 mm. Nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego na pięciolinii, klucz f, znak des.

Treść: k. 1-6 oficjum na dzień Bożego Ciała; na wyklejce wierzchniej okładki zapisano inwitorium i hymn na dzień Bożego Ciała.

Data określona została na podstawie cech pisma. Ręka 1 = ręka 1 LNU sygn. 1564/III, ręka 2 = ręka LBU sygn. 1567/III f). Sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 39 IV i pieczęć: SIGIL. DECANAT. R. L. URBIS LEOPOLIS na karcie ochronnej.

52. LBU sygn. 1567/III b. Kancjonał, około r. 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier., k. 7, 303 x 193 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury oklejonej bordowym papierem z błękitno-pomarańczowo-turkusowym wzorem. Foliacja wykonana jest ołówkiem. Książka składa się z ternionu (3+3)=1-6 i jednej karty k. 7; karta ochronna na końcu książki została wydarta, pozostały z niej tylko strzępki. Papier przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., różnymi rękami, ręka 1 – k. 1-7, ręka 2 – k. 7v i zapis na wyklejce spodniej okładki; skrótów brak; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 8 linii na stronie, liniowa-

nie ołówkiem, schemat liniowania 265 x 160 mm. Nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego, na pięciolinii, linie brązowe, klucz f, znak des.

Treść: k. 1-6 msza wotywna na dzień Bożego Ciała; k. 6v-7 śpiewy ordinarium missae na Wielkanoc; k. 7v i wyklejka spodnia okładki – inwitorium i hymn na cześć Bożego Ciała.

Data określona została na podstawie cech pisma. Ręka 1 = ręka LBU sygn. 1567/III f), ręka 2 = ręka LBU sygn. 1567/III d. Sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 39 jest na wyklejce wierzchniej okładki; na k. 1 jest pieczęć: SIGIL. DECANAT. R. L. URBIS LEOPOLIS.

53. LBU sygn. 1567/III c. Kancjonał, około r. 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier., k. 8, 303 x 193 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury oklejonej bordowym papierem z błękitno-pomarańczowo-turkusowym wzorem. Książka stanowi jedyną składkę nieregularną (4+3)=1-7, składka rozpada się; k. 2-7 rozdarte są na środku. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., jednej ręki; skróty rzadkie – nazalizacje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 10-11 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 235 x 160 mm. Nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego, na pięciolinii, linie brązowe, klucz f, znak des.

Treść: oficjum na dzień Bożego Ciała.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 39 jest na spodniej okładce.

54. LBU sygn. 1567/III d. Kancjonał, około 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier., k. 8, 303 x 193 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury oklejonej bordowym papierem z błękitno-pomarańczowo-turkusowym wzorem. Książka składa się z ternionu (3+3)=1-6 i dwóch kart k. 7-8. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., sporządzone różnymi rękami, ręka 1 – k. 1-6, ręka 2 – k. 7-v; skróty rzadkie – nazalizacje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 10-11 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 245 x 170 mm. Notacja menzuralna biała na pięciolinii, linie brązowe, klucz f, znak des.

Treść: k. 1-6 oficjum na cześć Trójcy Świętej; k. 7-v śpiewy ordinarium missae na Wielkanoc; k. 8v antyfona o NMP.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Rękopis wykonany jest przez tego samego kopistę, który napisał LBU sygn. 1564/III e.

55. LBU sygn. 1567/III e. Kancjonał, około r. 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier, k. 8, 303 x 193 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury oklejonej jasnobordowym papierem z błękitno-pomarańczowo-turkusowym wzorem. Książka składa się z jedyne go kwaternionu (4+4)=1-8; składka rozpada się. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., jednej ręki; skróty rzadkie, zasadniczo występują w notach rubrycystycznych; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący 9-12 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 245 x 175 mm. k. 1-8 tabulatura organowa, zapis na karcie ochronnej ma nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego, klucz basowy, znak des.

Treść: k. 2-8 oficjum na dzień Bożego Ciała, partia organowa; na k. 1 ochronnej zapisano fragment partii basowej.

Data określona została na podstawie cech pisma. Proweniencja – zob. wstęp. Kopista jest ten sam, co i w rękopisie LBU sygn. 1567/III d. Sygnatura dawna Biblioteki Katedralnej C. 39 znajduje się na spodniej okładce.

56. LBU sygn. 1567/III f. Kancjonał, około r. 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., papier, k. 6, 303 x 193 mm.

Oprawa z XVIII w. z tektury oklejonej jasnobordowym papierem z błękitno-pomarańczowo-turkusowym wzorem. Książka stanowi jedyną składkę nieregularną (4+2)=1-6. Papier jest przyciemniony.

Pismo humanistyczne, kursywne z XVIII w., jednej ręki; skróty bardzo rzadkie: suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący po 9 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 250 x 175 mm. Nuty okrągłe, zbliżone do typu współczesnego, na pięciolinii, klucze: basowy i tenorowy; k. 5 tabulatura.

Treść: oficjum na dzień Bożego Ciała, partie: basowa, tenorowa, altowa, organowa.

Data określona została na podstawie cech pisma; proweniencja – zob. wstęp. Kopista jest ten sam, co i w rękopisie LBU sygn. 1567/III b – ręka 1.

57. LAH sygn. 30:1.3. Sekwencjarz, połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?), łac., perg., k. 1, 440 x 310 mm.

Karta posłużyła jako oprawa LAH sygn. 30:1.3. Brzegi karty są obcięte. Pergamin jest cienki, twardy, miejscami rozdarty, wybrudzony czarną barwą na stronie licowej.

Pismo gotyckie, książkowe z połowy XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 12 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 320 x 230 mm. Notacja gotycka na czterolinii, linie czerwone, klucz c. Rubrowanie

czerwone, inicjały na przemian czerwone i niebieskie. Próba pióra na grzbiecie książki.

Treść: k. 1 sekwencja *Lauda Sion Salvatorem* bez początkowych zwrotek; k. 1v sekwencja *Sancti Baptiste et Socules* o św. Janie Chrzcicielu, brak zakończenia.

Data i proveniencja określona została na podstawie cech pisma i dekoracji. Rękopis LAH sygn. 30:1.3 wymieniany jest w: „Книга записив принятия и визволення учнив кушницького цену” М. Дубецька Сяноцько землі Руського воеводства” (1575-1689), 1819.

58. LAH sygn. 40:1.3. Graduał, druga połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?), łac., perg., k. 1, 380 x 210 mm.

Karta posłużyła jako oprawa książki LAH sygn. 40:1.3. Brzegi karty są obcięte z ubytkiem tekstu. Pergamin cienki, twardy, uszkodzony przez wilgoć, mocno przyciemniony.

Pismo gotyckie, książkowe, z drugiej połowy XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 11 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 205 x 140 mm. Notacja gotycka (rombowa) na czteroliniu, linie brązowe, klucz c, znak bemola. Rubrowanie i inicjały średnich rozmiarów czerwone, obok drobne brązowe inicjały z floraturą brązową i czerwonymi kreskami.

Treść: msza św. na uroczystość Narodzenia św. Bazyliusza.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma i dekoracji. Ręka kopisty z tego fragmentu jest zbliżona do ręki kopisty manuskryptów LBU sygn. 1554/IV, 1555/IV. Rękopis LAH sygn. 40:1.3 wymieniany jest w: „Актова книга виїтивського уряду” (1612-1622) М. Радомишля Великого.

59. LAH sygn. 40:1.6. Graduał, druga połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?), łac., perg., k. 1, 360 x 203 mm.

Karta posłużyła jako oprawa LAH sygn. 40:1.6. Brzegi są obcięte. Pergamin jest cienki, twardy, przyciemniony.

Pismo gotyckie, książkowe z drugiej połowy XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 11 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 360 x 177 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie pomarańczowe, klucze c i f. Rubrowanie czerwone, inicjały średnich rozmiarów niebieskie z floraturą czerwoną, obok drobne inicjały na przemian czerwone z floraturą brązową i brązowe z floraturą czerwoną.

Treść: fragment mszy św. na wigilię Wniebowzięcia N.M.P.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma i dekoracji. Ręka kopisty z tego fragmentu jest zbliżona do ręki kopisty manuskryptów

LBU sygn. 1554/IV, 1555/IV. Rękopis LAH sygn. 40:1.6. wymieniany jest w: „Актова книга виїтвиського уряду” (1648-1667) М. Радомишля Великого.

60. LAH sygn. 201:4b.157. Procesjonął, przełom XVIII/XIX w., Polska, łac., pol., k. 54, 89 x 168 mm.

Oprawa z XVIII-XIX w. z tektury oklejonej brązowym papierem. Paginacja atramentem na stronach k. 1-54 (s. 1-108). Książka składa się zasadniczo z binionów (2+2). Składki: k. 1-4 (1-8), 5-8 (9-16), 9-12 (17-24), 13-16 (25-32), 17-20 (33-40), 21-24 (41-48), karta 25 (49/50), (3+3)=26-31 (51-62), 32-35 (63-70), 36-39 (71-78), 40-43 (79-86), 44-47 (87-94), 48-51 (95-102), (2+1)=52-54 (103-108) składka nieregularna. Na spodniej wyklejce okładki nakleiono fragment z drukowanej książki. Papier mocno przyciemniony, wiele kart jest rozszczepionych.

Pismo humanistyczne, kursywne z przełomu XVIII/XIX w., jednej ręki; bardzo rzadkie skróty, zasadniczo nazalizacje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący po 6 linii na stronie, bez liniowania specjalnego, tylko pięciolinia jest podstawą, wymiar tekstu 66 x 104 mm. Notacja gotycka na systemie pięcioliniowym, linie brązowe, klucze podwójne c i f.

Treść: k. 1-6 antyfony na Aspersion; k. 6-108 antyfony, responsoria, hymny na procesje od I Niedzieli Adwentu do Wielkiej Soboty.

Data określona została na podstawie cech pisma. Rękopis polski, zawiera śpiewy o św. Wojciechu (k. 82), o św. Wacławie (k. 84). Autograf właściciela książki, „Josephus Franciscus Kuliczkowski”, znajduje się na k. 44v(88), 52v(104).

61. LAH sygn. 814:1.1. Brewiarz, XIII w., Niemcy, łac., perg., k. 2, 275 x 180 mm, 222 x 110 mm.

Karty posłużyły jako oprawa książki LAH sygn. 814:1.1. Brzegi są obcięte, pierwsza karta jest zgięta podwójnie, od karty drugiej oderwano dolny margines. Pergamin jest cienki, miękki, mocno przyciemniony i zniszczony, tekst czytelny jedynie miejscami.

Pismo gotyckie, książkowe z XIII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje (w miejscach czytelnych); atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 14 linii na stronie, liniowanie prętem metalowym, schemat liniowania 205 x 140 mm. Neumy metzkie na czterolinii, linie brązowe, klucz c. Rubrowanie i inicjały czerwone.

Treść: fragment nabożeństwa na I Niedzielę Wielkiego Postu.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma i notacji. Rękopis LAH sygn. 814:1.1 wymieniany jest w: „Книга записив миського судочинства” громадського уряду села футоми, Сяноцьком землі, Руського воеводства (1446-1664).

62. LMH sygn. 192. Graduał, lata 1608-1611, kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie, łac., perg., k. 242, 600 x 405 mm.

Oprawa z XVII w. z drewnianych, gładkich, brązowych desek, z ozdobnie wyrzynanymi metalowymi narożnikami. Wierzchnia okładka jest nadpęknięta, zapięcie jest na dwie metalowe klamry i skórzane paski zakończone metalowymi skuwkami. Dawna foliacja zrobiona czerwonym atramentem jest z błędami i opuszczeniami, obejmuje k. 5-24, 26-37, 39-85, 90-178, 180-184, 187, 189-201, 203, 214, 215 (k. I-CLXXXIX), nowa foliacja wykonana została ołówkiem. Składki: na początku k. 1 oddzielna, karty k. 2-4 oddzielne, dalej jest 59 binionów (2+2), k. 5-8 (I-IV dawnej paginacji), 9-12 (V-VIII), 13-16 (IX-XII), 17-20 (XIII-XVI), 21-24 (XVII-XIX), 25-28 (-XXII), 29-32 (XXIII-XXVI), 33-36 (XXVII-XXX), 37-40 (XXXI-XXXIII), 41-44 (XXXIV-XXXVII), 45-48 (38-XLI), 49-52 (XLII-XLVI), 53-56 (XLVII-L), 57-60 (LI-LIV), 61-64 (LV-LVIII), 65-68 (LIX-LXII), 69-72 (LXIII-LXVI), 73-76 (LXV-LXX), 77-80 (LXXI-LXXIII), 81-84 (LXXIV-LXXVII), 85-88 (LXXVII-), 89-92 (-LXXX), 93-96 (LXXXI-LXXXIV), 97-100 (LXXXV-LXXXVIII), 101-104 (LXXXI-XXCII), 105-108 (XCIII-XCVI), 109-113 (XCVII-C), 114-117 (CI-CIV), 118-121 (CV-CVIII), 122-125 (CIX-CXII), 126-129 (CXIII-CXVI), 130-133 (CXVII-CXX), 134-137 (CXXI-CXXIV), 138-141 (CXXV-CXXVIII), 142-145 (CXXIX-CXXII), 146-149 (CXXIII-CXXXVI), 150-153 (CXXXVII-CXL), 154-157 (CXLI-CXLIV), 158-161 (CXLV-CXVIII), 162-165 (CXLIX-CLII), 166-169 (CLIII-CLVI), 170-173 (CLVII-CLX), 174-177 (CLXI-CLXIV), 178-181 (CLXV-CLXVIII), 182-185 (CLXIX-), 186-189 (-CLXXIV), 190-193 (CLXXV-CLXXVIII), 194-197 (CLXXIX-CLXXXII), 198-201 (CLXXXII-CLXXXVI), 201-205 (-), 206-209 (-), 210-213 (-), 214-217 (CLXXXVIII-), 218-221, 222-225, 226-229, 230-233, 234-237, 238-241 i karta 242. Ślady reklamantu. Pergamin gruby, twardy, dobrze wygładzony. Uszkodzenia kart: k. 2 rozerwany prawy, dolny róg; k. 25 równo obcięty dolny margines; k. 45 obcięta górna połowa karty. Wyklejki pergaminowe, na wierzchniej wyklejce okładki napisano „spis śpiewów ku mszy contra Turcas” z odsyłaczami na karty rękopisu; na spodniej okładce wyklejka ma zapis XVIII w. – śpiew *Agnus Dei*.

Pismo gotyckie, książkowe z początku XVII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liczący po 6 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 465 x 283 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucz c. Rubrowanie czerwone, inicjały średnich rozmiarów na przemian czerwone i niebieskie, obok inicjały mniejsze, czarne, zafarbowane wewnątrz różnymi kolorami: zielonym, czerwonym, niebieskim, żółtym z czarną floraturą (w którą czasem wplątane są wizerunki groteskowych twarzy): k. 52, 57v, 89, 104v, 174, 186v, 203v. Większe inicjały wielobarwne o motywach roślinnych połączone są z dekoracją na marginesach, przeważające kolory to: niebieski, czerwony, żółty, bordowy, różowy, jasnobordowy, pomarańczowy, ze złoceniami – k. 72v, 220v, 222v, 223, 224, 235. Duże inicjały malarskie z winietami na marginesach o typie ornamentyki roślinnej; kolory: zielony, bordowy, grana-

towy, błękitny, różowy, czerwony, ze złoceniami (k. 2 Ukrzyżowanie, k. 4 Dawid grający na harfie, k. 39 Narodzenie Pańskie, k. 45 uszkodzony inicjał, zapewne NMP z Dzieciątkiem, k. 221v Sąd Ostateczny).

Treść: k. 1-4v doksologie i antyfony na Aspersion; k. 5-220v proprium missae de tempore na cały rok kościelny; k. 221-236v ordinarium missae; k. 237-240v sekwencje; k. 241 dodatek XVIII w. – śpiew *Kyrie eleison*.

Data 1608 znajduje się na k. 192v(CLXXVIIv), data 1611 uwidoczniiona jest na k. 235. Kodeks został znaleziony we lwowskim kościele poddominikańskim i oddany do Muzeum Historycznego w roku 1953. Na wyklejce wierzchniej okładziny znajduje się dawna sygnatura Biblioteki Dominikanów – nr 3273.

63. LMH sygn. 286. Antyfonarz, około 1736 r., dominikański kościół Bożego Ciała we Lwowie, łac., perg., k. 64, 528 x 373 mm.

Oprawa z XVIII w. z desek obciążniętach brązową skórą, ozdobioną drobnym wytłaczanym ornamentem; deski i skóra miejscami uszkodzone przez owady. Dawna foliacja istnieje na k. 1-32 (1-32), k. 33-64 (1-63 na stronach). Składki: (1+2)=1-3 składka nieregularna, (2+2)=4-5 w tej składce brak dwóch kart końcowych, (1+1)=6-7, (1+1)=8-9, (1+1)=10-11, (1+1)=12-13, (1+1)=14-15, (2+1)=16-18 składka nieregularna, (1+1)=19-20, (1+1)=21-22, (2+1)=23-25 składka nieregularna, (1+1)=26-27, (2+1)=28-30 składka nieregularna, (1+1)=31-32, (1+1)=33-34, (1+1)=35-36, (1+1)=37-38, (1+1)=39-40, (1+1)=41-42, (1+1)=43-44, (1+1)=45-46, (1+1)=47-48, (1+1)=49-50, (1+1)=51-52, (1+1)=53-54, (1+1)=55-56, (1+1)=57-58, (1+1)=59-60, (1+1)=61-62, (1+1)=63-64. Uszkodzone karty: k. 17, 21 (równo obcięty zewnętrzny, boczny margines); k. 57, 62 oderwana krawędź karty. Pergamin gruby, twardy.

Pismo renesansowe, czyli humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., jednej ręki; nazalizacje, a suspensje i kontrakcje zasadniczo występują w notach rubrycystycznych; atrament brązowy. Tekst w jednej kolumnie, liczący po 6 linii na stronie, liniowanie ołówkiem i atramentem, schemat liniowania 455 x 295 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f, znak bemola. Rubrowanie i tytuły czerwone, drobne inicjały na przemian czerwone i niebieskie, większe inicjały wielobarwne z przedstawieniem różnych obrazów z symboliki chrześcijańskiej oraz zwierząt. Występują następujące kolory: granatowy, zielony, złocisty, brązowy, czerwony, żółty, różowy, bordowy, czarny, biały, szary, srebrny. Karta 1v ma inicjał z przedstawieniem Św. Krzyża; k. 61 (57) inicjał ze Św. Krzyżem i smokiem; k. 55v (46) inicjał z psem; k. 18v inicjał z groteskową figurą smoka o twarzy psa; k. 23v, 47 (29), 55 (38) inicjał ze smokiem; k. 17 popiersie świętego; k. 51v (38) portret Jezusa Chrystusa; k. 60v (56) twarz świętego; k. 4 wizerunek jagnięcia; k. 57v (50) inicjał w postaci półksiężyca; k. 17, 24 inicjały o motywach roślinnych.

Treść: Kodeks zawiera formularze z okresu wielkanocnego: k. 1-32v antyfony, responsoria de tempore; (k. 1-16v na Wielkanoc, k. 17-24 na uroczystość Wniebowstąpienia, k. 25-32 na uroczystość Trójcy Świętej); k. 33-64 antyfony i responsoria de sanctis; (k. 33-38v antyfony i responsoria o św. Wincencie z Ferrary, k. 39-42 antyfony i responsoria o św. Piotrze męczenniku, k. 42-43v antyfony i responsoria o św. Filipie i Jakubie, k. 44-48v antyfony i responsoria na cześć Korony Pańskiej, k. 52v-57 antyfony i responsoria o św. Katarzynie ze Sieny, k. 57-62 antyfony i responsoria na cześć Św. Krzyża, k. 62v-64 hymn o św. Stanisławie).

Rękopis został przepisany i ozdobiony przez tego samego kopistę, który wykonał rękopis LMH sygn. 287, 288, stąd wynika data i proveniencja kodeksu (zob. opis LMH sygn. 187). Na wyklejce wierzchniej okładki podano dawną sygnaturę Biblioteki Dominikanów nr 73 i napis Antiphonarium paschale, na k. 32v – napis: Finitur de Tempore Sequitur de Sanctis Tempus Paschale, na k. 64 – Finis Sequituntur duas partes Antiphonarii Aestida una de Sanctis altera de tempore. Rękopis jest przechowywany w Muzeum Historycznym od roku 1973.

64. LMH sygn. 287. Graduał, rok 1736, kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie, łac., perg., k. 83, 535 x 365 mm.

Oprawa z XVIII w. z desek obciągniętych brązową skórą, ozdobioną wytłaczanym ornamentem; deski i skóra miejscami uszkodzone przez owady. Dawna foliacja istnieje na k. 1-38 (I-LXXXI na stronach), 39-83 (1-93 na stronach). Składki: (2+2)=1-4 (I-VIII dawnej foliacji), (2+2)=5-8 (IX-XVI), (1+1)9-10 (XVII-XX), (2+2)=11-14 (XXI-XXVIII), (1+1)=15-16 (XXIX-XXXII, brak jednego binionu, (1+1)=17-18 (XXXVII-XL), (1+1)=19-20 (XLIXLIV), (2+2)=21-24 (XLV-LII), (1+1)=25-26 (LIII-LVI), (2+2)=27-30 (LVII-LXIV), (2+2)=31-34 (LXV-LXXII), (2+2)=35-38 (LXXIII-LXXXI), (1+1)=39-40 (1-4), (1+1)=41-42 (5-8), (1+1)=43 (11-12), w tej składce brak pierwszej karty (dawna 9/10, (1+1)=44-45 (13-16), (1+1)=46-47 (17-20), (1+1)=48-49 (21-24), (1+1)=50-51 (25-28), (2+2)=52-55 (29-36), (1+1)=56-57 (37-40), (1+1)=58-59 (41-44), (1+1)=60-61 (45-48), (1+1)=62-63 (49-52), (1+1)=64-65 (53-56), (1+1)=66-67 (57-60), (1+1)=68-69 (61-64), (1+1)=70-71 (65-68), (1+1)=72-73 (69-72), (1+2)=74-76 (73-80), składka nieregularna, (1+1)=77-78 (81-84), (2+3)=79-83 (87-96) w tej składce brak karty na początku (dawna 85/86). Wyklejki pergaminowe. Pergamin gruby, twardy.

Pismo renesansowe, czyli humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, natomiast suspensje i kontrakcje zasadniczo w notach rubrycystycznych; atrament brązowy. Tekst w jednej kolumnie, liczący po 5 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 405 x 290 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie pomarańczowe, klucze podwójne c i f, znak bemola. Rubrowanie czerwone, drobne inicjały czerwone zafarbowane wewnątrz na kolor żółty lub żółto-zielony. Inicjały większych rozmiarów

z ozdobami o motywach roślinnych; kolory: czerwony, fioletowy, złocisty, granatowy, bordowy, zielony – k. 1, 4, 8v, 46, 54, 58, 68, 72v; inicjały obrazkowe: k. 11 św. Jerzy walczący ze smokiem, k. 21 inicjał z wizerunkiem młodego Jezusa, k. 70 portret świętego – popiersie, k. 26, 31, 44, 46, 60v, 64v inicjały w postaci smoka, k. 16 inicjał w postaci półksiężycy.

Treść: k. 1-16v *proprium de tempore* od I Niedzieli Adwentu do Wielkiego Tygodnia; k. 17v msza na uroczystość Poświęcenia Kościoła; k. 17v-20v *credo* na Wielki Czwartek i Wielki Piątek; k. 21-30v sekwencje; k. 30-37v *proprium de sanctis*, zawiera głównie nabożeństwa do patronów zakonu dominikańskiego: k. 39-43v św. Andrzeja Apostoła, k. 43-46v św. Rajmunda, k. 47-48v św. Katarzyny ze Sieny, k. 49-50 św. Antonina, k. 50v-51v św. Dominika, k. 54-56v św. Jacka, k. 57-58 św. Wincentego z Ferrary, k. 58-78 *commune sanctorum*, k. 78v msza o NMP Różańcowej; k. 79-83 *ordinarium missae*.

Na wierzchniej wyklejce okładziny znajduje się dawna sygnatura Biblioteki Dominikańskiej nr 74 i napis „*Gradualis Compendium Breve Anno Domini 1736*”. Jest przechowywany w Muzeum Historycznym od roku 1973.

65. LMH sygn. 288. Antyfonarz, około 1736 roku, kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie, łac., perg., papier., k. 26, 533 x 370 mm.

Oprawa z XVIII w. z desek obciążonych brązową skórą, ozdobioną drobnym wytłaczanym ornamentem. Deski i skóra uszkodzone przez mole, skóra miejscami odstająca od desek. Dawna foliacja wykonana została na k. 1-25 (1-68 na stronach). Składki: na początku jedna karta papierowa niepaginowana, druga karta papierowa tytułowa (k. 1), (2+2)=2-5 (1-8 dawnej foliacji), (2+2)=6-9 (9-16), (2+2)=10-13 (17-24), (2+2)=14-17 (25-32), (1+1)=18-19 (53-56), (2+2)=20-23 (57-64), (1+1)=24-25 (65-68), ostatnia k. 26 jest przyklepiona do spodniej okładki. Pergamin gruby, twardy.

Pismo renesansowe, czyli humanistyczne, książkowe (okrągłe) z XVIII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje i kontrakcje występują zasadniczo w rubrykach; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, liczący po 5 linii na stronie, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 407 x 293 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie pomarańczowe, klucze podwójne c i f, znak bemola. Rubrowanie czerwone, na k. 1 tytuł i kilka wielobarwnych inicjałów z ozdobami o motywach roślinnych, k. 2, 15v, 21, 24 zawierają inicjały w postaci smoka, na k. 3 inicjał z wizerunkiem groteskowej twarzy błazna. Kolory: granatowy, błękitny, czarny, bordowy, żółty, czerwony, zielony, biały, złocisty, pomarańczowy, malinowy.

Treść: *commune sanctorum*.

Rękopis został przepisany i ozdobiony przez tego samego kopistę, co i rękopisy LMH sygn. 286, 287. Tytuł na k. 1: *Commune Sanctorum tam extra quam infra Tempus Paschale*. Jest przechowywany w Muzeum Historycznym od roku 1936.

66. LMSU sygn. 107. Mszał, druga połowa XV w., Rzym, łac., perg., k. 183, 340 x 250 mm.

Oprawa z drewnianych desek powleczonych dwukrotnie brązową i czarną skórą; oba pokrycia są uszkodzone, istnieją przetarcia na rogach i krawędziach. Brak foliacji. Składki: (2+2)=k. 1-4 składka zniszczona, k. 5 oddzielna, (3+3)=6-11, k. 12 pozostała z wyciętej składki, (3+3)=13-18, (4+4)=19-26, (3+3)=27-32, (4+4)=33-40, (4+4)=41-48, (4+4)=49-56, (4+4)=57-64 w tym miejscu blok książkowy rozpada się, (4+4)=65-72, (4+4)=73-80, (4+4)=81-88, (4+4)=89-96, (4+4)=97-104, (4+4)=105-112, (4+4)=113-120, (4+4)=121-128, (4+4)=129-136, (4+4)=137-144, (4+4)=145-152, (4+4)=153-160, (4+4)=161-167 w tej składce brak karty na końcu, (4+4)=168-175, (4+4)=176-183 w tej składce dwie karty pośrodku wypadają. Ślady reklamantu na końcu składek 1-8 i 10-18. Wyklejki papierowe. Uszkodzone karty: k. 19, 28, 53, 55, 81-87, 95, 97, 124, 166 – oderwany dolny, zewnętrzny róg; k. 63, 88, 100, 106, 125, 135, 143, 149, 154, 162, 163 rozdarcia pośrodku od strony dolnego marginesu; k. 101, 102 oderwany prawy, górny róg; k. 163 oderwany lewy, górny róg; wiele kart jest naprawionych pergaminowymi skrawkami. Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony.

Pismo gotyckie, książkowe, włoskie z drugiej połowy XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst na k. 1v ułożony w jednej kolumnie, na k. 2-183v w dwie kolumny; liniowanie prętem metalowym, schemat liniowania na k. 1-5v – 247 x 175 mm, na k. 6-183 – 340 x 250 mm. Notacja kwadratowa na trzy i czterolinii, klucze c i f, zanotowano k. 78v-81. Rubrowanie czerwone, drobne inicjałki na przemian czerwone i niebieskie, inicjały większych rozmiarów – ornamentalne, czerwono-niebieskie. Ozdobniejsze inicjały są wielobarwne: k. 149 inicjał uszkodzony, połowa karty oderwana, widoczny jest tylko brzeg zielono-różanej litery; k. 154 niebieska litera G z ozdobami zielono-liliowo-fioletowymi, w pozłacanej ramce z brązową obwódką.

Treść: k. 1-5v kalendarz; k. 6-78 proprium de tempore; k. 78v-81 prefacje; k. 81-83 kanon mszy św.; k. 83-181 proprium de sanctis; k. 181-182v msza za zmarłych.

Data rękopisu została określona na podstawie cech paleograficznych i układu kalendarza, w którym wymieniony został św. Bernardyn (kanonizacja 1450). Na k. 6 kolofon – „Incipit missale scriptum in consuetudinem romanae curiae”. Na k. 1, 82, 141, 182v jest pieczęć ПЕЧАТЬ ЦЕРКОВНОГО МУЗЕА В ЛЬВОВЬ. MA s. 76.

67. LMSU sygn. 892 a. Graduał, początek XV w. (około r. 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., perg., k. 4, 535 x 340 mm.

Karty zostały wycięte z książki – k. 1-2(9-10 paginacji rękopisu), k. 3-4(85-86). Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony, k. 4 obcięta na górnym rogu.

Pismo gotyckie, książkowe z początku XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczy po 10 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 335 x 260 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone, inicjały średnich rozmiarów na przemian czerwone i niebieskie, obok drobne czarne inicjały, wewnątrz ze wzorem w formie drobnych krzyżyków z czerwonymi kreskami. Miniatury przedstawiają: na k. 2 Boże Narodzenie, na k. 3 Zesłanie Ducha Świętego. Łączą się one z dekoracją o motywach roślinnych, pokrywającą trzy zewnętrzne marginesy (bordura), w którą wplecione są na k. 2 głowy wilków i kozłów; przeważające kolory to: zielony, niebieski, czarny, jasnobordowy, pomarańczowy, złoty.

Treść: k. 1-2 msze św. I-III na Boże Narodzenie; k. 3 msza św. na wigilię Zielonych Świąt; k. 3-4 msza św. na uroczystość Zielonych Świąt; k. 4 formularze mszalne na wtorek po Zielonych Świątach.

Data określona została na podstawie cech pisma i dekoracji; proveniencja – zob. wstęp. Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 894 i 897 a.

68. LMSU sygn. 892 b. Antyfonarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 1, 580 x 400 mm.

Karta wycięta jest ze skłádki (k. 109/110 paginacji rękopisu). Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 9 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 400 x 328 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie i inicjały czerwone; na stronie licowej (k. 109) znajduje się miniatura przedstawiająca Zwiastowanie NMP. Kolory przeważające to: biały, różowy, granatowy, szarobłękitny, żółty, turkusowy, zielony, beżowy, czerwony, złoty. Na dolnych i bocznych marginesach zewnętrznych znajdują się winiety o typie ornamentyki roślinnej.

Treść: antyfony i responsoria o św. Piotrze Apostole.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma i ozdób. Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 893 i 1394 a.

69. LMSU sygn. 893. Antyfonarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 3, 580 x 400 mm.

Karty wycięte zostały z książki – k. 1 (35/36 paginacji rękopisu), k. 2 (37/38), k. 3 (252/253). Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 9 linii na stronie, liniowanie atramentem 400 x 328 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwono-

ne, inicjały średnich rozmiarów na przemian czerwone i niebieskie; obok drobne, brązowe, z floraturą brązową, zafarbowane wewnątrz na kolory: zielony, różowy i żółty; na k. 2 inicjał większy od innych, ornamentalny, w kolorach: szarym, ciemnoszarym, czerwonym, z floraturą żółtą i złotą. Najbardziej zdobione są wielkie inicjały wielobarwne o typie ornamentyki roślinnej: k. 1 (inicjał wycięty), k. 3, 3v – kolory przeważające to: granatowy, błękitny, beżowy, bładozielony, ciemnozielony, bladobordowy, bordowy, złoty. Do inicjałów na k. 1, 3v dodano dekorację marginesową w kształcie stylizowanych, cienkich pędów i łodyżek, ulistnionych i ukwieconych, wśród których na k. 1, na dolnym marginesie umieszczona jest figurka anioła.

Treść: k. 1-2v antyfona o św. Andrzeju Apostole; k. 2v antyfony o Niepokalanym Poczęciu NMP; k. 3 antyfony o Ścięciu św. Jana Chrzciciela; k. 3v antyfony na uroczystość Narodzenia NMP.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma i dekoracji. Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 892 b, 1394 a.

70. LMSU sygn. 894. Graduał, początek XV w. (około r. 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., perg., k. 2, 535 x 340 mm.

Karty wycięte zostały z książki: k. 1 (105 paginacji rękopisu), k. 2 (114). Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony.

Pismo gotyckie, książkowe z początku XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczy po 10 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 334 x 260 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czerwone, klucze f i c. Rubrowanie czerwone, inicjały średnich rozmiarów na przemian czerwone i niebieskie, obok drobne, czarne litery, wewnątrz ze wzorem w formie drobnych krzyżyków z czerwonymi kreskami. Miniatura na k. 1 przedstawia wysoki kościół w stylu gotyckim na czerwonym tle w niebiesko-lazurowej literze. Kościół jest koloru rudego, z szarym dachem, owalnymi żółtymi oknami i bramą z licznymi brązowymi krzyżami. Bordiura w kształcie zwoju stylizowanych, cienkich pędów i łodyżek, usianych drobnymi listeczkami, wypełnia wszystkie marginesy. Przeważające kolory to: granatowy, beżowy, zielony, złoty.

Treść: k. 1-v msza św. na uroczystość Dedykacji Kościoła; k. 1v początek mszy za zmarłych; k. 2 msza św. na uroczystość Narodzenia św. Pryski; k. 2v początek mszy na uroczystość św. Fabiana i Sebastiana.

Data określona została na podstawie cech pisma i ozdób, proveniencja – zob. wstęp. Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 892 a i 897 a.

71. LMSU sygn. 895. Antyfonarz, XVII-XVIII w., kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie, łac., perg., k. 2, 595 x 395 mm.

Karty wycięte zostały z kodeksu: k. 1 (23 paginacji rękopisu), k. 2 (24). Pergamin jest gruby, twardy.

Pismo gotyckie, książkowe z XVII-XVIII w., jednej ręki; skróty rzadkie; kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 6 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 460 x 290 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucz c. Rubrowanie czerwone, inicjały czarne lub zielone z bordową floraturą zafarbowaną wewnątrz na kolor żółty, a inicjały czerwone z zieloną floraturą są zafarbowane wewnątrz na kolor żółty.

Treść: antyfony o św. Janie Ewangelście i o św. Szczepanie męczenniku.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma, dekoracji i treści (zob. opis LMSU sygn. 898 e). Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 984 i 898 e.

72. LMSU sygn. 896. Hymnarz, XV w., środkowe Włochy, łac., perg., k. 6, 290 x 185 mm.

Karty zostały wycięte z książki; wszystkie karty mają ubytek tekstu spowodowany obcięciem brzegów. Pergamin jest gruby, twardy, dobrze wygładzony.

Pismo gotyckie, książkowe, włoskie z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, zachowano 6 linii, liniowanie prętem metalowym, obecny wymiar tekstu 275 x 152 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone.

Treść: hymny de tempore.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych.

73. LMSU sygn. 897 a. Graduał, początek XV w. (około r. 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, łac., perg., k. 1, 537 x 340 mm.

Karta została wycięta ze składki (k. 138 paginacji rękopisu). Pergamin jest cienki, miękki, dobrze wygładzony, brzegi karty są równo obcięte.

Pismo gotyckie, książkowe z początku XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje; atrament czarny i brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 10 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 335 x 260 mm. Notacja gotycka na pięciolinii, linie czerwone, klucze f i c. Rubrowanie czerwone, inicjały średnich rozmiarów na przemian czerwone i niebieskie, obok drobne, czarne wewnątrz ze wzorami w formie drobnych krzyżyków. Miniatura na stronie licowej przedstawia Koronację NMP; przeważające kolory to: błękitny, czerwony, granatowy, zielony, beżowy, turkusowy, złoty. Ozdoby marginesowe zajmujące trzy marginesy (bordiura) mają motywy roślinne. Wśród zwoju różnobarwnych pędów i łodyżek, usianych drobnym listowiem, umieszczono na górnym marginesie wizerunek niedźwiadka, a na

marginesie bocznym – wizerunek kozła. Na marginesie dolnym znajduje się klęcząca postać kapłana, który odmawia modlitwy do NMP, patronki kościoła.

Treść: msza św. na uroczystość Wniebowzięcia NMP.

Data określona została na podstawie cech pisma i dekoracji, proveniencja – zob. wstęp. Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 892 a i 894.

74. LMSU sygn. 897 b. Graduał, XV w., Polska (Lwów?), łac., perg., k. 2, 495 x 330 mm.

Karty zostały wycięte ze składki: k. 1 (CXXXIX paginacji rękopisu), k. 2 (CXLXI). Pergamin jest gruby, twardy. Karty uszkodzone są przez wilgoć, pognicione i przyciemnione.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczy po 8 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 277 x 205 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucz c. Rubrowanie czerwone, inicjały średnich rozmiarów, na przemian czerwone i niebieskie, obok drobne, czarne, zafarbowane wewnątrz na kolor czerwony z czarną floraturą.

Treść: antyfony, hymny na procesje w okresie Wielkiego Tygodnia.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych.

75. LMSU sygn. 898 a. Antyfonarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 6, 355 x 287 mm.

Trzy arkusze wydobyte z okładki są bardzo pognicione i obcięte na brzegach. Pergamin jest cienki, twardy, mocno przyciemniony, uszkodzony przez wilgoć i owady. Tekst jest rozmyty, miejscami nieczytelny.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 9 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 293 x 210 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone. Rubrowanie i inicjały średnich rozmiarów są czerwone, obok są drobne, brązowe, wewnątrz z czerwoną linią.

Treść: k. 1-4v antyfony i responsoria na Wielkanoc, na wtorek, środę i oktawę w okresie wielkanocnym; k. 5-6v antyfony i responsoria na III i V Niedzielę post festum Pentecostes.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych.

76. LMSU sygn. 898 b. Graduał, XIII w., Niemcy, łac., perg., k. 3, 325 x 210 mm, 325 x 245 mm, 325 x 168 mm.

Jeden arkusz i karta wycięte są z książki. Wymiar kart jest nierówny, brzegi kart są obcięte. Pergamin jest cienki, miękki, mocno przyciemniony i wytarty; tekst czytelny jest tylko miejscami.

Pismo gotyckie, książkowe z XIII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy

liczy po 11 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 243 x 168 mm. Notacja gotycka na czterolinii, linie czerwone, klucz c, znak bemola. Rubrowanie i inicjały średnich rozmiarów są czerwone, drobne inicjały są czarne, z czarną floraturą.

Treść: k. 1-2v msza św. I i II na Boże Narodzenie; k. 3-v msza św. z III Niedzieli po uroczystości Trzech Króli; k. 3v msza św. z I Niedzieli Wielkiego Postu.

Data i proveniencja zostały określone na podstawie cech paleograficznych.

77. LMSU sygn. 898 c. Antyfonarz, połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?), łac., perg., k. 2, 230 x 287 mm, 210 x 287 mm.

Rękopis składa się z dwóch połówek jednej karty o wymiarach około 440 x 287 mm (k. LXVII paginacji rękopisu). Części karty posłużyły za oprawę (ubytek tekstu spowodowany został obcięciem brzegów). Pergamin jest gruby, twardy, mocno przyciemniony i wytarty.

Pismo gotyckie, książkowe z połowy XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje, suspensje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 8 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania prawdopodobnie 310 x 240 mm. Notacja gotycka na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f, ligaturę podkreślono czerwoną linią. Inicjały średnich rozmiarów są czerwone; drobne inicjały są brązowe z brązową floraturą, z czerwonymi kreskami wewnątrz.

Treść: antyfony i responsoria o św. Janie Chrzcicielu.

Data i proveniencja zostały określone na podstawie cech pisma i dekoracji. Ręka 2 fragmentu jest bardzo zbliżona do ręki kopisty LBU sygn. 1552/V, 1553/V.

78. LMSU sygn. 898 d. Kyriał, XVII-XVIII w., Polska, zapewne Lwów, łac., perg., k. 1, 465 x 267 mm.

Karta została zdjęta z okładki (k. CCXCIX paginacji rękopisu). Pergamin jest gruby, twardy, bardzo wytarty; tekst jest prawie nieczytelny.

Pismo gotyckie, książkowe z XVII-XVIII w., jednej ręki; brak możliwości prześledzenia szczegółów pisma z powodu wielkich uszkodzeń; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 6 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 407 x 200 mm. Notacja menzuralna czarna na czterolinii, linie czerwone.

Treść: tekst niezidentyfikowany, zapewne fragment credo.

Data i proveniencja zostały określone na podstawie cech paleograficznych.

79. LMSU sygn. 898 e. Antyfonarz, XVII-XVIII w., kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie, łac., perg., k. 1, 580 x 397 mm.

Karta została wycięta ze składki. Pergamin jest gruby, twardy.

Pismo gotyckie, książkowe z XVII-XVIII w., jednej ręki; skróty rzadkie: nazalizacje, kontrakcje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczy po 6 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 453 x 290 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f, znak bemola. Rubrowanie czerwone, wielkie inicjały o typie ornamentyki roślinnej: na stronie licowej znajduje się inicjał malinowy, zafarbowany wewnątrz na kolor ciemnozielony, a na stronie odwrotnej jest inicjał złoty na czerwonym tle, z marginesową dekoracją roślinną w kolorach: czerwonym, granatowym, turkusowym, złotym.

Treść: antyfony o św. Dominiku.

Data i proveniencja zostały określone na podstawie cech pisma, dekoracji i treści. Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 895 i 984 a.

80. LMSU sygn. 899. Sekwencjarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 1, 425 x 305 mm.

Karta została zdjęta z okładki; rozcięta została na dolnym, prawym rogu; brzegi zostały także obcięte. Pergamin jest cienki, twardy, pognieciony, uszkodzony przez wilgoć; tekst jest rozmyty i prawie nieczytelny.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje (w miejscach czytelnych); atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 15 linii na stronie, liniowanie prętem metalowym, schemat liniowania 313 x 218 mm. Notacja na czterolinii, nuty pozostałe nie napisane, linie czerwone. Na marginesach notatki odnoszące się do książki, na okładce notatka – „Urban 1641”.

Treść: sekwencja, tekst niezidentyfikowany, bez początku i bez końca.

Data i proveniencja zostały określone na podstawie cech pisma.

81. LMSU sygn. 900. Antyfonarz, XIV w., Polska, łac., perg., k. 1, 400 x 235 mm.

Karta została zdjęta z okładki; ubytek tekstu spowodowany jest obcięciem brzegów. Pergamin jest gruby, twardy, pognieciony i przyciemniony.

Pismo gotyckie, książkowe z XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje (w miejscach czytelnych); atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 9 linii na stronie, liniowanie atramentem, obecny wymiar tekstu 335 x 190 mm. Inicjały średnich rozmiarów czerwone, obok mniejsze brązowe, wewnątrz z czerwoną linią.

Treść: antyfony na I i II Niedzielę Adwentu.

Data i proveniencja zostały określone na podstawie cech paleograficznych.

82. LMSU sygn. 984. Antyfonarz, XVII-XVIII w., kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie, łac., perg., k. 1, 600 x 380 mm.

Karta została wycięta ze składki (pierwsza karta rękopisu). Pergamin jest gruby, twardy.

Pismo gotyckie, książkowe z XVII-XVIII w., jednej ręki; skróty rzadkie, zasadniczo: suspensje, nazalizacje; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy liczy po 4-6 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 360 x 260 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucz c. Rubrowanie czerwone, na stronie odwrotnej (k. 1v) znajduje się czerwony inicjał średnich rozmiarów z brązową floraturą zafarbowany wewnątrz na kolor żółty; na stronie licowej większy inicjał o typie ornamentyki roślinnej z szeroką bordiurą przedstawiającą masywne wazony z kwiatami w kolorach: turkusowym, czerwonym, niebieskim, granatowym, brązowym, zielonym.

Treść: antyfony i responsoria o św. Andrzeju Apostole.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma, ozdób i treści (zob. opis LMSU sygn. 898 e). Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 895 i 898 e.

83. LMSU sygn. 1394 a. Antyfonarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 1, 580 x 395 mm.

Karta została wycięta ze składki – (k. 173 paginacji rękopisu). Pergamin jest cienki, miękki, dobrze gładzony.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 9 linii na stronie, liniowanie atramentem, schemat liniowania 478 x 278 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze f i c. Rubrowanie czerwone, drobne inicjały brązowe z brązową floraturą, zafarbowane wewnątrz na kolor zielony, żółty lub beżowy; inicjały średnich rozmiarów, na przemian czerwone i niebieskie; na stronie licowej (k. 173) wielki inicjał wielobarwny o typie ornamentyki roślinnej w kolorach: beżowym, bladzielonym, ciemnozielonym, złotym; inicjał łączy się z dekoracją marginesową w kształcie zwoju cienkich pędów i łodyżek z drobnymi listeczkami i kwiatami. Kolory przeważające to: zielony, granatowy, beżowy, żółty, szary, czerwony, złoty.

Treść: antyfony i hymny commune sanctorum w okresie wielkanocnym.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma i ozdób. Karty z tego samego manuskryptu są w LMSU sygn. 892 b, 893.

84. LMSU sygn. 1394 b. Brewiarz, XV w., Polska, łac., perg., k. 2, 195 x 167 mm, 130 x 103 mm.

Półówki dolne dwóch kart przyległych posłużyły za oprawę brewiarza. Pergamin jest gruby, twardy.

Pismo gotyckie, książkowe z XV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, kontrakcje; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy, zachowano 5 linii, liniowanie ołówkiem, obecny wymiar tekstu 130 x 105 mm. Notacja gotycka na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f. Inicjały średnich rozmiarów czerwono-

ne; obok drobne inicjały brązowe z brązową floraturą. Na marginesach są liczne próby pióra i notatki sporządzone różnymi rękami z XVII w.

Treść: tekst niezidentyfikowany, zachowana zbyt mała część tekstu.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech paleograficznych.

85. LMSU sygn. 2143. Graduał, przełom XVI/XVII w., Włochy, klasztor dominikanek, łac., perg., k. 101, 740 x 505 mm.

Oprawa z XVI-XVII w. z drewnianych desek, gładkich, brązowych z ozdobnie wyrzynanymi narożnikami i pięcioma metalowymi guzami na obu okładkach; dwie metalowe klamry i skórzane paski zakończone metalowymi skuwkami. Pośrodku wierzchniej okładki złoty napis: „M. de Sanc. Tom II”. Foliacja dawna wykonana została atramentem czerwonym. Kodeks składa się z 16 ternionów (3+3) i jednej skłładki nieregularnej na końcu (3+2); jedna karta niepaginowana, ochronna, na końcu i na początku rękopisu. Skłładki: (I-V), (VII-XII), (XIII-XVIII), (XIX-XXIV), (XXV-XXX), (XXXI-XXXVI), (XXXVII-XLII), (XLIII-XLVIII), (XLIX-LIV), (LV-LX), (LXI-LXVI), (LXVII-LXXII), (LXXIII-LXXVIII), (LXXIX-LXXXIV), (LXXXV-XC), (XCI-XCVI), (XCXVII-C). Brak śladów reklamantu. Karty I-III, XLIII są uszkodzone przez wilgoć od strony górnego marginesu. Pergamin gruby, twardy, starannie po obydwu stronach wygładzony.

Pismo gotyckie, książkowe, włoskie z przełomu XVI/XVII w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament czarny. Tekst jednokolumnowy, liniowanie ołówkiem, schemat liniowania 525 x 343 mm. Notacja kwadratowa na czteroliniu, linie czerwone, klucz c, znaki: bemol, des, kasownik. Rubrowanie i drobne inicjałki czerwone; tytuł na k. 1 w kolorze czerwono-złotym. Dekoracja manuskryptu w stylu barokowym (rokokowym). Karta tytułowa (ochronna) ma szeroką bordiurę ozdobioną błękitno-granatowym, ukośnym rusztem, girlandami owoców, różnobarwnym listowiem, szarozielonymi, fantastycznymi kwiatami w kolorach: żółto-brunatnym, różanobordowym, jasnoliliowym. Graduał posiada wiele obrazkowych inicjałów malarskich o różnej wielkości, ma litery różano-bordowe, które ozdobione są drobnym różnobarwnym liściem w kolorze lazurowym, żółto-brunatnym i złotym, w czarnych prostokątnych ramkach. Litery czasami łączą się z winietami o kolorach: różnym, jasnozielonym, ciemnobordowym, które przedstawiają: k. I Narodzenie św. Jana Chrzciciela; k. IV, VII, IX Apostołowie – św. Piotr i św. Paweł; k. XI św. Paweł Apostoł; k. XIIv Adoracja Dzieciątka; k. XIVv Apostołowie – św. Piotr i św. Paweł; k. XV Siedmiu braci męczenników; k. XVII Chrystus w Majestacie; k. XXXI św. Jakub Apostoł; k. XXII łańcuchy św. Piotra; k. XXII św. Stefan III, papież i męczennik; k. XXIII św. Dominik trzymający księgę i palmę, obok niego trzech aniołowie, pies i symbol świata; k. XXIXv Chrystus na Górze Oliwnej; k. XXXIII św. Wawrzyniec, męczennik,

z palmą i rusztem; k. XXXVv św. Sylwester; k. XXXIX św. Paweł i św. Hipolit; k. XL Wniebowzięcie NMP; k. XLIII Zaśnięcie NMP – u dołu NMP w grobie, obok św. Jan i Apostołowie – u góry NMP w niebie, w otoczeniu aniołów; k. XLIV św. Jacek klęczący przed obrazem Matki Boskiej; k. XLVIIIv św. Wawrzyniec, męczennik; k. XLIX św. Bernard, opat, klęczący przed obrazem, obok niego diabeł; k. L św. Ludwik, król francuski; k. LI Ścięcie św. Jana Chrzciciela; k. LIv św. Róża trzymająca Św. Krzyż; k. LIIIv św. Mikołaj, biskup myreński, z piórem i księgą; k. LV monogram NM (Nomen Mariae); k. LVII dwaj aniołowie z Krzyżem Św.; k. LVII łańcuchy św. Eufemii, męczennicy; k. LVIII św. Franciszek z Asyżu; k. LX św. January z palmą i księgą, w otoczeniu uczniów; k. LXIV św. Mateusz Ewangelista, z księgą i aniołem; k. LXIII Matka Boska z Dzieciątkiem na rękach, siedząca pośród obłoków; k. LXV Anioł z dzieckiem; k. LXXI św. Dionizy w ornacie i mitrze biskupiej, trzymający swoją głowę w rękach, w otoczeniu kleru; k. LXXII św. Leodegar, klęcząc czyta modlitwy, obok niego wojownik rzymski z mieczem; k. LXXIIv św. Urszula z flagą prowadząca za sobą tłum młodych dziewczyc; k. LXXIVv św. Rafał Archanioł i dziecko; k. LXXVv Apostołowie – św. Szymon i św. Juda Tadeusz; k. LXXVI Bóg Ojciec z Chrystusem i Wszyscy Święci; k. LXXVII Bóg Ojciec z Chrystusem i Wszyscy Święci ze św. Dominikiem na czele; k. LXXIXv, XCII, XCV kościotrup z kosą i klepsydrą; k. XCVI św. Marcin, biskup i anioł; k. XCVII św. Cecylia grająca na organach i anioł; k. XCIX św. Klemens I, papież i męczennik; k. C św. Katarzyna ze Sieny trzymająca palmę w lewej ręce i deskę z gwoździami w prawej.

Treść: k. I-LXXVIv proprium de sanctis od uroczystości Narodzenia św. Jana Chrzciciela do uroczystości Apostołów św. Szymona i św. Judy Tadeusza; k. LXXVv-LXXIX commune sanctorum; k. LXXIXv-XCVI msza za zmarłych; k. XCVI-Cv proprium de sanctis od uroczystości św. Marcina biskupa do uroczystości św. Katarzyny ze Sieny.

Data i proveniencja kodeksu określone zostały na podstawie cech pisma i dekoracji. Kodeks niegdyś był przechowywany w Rzymie, gdyż na wyklejce wierzchniej okładki znajduje się pieczęć: „Libreria Samonati. Via di Ripetta N. 130-131”. MA s. 62,76.

86. LMSU sygn. 2198. Antyfonarz, XIII-XIV w., Włochy, zapewne Siena, łac., perg., k. 177, 520 x 360 mm.

Oprawa z XIX w. z tektury powleczonej białym pergaminem. Zachowały się dwie ozdobnie wyrzynane i pozłacane metalowe klamry; klamra na wierzchniej okładce uszkodzona. Oprawa była dołączona już wówczas, gdy blok książkowy był zupełnie zniszczony; zachowała się nie więcej niż połowa ogółu kart. Strukturę wewnętrzną kodeksu prawdopodobnie stanowiła niegdyś regularna kolejność, na przemian kwaternionów i kwinternionów. Obecnie jednak trudno się zorientować w strukturze kodeksu, ponieważ blok książkowy jest

mocno ściśnięty przez nową oprawę. Ślady reklamantu na k. 2, 4, 22, 40, 1001, 104, 105, 119, 127, 137, 145, 149, 159, 177. Brak kart między k. 1/2, 6/7, 7/8, 8/9, 10/11, 14/15, 15/16, 18/19, 21/22, 24/25, 27/28, 29/30, 32/33, 34/35, 36/37, 38/39, 41/42, 43/44, 45/46, 46/47, 47/48, 48/49, 50/51, 51/52, 52/53, 58/59, 61/62, 63/64, 65/66, 66/67, 70/71, 72/73, 74/75, 78/79, 80/81, 82/83, 83/84, 84/85, 90/91, 94/95, 95/96, 96/97, 98/99, 99/100, 111/112, 114/115, 115/116, 117/118, 121/122, 122/123, 123/124, 125/126, 129/130, 131/132, 133/134, 142/143, 147/148, 154/155, 159/160, 162/163. Na kartach 14, 60, 80 oderwany jest dolny, zewnętrzny róg; k. 89, 156 mają pośrodku uszkodzony dolny margines; k. 103 ma obciętą dolną połowę karty; k. 107 ma równo obcięty dolny margines. Pergamin jest cienki, miękki, dobrze gładzony.

Pismo gotyckie, książkowe, włoskie z XIII-XIV w., jednej ręki; skróty: nazalizacje, suspensje, kontrakcje, nomina sacra; atrament brązowy. Tekst jednokolumnowy liczy po 8 linii na stronie, liniowanie prętem metalowym, schemat liniowania 340 x 260 mm. Notacja kwadratowa na czterolinii, linie czerwone, klucze c i f. Rubrowanie czerwone, drobne inicjałki czerwone z niebieską floraturą. Większe inicjały są wielobarwne, wśród których znajdują się inicjały o motywach roślinnych – k. 67, 82v, 91, 96v, 101 i inicjały obrazkowe przedstawiające głównie postaci zakonników trzymających księgę lub wskazujących palcem do góry – k. 1, 15, 69, 72, 75v, 86; postać anioła w inicjale na k. 78v. Kolory są charakterystyczne dla skryptoriów sieneńskich, a mianowicie: granatowy, ciemnomalinowy, czerwony, ciemnozielony.

Treść: zawiera obecnie antyfony i responsoria de tempore i de sanctis od I Niedzieli po Wielkanocy do nabożeństwa na uroczystość św. Pawła Apostoła.

Data i proveniencja określone zostały na podstawie cech pisma i dekoracji. Na k. 1, 62, 177v pieczęć: ПЕЧАТЬ ЦЕРКОВНОГО МУЗЕА В ЛЬВОВЬ.

**Tab. I. Zbieżne charaktery pisma kopistów w rękopisach muzycznych XIV-XV w.
z lwowskiej biblioteki kapitulnej (w podstawowym tekście i glosach)**

REŃCE – TYPY PISMA	LBU rkp 1549/IV	LBU rkp 1551/V	LBU rkp 1552/V	LBU rkp 1553/V	LBU rkp 1554/IV	LBU rkp 1555/IV	LBU rkp 1557/V
minuskula gotycka książkowa z połowy XIV w.			ręka I	ręka I			
minuskula gotycka książkowa z 2. połowy XIV w.					ręka I	ręka I	
pismo humanistyczne książkowe (okrągłe) z XVIII w.			II	XVII			
pismo humanistyczne kursywne z XVII-XVIII w.			IV	VIII		VI	
pismo gotyckie książkowe z XVI-XVII w.			VI	XIII			
pismo humanistyczne kursywne z XVIII w.			VII	XVIII			
pismo gotyckie książkowe z XVI-XVII w.			VIII	IX	IV	VIII	
pismo gotyckie książkowe z XVI w.			IX	X			
pismo gotyckie kursywne z XVII-XVIII w.			XI		III	V	
pismo humanistyczne kursywne z XVIII w.			XIV	IV			
pismo humanistyczne kursywne z XVII-XVIII w.					II	IV	
pismo gotyckie książkowe z XVII w.	III			XXX			
pismo gotyckie kursywne z XVII-XVIII w.	VIII			III			
pismo gotyckie książkowe z XVII w.	X			VI			
pismo humanistyczne kursywne z XVII-XVIII w.	XI	III		V			V

**Tab. II. Zbieżne charaktery pisma kopistów w rękopisach muzycznych XVII-XVIII w.
z lwowskiej biblioteki kapitulnej (w podstawowym tekście i glosach)**

REŃCE – TYP PISMA	LBU rkp 1556/IV	LBU rkp 1559/IV	LBU rkp 1560/III	LBU rkp 1562/III	LBU rkp 1563/III	LBU rkp 1564/III
pismo humanistyczne książkowe (okrągłe) z pocz. XVII w.	ręka I		ręka IV			
pismo humanistyczne kursywne z XVII w.		III	II			
pismo humanistyczne książkowe (okrągłe) z końca XVII-pocz.XVIII w.	II	II		rok 1732		II
pismo humanistyczne kursywne z końca XVII w.						I
pismo humanistyczne kursywne ok. 1732						
pismo humanistyczne kursywne ok. 1732						
pismo humanistyczne kursywne ok. 1732						

Tab. III

REŹCE – TYP PISMA	LBU rkp 1566/III	LBU rkp 1567/IIIa	LBU rkp 1567/IIIb	LBU rkp 1567/IIIc	LBU rkp 1567/IIId	LBU rkp 1567/IIIe	LBU rkp 1567/IIIf
pismo humanistyczne książkowe (okrągłe) z pocz. XVII w.							
pismo humanistyczne kursywne z XVII w.							
pismo humanistyczne książkowe (okrągłe) z końca XVII-pocz.XVIII w.							
pismo humanistyczne kursywne z końca XVII w.							
pismo humanistyczne kursywne ok. 1732			I				
pismo humanistyczne kursywne ok. 1732			II				
pismo humanistyczne kursywne ok. 1732							

I. WYKAZ MANUSKRYPTÓW

1. LBN sygn. 1:163, Kancjonał (Antyfonarz), koniec XV w., Polska, należał do osoby duchownej z zakonu bernardynów.
2. LBN sygn. 2:105, Graduał, XIV w., Polska.
3. LBN sygn. 3:669, Lamentacje Jeremiasza, XVII-XVIII w., Polska (Lwów?).
4. LBN sygn. 4:340, Procesjonał, XVIII-XIX w., Polska (Lwów?).
5. LBN sygn. 4:1356, Graduał, rok 1621, klasztor dominikanów w Poznaniu.
6. LBN sygn. 5:2147/II, Antyfonarz, XIV-XV w., Polska.
7. LBN sygn. 5:5453/I, Psalterz, XIII-XIV w., północne Włochy.
8. LBN sygn. 5:5786/III, Sekwencjarz, XV w., Polska.
9. LBN sygn. 8:71, Kancjonał, XVIII-początek XIX w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
10. LBN sygn. 8:72, Kancjonał, rok 1679, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
11. LBN sygn. 8:73, Kancjonał, lata 1670-1680, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
12. LBN sygn. 8:74, Kancjonał, lata 1670-1680, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
13. LBN sygn. 8:75, Kancjonał, lata 1670-1680, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
14. LBN sygn. 8:76, Graduał, przełom XVI/XVII w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
15. LBN sygn. 8:77, Antyfonarz, rok 1673, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.

16. LBAŃ sygn. 8:78, Antyfonarz, rok 1691, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
17. LBAŃ sygn. 8:79, Antyfonarz, II połowa XVII w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
18. LBAŃ sygn. 8:80, Kancjonał, lata 1730-1740, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
19. LBAŃ sygn. 8:81, Kancjonał, rok 1703, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
20. LBAŃ sygn. 8:82, Oficjum o zmarłych, lata 1730-1740, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
21. LBAŃ sygn. 8:83, Kancjonał, lata 1738-1764, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
22. LBAŃ sygn. 8:86 a, Kancjonał, XVIII w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
23. LBAŃ sygn. 8:86 b, Kancjonał, XVIII w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
24. LBAŃ sygn. 8:86 c, Kancjonał, XVIII w., kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek we Lwowie.
25. LBAŃ sygn. 77:99/1, Graduał, XV w., Polska.
26. LBAŃ sygn. 77:99/3, Brewiarz, XI-XII w., Niemcy.
27. LBAŃ sygn. 222:1.2, Graduał, XIV w., Polska.
28. LBAŃ sygn. 222:1.3, Antyfonarz, połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?).
29. LBAŃ sygn. 222:1.4, Antyfonarz, II połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?).
30. LBAŃ sygn. 222:1.5, Antyfonarz, połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?).
31. LBAŃ sygn. 222:1.6, Brewiarz, XIII w., Niemcy.
32. LBU 3134/III, Antyfonarz, XV w., Polska.
33. LBU sygn. 940/II, Kancjonał, XVIII w., Polska.
34. LBU sygn. 1548/V, Graduał, XVI w., Polska (Lwów?).
35. LBU sygn. 1549/IV, Psalterz, XV w., Polska.
36. LBU sygn. 1551/V, Psalterz, I połowa XVI w., kościół katedralny w Krakowie.
37. LBU sygn. 1552/V, Antyfonarz, połowa XIV w. (około roku 1350), kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie.
38. LBU sygn. 1553/V, Antyfonarz, połowa XIV w. (około roku 1350), kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie.
39. LBU sygn. 1554/IV, Antyfonarz, II połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie.
40. LBU sygn. 1555/IV, Antyfonarz, II połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie.

41. LBU sygn. 1556/IV, Kyriał, początek XVII w., kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
42. LBU sygn. 1557/V, Graduał, początek XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
43. LBU sygn. 1558/V, Kyriał, początek XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
44. LBU sygn. 1559/IV, Kyriał, początek XVII w. (przed rokiem 1631), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
45. LBU sygn. 1560/III, Kancjonał, od lat 1620-1630 do roku 1674, kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
46. LBU sygn. 1561/III, Kancjonał, lata 1618-1656, kościół franciszkański Św. Krzyża we Lwowie.
47. LBU sygn. 1562/III, Kancjonał, roku 1732, bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
48. LBU sygn. 1563/III, Kancjonał, około roku 1732, bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
49. LBU sygn. 1564/III, Kancjonał, około roku 1698, bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP.
50. LBU sygn. 1566/III, Kancjonał, przełom XVII/XVIII w., bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
51. LBU sygn. 1567/III a, Kancjonał, około roku 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
52. LBU sygn. 1567/III b, Kancjonał, około roku 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
53. LBU sygn. 1567/III c, Kancjonał, około roku 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
54. LBU sygn. 1567/III d, Kancjonał, około roku 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
55. LBU sygn. 1567/III e, Kancjonał, około roku 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
56. LBU sygn. 1567/III f, Kancjonał, około roku 1732, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedralnym Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
57. LAH sygn. 30.1.3., Sekwencjarz, połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?).
58. LAH sygn. 40.1.3, Graduał, II połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?).
59. LAH sygn. 40.1.6, Graduał, II połowa XIV w., Polska, kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?).
60. LAH sygn. 201.4 b.157, Procesjonał, przełom XVIII/XIX w., Polska.
61. LAH sygn. 814.1.1, Brewiarz, XIII w., Niemcy.
62. LMH sygn. 192, Graduał, lata 1608-1611, kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie.

63. LMH sygn. 286, Antyfonarz, około roku 1736, kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie.
64. LMH sygn. 287, Graduał, około roku 1736, kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie.
65. LMH sygn. 288, Antyfonarz, około roku 1736, kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie.
66. LMSU sygn. 107, Mszał, II połowa XV w., Rzym.
67. LMSU sygn. 892 a, Graduał, początek XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
68. LMSU sygn. 892 b, Antyfonarz, XV w., Polska.
69. LMSU sygn. 893, Antyfonarz, XV w., Polska.
70. LMSU sygn. 894, Graduał, początek XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
71. LMSU sygn. 895, Antyfonarz, XVII-XVIII w., kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie.
72. LMSU sygn. 896, Hymnarz, XV w., środkowe Włochy.
73. LMSU sygn. 897 a, Graduał, początek XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie.
74. LMSU sygn. 897 b, Graduał, XV w., Polska (Lwów ?).
75. LMSU sygn. 898 a, Antyfonarz, XV w., Polska.
76. LMSU sygn. 898 b, Graduał, XIII w., Niemcy.
77. LMSU sygn. 898 c, Antyfonarz, połowa XIV w., kościół Panny Marii Śnieżnej we Lwowie (?).
78. LMSU sygn. 898 d, Kyriał, XVII-XVIII w., Polska.
79. LMSU sygn. 898 e, Antyfonarz, XVII-XVIII w., kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie.
80. LMSU sygn. 899, Sekwencjarz, XV w., Polska.
81. LMSU sygn. 900, Antyfonarz, XIV w., Polska.
82. LMSU sygn. 984, Antyfonarz, XVII-XVIII w., kościół dominikanów Bożego Ciała we Lwowie.
83. LMSU sygn. 1394 a, Antyfonarz, XV w., Polska.
84. LMSU sygn. 1394 b, Brewiarz, XV w., Polska.
85. LMSU sygn. 2143, Graduał, przełom XVI/XVII w., Włochy, klasztor dominikanek.
86. LMSU sygn. 2198, Antyfonarz, XIII-XIV w., Włochy, zapewne Siena.

II. WYKAZ CHRONOLOGICZNY

XI-XII w.	: LBAN sygn. 77:99/3.
XIII w.	: LBAN sygn. 222:1.6; LAH sygn. 814:1.1; LMSU sygn. 898 b.

- XIII-XIV w. : LBAN sygn. 5:5453/I; LMSU sygn. 2198.
 XIV w. : LBAN sygn. 2:105; 222:1.2; 222:1.3; 222:1.4; 222:1.5;
 LBU sygn. 1552/V; 1553/V; 1554/IV; 1555/IV; LAH
 sygn. 30:1.3; 40:1.3; 40.1.6; LMSU sygn. 898 c; 900.
 XIV-XV w. : LBAN sygn. 2:2147/II.
 XV w. : LBAN sygn. 1:163; 5:5786; 77:99/1; LBU sygn. 3134/
 III; 1549/IV; 1557/V; 1558/V; LMSU sygn. 107; 892
 a, b; 893; 894; 896; 897 a, b; 898 a; 899; 1394 a, b.
 XVI w. : LBU sygn. 1548/V; 1551/V.
 XVI-XVII w. : LBAN sygn. 8:76; LMSU sygn. 2143.
 XVII w. : LBAN sygn. 4:1356; 8:72; 8:73; 8:74; 8:75; 8:77; 8:78;
 8:79; LBU sygn. 1556/IV; 1559/IV; 1560/III; 1561/
 III; LMH sygn. 192.
 XVII-XVIII w. : LBAN sygn. 3:669; LBU sygn. 1566/III; LMSU
 sygn. 895; 898 d; 898 e; 984.
 XVIII w. : LBAN sygn. 8:80; 8:81; 8:82; 8:83; 8:86 a, b, c; LBU
 sygn. 940/II; 1562/III; 1563/III; 1564/III; 1567/III a,
 b, c, d, e, f; LMH sygn. 286; 287; 288.
 XVIII-XIX w. : LBAN sygn. 4:340; 8:71; LAH sygn. 201.4 b. 157.

III. WYKAZ MANUSKRYPTÓW DATOWANYCH

lata 1608-1611	LMH sygn. 192.
lata 1618-1656	LBU sygn. 1561/III.
rok 1621	LBAN sygn. 4:1356.
przed r. 1631	LBU sygn. 1559/IV.
rok 1673	LBAN sygn. 8:77.
przed r. 1674	LBU sygn. 1560/III.
rok 1679	LBAN sygn. 8:72.
rok 1691	LBAN sygn. 8:78.
rok 1703	LBAN sygn. 8:81.
rok 1732	LBU sygn. 1562/III.
rok 1736	LMH sygn. 287.
lata 1738-1764	LBAN sygn. 8:83.

IV. WYKAZ WEDŁUG PROWENIENCJI

Kraków, kościół katedralny	LBU sygn. 1551/V.
Lwów, bractwo Bożego Ciała przy kościele archikatedral.	LBU sygn. 1567/III a, b, c, d, e, f.

Lwów, bractwo Trójcy Świętej przy kościele archikatedral.	LBU sygn. 1562/III; 1563/III; 1564/III; 1566/III.
Lwów, kościół archikatedral. Wniebowzięcia NMP	LBU sygn. 1556/IV; 1557/V; 1558/V; 1559/IV; 1560/III; LMSU sygn. 892 a; 894; 897 a.
Lwów, kościół dominikanów Bożego Ciała	LMH sygn. 192; 286; 287; 288; LMSU sygn. 895; 898 e; 984.
Lwów, kościół Panny Marii Śnieżnej	LBAN sygn. 222:1.3; 222:1.4; 222:1.5; LBU sygn. 1552/V; 1553/V; 1554/IV; 1555/IV; LAH sygn. 30:1.3; 40:1.3; 40:1.6; LMSU sygn. 898 c.
Lwów, kościół franciszkanów Św. Krzyża	LBU sygn. 1561/III.
Lwów, kościół Wszystkich Świętych sióstr benedyktynek	LBAN sygn. 8:71; 8:72; 8:73; 8:74; 8:75; 8:76; 8:77; 8:78; 8:79; 8:80; 8:81; 8:82; 8:83; 8:86 a, b, c.
Niemcy	LBAN sygn. 77:99/3; 222:1.6; LAH sygn. 814.1.1; LMSU sygn. 898 b.
Polska	LBAN sygn. 1:163; 2:105; 3:669; 4:340; 5:2147/II; 5:5786/III; 77:99/1; 222:1.2; 222:1.4; LBU sygn. 3134/III; 940/II; 1548/V; 1549/IV; LAH sygn. 30:1.3; 40:1.3; 40:1.6; 201.4 b.157; LMSU sygn. 892 b; 893; 898 a, d; 899; 900; 1394 a, b.
Poznań, klasztor dominikanów Rzym	LBAN sygn. 4:1356.
Siena	LMSU sygn. 107
Włochy	LMSU sygn. 2198.
	LBAN sygn. 5:5453/I; LMSU sygn. 896; 2143.

V. WYKAZ WEDIUG TYPÓW KSIĄG LITURGICZNYCH

Antyfonarz	– LBAN sygn. 3:669; 5:2157/II; 8:77; 8:78; 8:79; 222:1.3; 222:1.4; 222:1.5; LBU sygn. 3134/III; 1552/V; 1553/V; 1554/IV; 1555/IV; LMH sygn. 286; 288; LMSU sygn. 892 b; 893; 895; 898 a, c, e; 900; 984; 1394 a; 2198.
Brewiarz	– LBAN sygn. 77:99/3; 222:1.6; LAH sygn. 814:1.1; LMSU sygn. 1394 b.
Graduał	– LBAN sygn. 2:105; 4:1356; 8:76; 77:99/3; 222:1.2; LBU sygn. 1548/IV; 1557/V; LAH sygn. 40:1.3; 40:1.6; LMH sygn. 192; 287; LMSU sygn. 892 a; 894; 897 a, b; 898 b; 2143.

- Hymnarz – LMSU sygn. 896.
 Kancjonał – LBAN sygn. 1:163; 8:71; 8:72; 8:73; 8:74; 8:75; 8:81; 8:82; 8:83; 8:86 a, b, c; LBU sygn. 940/II; 1560/III; 1561/III; 1562/III; 1563/III; 1564/III; 1567/III a, b, c, d, e, f.
 Kyriał – LBU sygn. 1556/IV; 1558/V; 1559/IV; LMSU sygn. 898 d.
 Mszał – LMSU sygn. 107.
 Procesjonał – LBAN sygn. 4:340; LAH sygn. 201:4b.157.
 Psalterz – LBAN sygn. 5:5453/I; LBU sygn. 1549/IV; 1551/V.
 Sekwencjarz – LBAN sygn. 5:5786/III; LAH sygn. 30:1.3; LMSU sygn. 899.

VI.1. WYKAZ MANUSKRYPTÓW PERGAMINOWYCH

LBAN sygn. 1:163; 2:105; 4:1356; 5:2147/II; 5:5453/I; 5:5786/III; 8:76; 222:1.2; 222:1.3; 222:1.4; 222:1.5; 222:1.6; LBU sygn. 3134/III; 1548/V; 1549/IV; 1551/V; 1552/V; 1553/V; 1554/IV; 1555/IV; 1556/IV; 1557/V; 1558/V; 1559/IV; 1560/III; LAH sygn. 30:1.3; 40:1.3; 40:1.6; 814:1.1; LMH sygn. 192; 286; 287; 288; LMSU sygn. 892 a, b; 893; 894; 895; 896; 897 a, b; 898 a, b, c, d, e; 899; 900; 984; 1394 a, b; 2143; 2198.

VI.2. WYKAZ MANUSKRYPTÓW PAPIEROWYCH

LBAN sygn. 3:669; 4:340; 8:71; 8:72; 8:73; 8:74; 8:75; 8:77; 8:78; 8:79; 8:80; 8:81; 8:82; 8:83; 8:86 a, b, c; LBU sygn. 940/II; 1562/III; 1563/III; 1564/III; 1566/III; 1567/III a, b, c, d, e; LAH sygn. 201.4 b.157.

VII. WYKAZ MANUSKRYPTÓW WEDŁUG TYPÓW PISMA (podstawowego tekstu)

- Minuskuła romańska – LBAN sygn. 77:99/3.
 Pismo gotyckie, książkowe – LBAN sygn. 1:163; 2:105; 3:669; 4:1356; 5:2147/I; 5:5453/I; 5:5786/III; 8:76; 8:86 b; 77:99/1; 222:1.2; 222:1.3; 222:1.4; 222:1.5; 222:1.6; LBU sygn. 3134/III; 1548/V; 1549/IV; 1551/V; 1552/V; 1553/V; 1554/IV; 1555/IV; 1557/V; 1558/V; LAH sygn. 30.1.3; 40:1.3; 40:1.6; 814:1.1; LMH sygn. 192; LMSU sygn. 7892 a, b; 893; 894; 895; 896; 897 a, b; 898 a, b, c, d; 899; 900; 984; 1394 a, b; 2143; 2198.
 Pismo humanistyczne, książkowe (okrągłe) – LBAN sygn. 8:72; 8:73; 8:74; 8:75; 8:77; 8:78; 8:79; 8:80; 8:81; 8:82; 8:83; 8:86 a; LBU sygn. 1556/IV; 1559/IV; 1560/III; 1561/III; 1567/III c; LMH sygn. 286; 287; 288.
 Pismo humanistyczne, kursywne – LBAN sygn. 4:340; 8:71; 8:86 c; LBU sygn. 940/II; 1562/III; 1563/III; 1564/III; 1566/III; 1567/III a, b, d, e, f; LAH sygn. 201.4 b.157.

VIII. WYKAZ MANUSKRYPTÓW WEDŁUG TYPÓW NOTACJI MUZYCZNEJ

- Neumy sanktgalleńskie – LBAN sygn. 77:99/3
 Neumy metzkie – LBAN sygn. 222:1.6; LAH sygn. 814:1.1.
 Notacja gotycka – LBAN sygn. 4:340; 5:2147/II; 5:5786; 77:99/1; 222:1.2;
 222:1.3; 222:1.4; 222:1.5; 222:1.6; LBU sygn. 3134/III; 1549/IV; 1551/V;
 1552/V; 1553/V; 1554/IV; 1555/V; 1556/IV; 1557/V; 1558/V; 1560/III; 1561/
 III; LAH sygn. 30:1.3; 40:1.3; 40:1.6; 201.4 b.157; LMSU sygn. 892 a; 894;
 897 a; 898 b, c; 900; 1394 b.
 Notacja kwadratowa – LBAN sygn. 1:163; 2:105; 3:669; 4:1356; 5:5453/I; 8:72;
 8:73; 8:74; 8:75; 8:76; 8:77; 8:78; 8:79; 8:80; 8:82; 8:83; 8:86 a, c; LBU sygn.
 1548/V; LMH sygn. 192; 286; 287; 288; LMSU sygn. 107; 892 b; 893; 895;
 896; 897 b; 898 a, e; 984 a; 1394 a; 2143; 2198.
 Notacja menzuralna biała – LBAN sygn. 8:75; LBU sygn. 1559/IV; 1562/III;
 1563/III; 1564/III; 1567/III d.
 Notacja menzuralna czarna – LBAN sygn. 8:76; 8:79; 8:81; LBU sygn. 1556/IV;
 1559/IV; 1560/III; LMSU sygn. 898 d.
 Notacja menzuralna biało-czarna – LBAN sygn. 8:86 b; LBU sygn. 1559/IV;
 1566/III.
 Nuty okrągłe zbliżone do typu współczesnego – LBAN sygn. 8:71; 8:77; 8:79;
 LBU sygn. 940/II; 1556/IV; 1567/III a, b, c, e, f.
 Tabulatura organowa – LBAN sygn. 1567/III e.

IX. WYKAZ MANUSKRYPTÓW ILUMINOWANYCH

- Inicjały wielobarwne ornamentalne (nieobrazkowe) – LBAN sygn. 1:163;
 4:1356; LBU sygn. 1548/V; 1551/V; 1557/V; 1559/IV; LMH sygn. 192; 286;
 287; 288; LMSU sygn. 107; 893; 895; 898 e; 984 a; 2143; 2198.
 Miniatury – LBAN sygn. 2:105; 4:1356; LBU sygn. 3134/III; 1551/V; 1552/V;
 1553/V; 1554/IV; 1555/IV; LMH sygn. 892 a, b; 894; 897 a; 2743; 2198.

X. WYKAZ KOPISTÓW I WŁAŚCICIELI

- kopiści:**
 Brzeźnicki Tomasz, kapłan LBU sygn. 1561/III
 w kaplicy „Ogrójcowej”, czyli
 Boimów we Lwowie
 Franciszek, franciszkanin LBU sygn. 1559/IV
 konwentualny z Krakowa

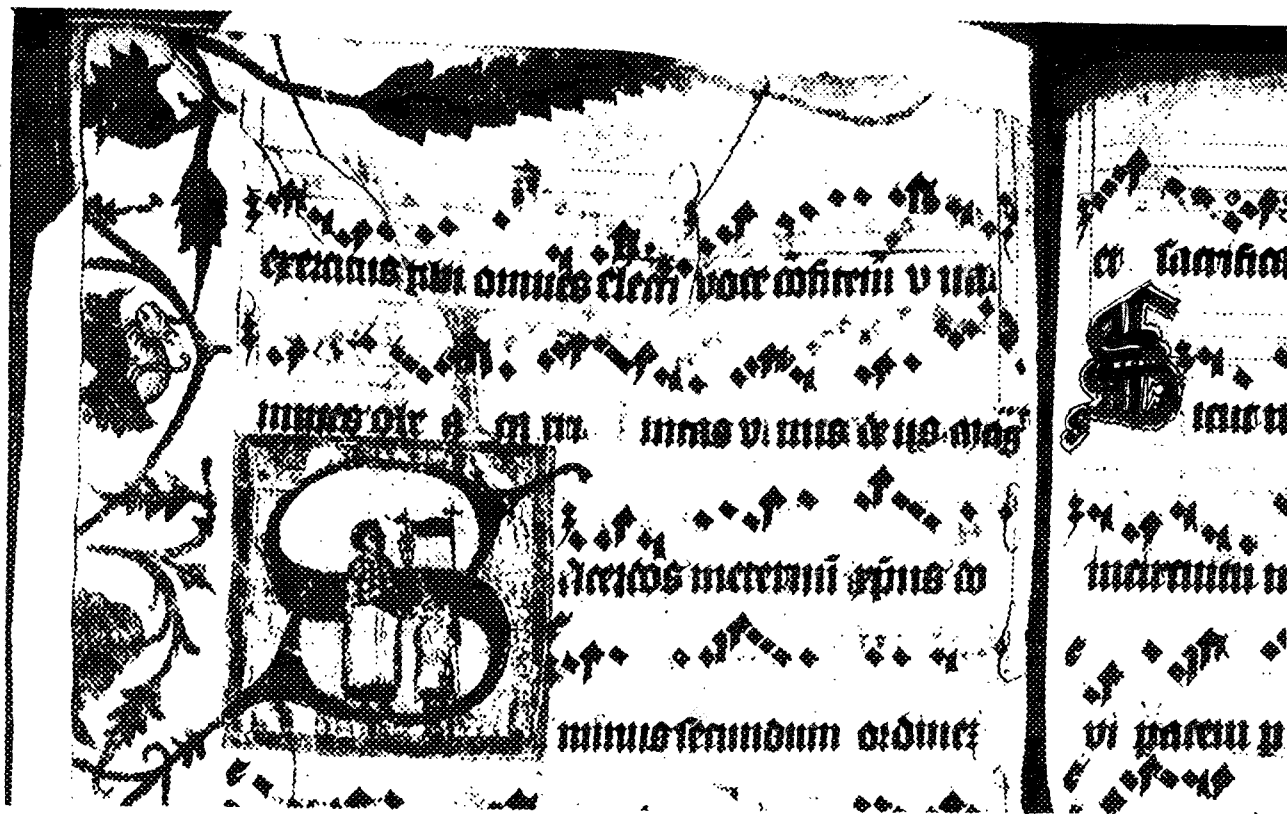

Grzegorz Z. z Krosna, mgr nowicjusz przy kościele Św. Krzyża we Lwowie	LBU sygn. 1561/III
Ignacy – brat	LBAN sygn. 8:83
Lobelinius Petrus, zakonnik klasztoru dominikanów w Poznaniu	LBAN sygn. 4:1356
Wojtanowicz Jan Ignacy	LBAN sygn. 8:78
Zeisberg Gaspar, jubiler lwowski	LBU sygn. 1556/IV; 1559/IV; 1562/III; 1563/III; 1564/III; 1566/III
właściciele:	
Baworowski Wiktor (1826-1894) – kolekcjoner	LBAN sygn. 4:340; 4:1356
Chybiński Adolf (1880-1952) – muzykolog	LBU sygn. 940/II
Bohdan Janusz (1889-1930) – archeolog, historyk sztuki	LBAN sygn. 1:163
Kłoczowski Józef Franciszek – zakonnik	LAH sygn. 201.4 b.157
Ossoliński Józef Maksymilian (1748-1826) – kolekcjoner	LBAN sygn. 5:2147/II; 5:5453/I; 5:5786/III
Petruszewicz Antoni (1821-1913) – historyk, etnograf, filolog	LBAN sygn. 77:99/1; 77:99/3
Szeptycki Andrzej (1865-1944) – metropolita, kolekcjoner	LMSU sygn. 107; 892 a, b 893; 894; 895; 896; 897 a, b; 898 a, b, c, d, e; 899; 900; 984; 1394 a, b; 2143; 2198

antiqua inno
Antiphona
me
noie meum
erue domine a
ros omni qui

Benedictus
in ligno mori
tur infernus es mortui despoliatur

alleluia alleluia alleluia
Laudate de
aurem sablini que lucetis in ignis sablii vetur

1. LBU sygn. 1553/V. Antyfonarz z połowy XIV w. (około roku 1350). kościół Panny Marii Snieżnej we Lwowie, k. 200.

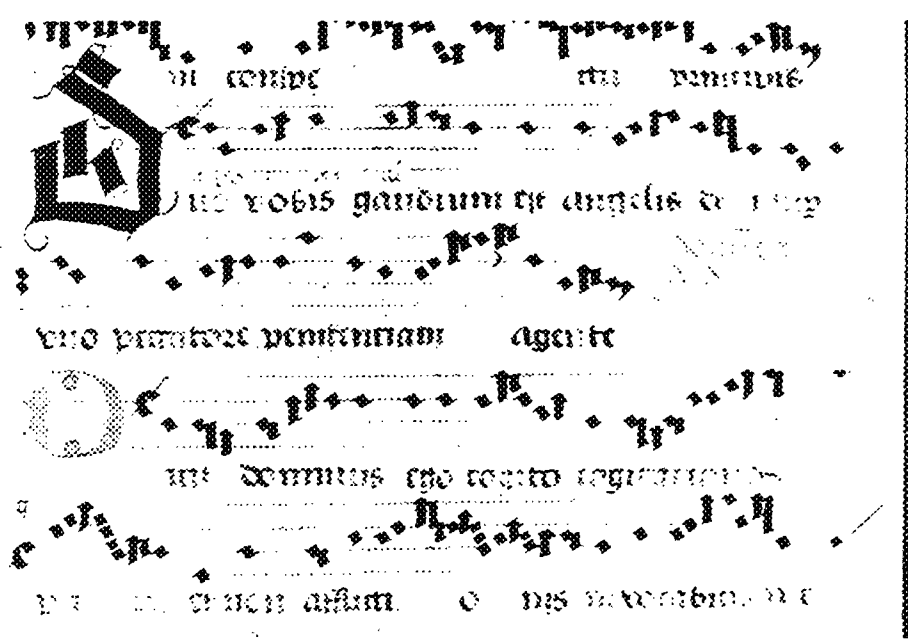
2. Tenže rękopis, k. 246v.

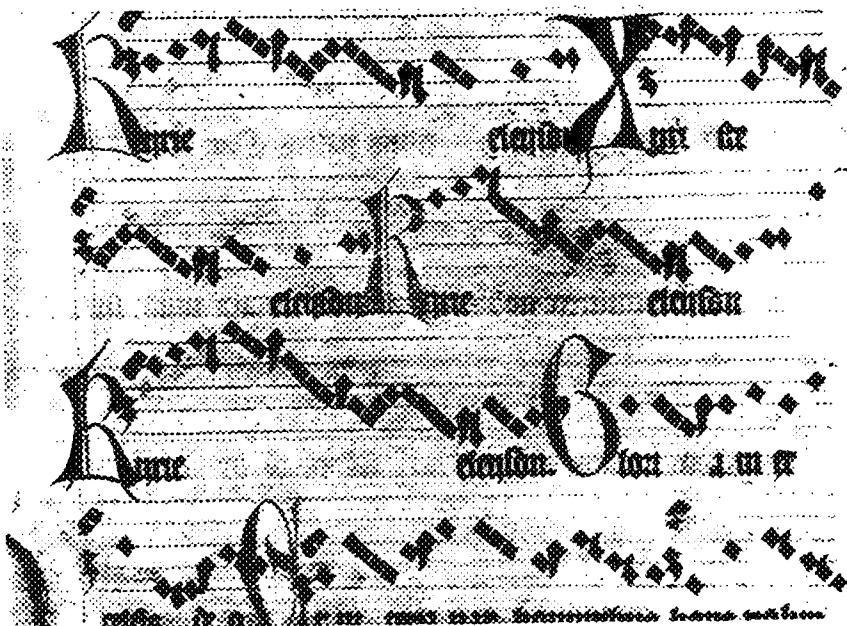

5. LMSU sygn. 894, Graduał z początku XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, k. 1.

6. LBU sygn. 1557/V, Graduał z początku XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, k. XCVIII.

7. LBU sygn. 1558/IV, Kytiał z początku XV w. (około roku 1405), kościół archikatedralny Wniebowzięcia NMP we Lwowie, k. 3.

8. LBN sygn. 1:163, Kancjonał (Antyfonarz), koniec XV w., Polska, k. 10.

WINTREZIO BOZEGO
 NARODZENIA GLORIA IN
 excelsis organy

Et in terra pax hominibus
 bone voluntatis
 audamus te benedi-
 cimus te
 quem pastores laudare
 et quibus Angeli dicere

*Dm̄c. S. S. S.
 Part. 1. d. 1.
 16. 16.*

65.
 Ad Benedicti-
 Antiphon.
 pui eius. Dedit illi, Dominus
 gloriam & exaltauit semē eius usque ad termi-
 nos terre. Non recedit laus eius ex ore hominū
 quimmoēs, fuerūt virtutis Dei Alleluia.
 IN PRIMO BLAGONI DE STRIPA Episc.
 & COE.S. In Primis Vesp. Ad Magni: Antiphona.
 Curavi se rem, suam & liberauit eam, aper-
 di nonne prevaluū amplius care. Civi ta rem
 ad epus, gloriam in cōverbi o re rem

9. LBAN sygn. 8:77, Antyfonarz z roku 1673, kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, k. 84 (157).

10. LBAN sygn. 8:79, Antyfonarz, koniec XVII w., kościół Wszystkich Świętych siostr benedyktynek we Lwowie, k. 134 (65).

